

Masš tednik

Koroški

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

5. leto / številka 52

V Celovcu, dne 24. decembra 1953

Cena 1 šilling

Vsem svojim odjemalcem, ki so bili z nakupom pri nas zadovoljni, želi blagoslovljeno in uspeha polno novo leto 1954

TRGOVSKA HISA KOROSKA

Umschaden

CELOVEC, Fleischmarkt

Nepremagljivo Sonce

Okoli lanskega Božiča nas je presenetila in pretresla vest, da je pod pokroviteljstvom in pritiskom „močne roke“ protikrščanske državne oblasti skušal „dedek Mraz“ tudi med našimi južnimi sosedi in brati izpodriniti slovesno obhajanje čudovitih skrivnosti svete noči.

Ni si mogoče misliti in izmisliti bolj zgovornega nasprotja proti krščanskemu Božiču kot je šalo-ali žalo-igra z dedkom Mrazom. Tu si stojita dva svetova in svetovna nazora nasproti kot mraz in toplota, kot zimska noč in sončni dan, kot črna tema in svetla luč.

Zanimivo in značilno je, da ima krščanski Božič kot radostni spomin na Kristusovo rojstvo svojega predhodnika v rimsko-poganskem praznovanju kot božanstvo časčnega „nepremagljivega sonca“. Naravni dogodek sončnega obrata iz najdaljše zimske noči v na novo naraščajoči dan je bil povod za velik ljudski in državni praznik. Po zmagi križa v rimskem imperiju pa so kristjani izpremenili ta praznik „nepremagljivega sonca“ v naravnem svetu v praznik neprimerno čudovitejšega Sonca v nadnaravnem svetu, Sonca, ki je vželo v sveti božični noči v Betlehemu. V vidnem soncu, vedno spet zmagujočem nad zimo in mrzom, so gledali odraz, simbol Njega, ki so ga prekroki napovedali kot „sonce pravice“, ki je sam o sebi izpovedal: „Jaz sem luč sveta!“

Iz osrečujoče vere in prekipevajočega veselja nad vzhodom tega božjega Sonca v temi in mrazu „solzne doline“ je božično-prazniška liturgija vsa prežeta in prevzeta z mislijo in besedo o luči in ljubezni, o milobi in svetlobi, o toploti in dobroti. Govori o presveti noči, ki je „zasijala v svetlobi prave luči“ ter nam želi, „da bi radosti te luči, katere skrivnosti smo spoznali na zemlji, uživali tudi v nebesih“.

V vznešenih melodijah poje v skrivnostno tišino svete noči: „Luč je zasvetila danes nad nami, zakaj rodil se nam je Gospod. Ime Njegovo je Čudoviti, Bog, Knez miru, Oče prihodnjega veka in Njegovemu kraljestvu ne bo konca.“

Mogočno dviga svoj glas ter poziva vse narode sveta: „Zasvetil nam je sveti dan. Pridite narodi in molite Gospoda; zakaj danes je zasvetila svetu velika luč!“

Kako klavrna in revna je v primeri z vsem tem sijajem svete noči in božičnih praznikov — z vso prisrčnostjo in toploto okoli jaslic z božjim Detetom in deviško Materjo — podoba in prikazen „dedka Mraza!“ V zvezi z njim se nam nehote vsiljuje in poraja misel na večni sneg in mraz, na brezkončne zimske noči okoli severnega tečaja, na strahotno brezmejnost ledene in mrzle Sibirije z armadami uboge raje modernih sužnjev po rudnikih in kamnolomih ali obupapolnih koncentracijskih taboriščih.

Le svetovni nazor, ki se je odvrnil od božične skrivnosti in božične luči, je mogel in zamore ubiti in zadušiti vso čudovito poezijo praznovanja svete noči ter jo nado-

TISTI ČAS SO REKLI PASTIRJI DRUG DRUGEMU: „POJDIMO V BETHLEHEM IN POGLEJMO TO, KAR SE JE ZGODILO IN NAM JE OZNANIL GOSPOD!“ IN POHITELI SO, PRIŠLI TJA IN NAŠLI MARIJO, JOŽEFA IN DETE, V JASLI POLOŽENO . . .

(IZ BOŽIČNEGA EVANGELIJA PRI ZORNI MAŠI).

mestiti s prisposodobno in prikaznijo večnega mraza. Le oledenelim srcem more odgovarjati tak zunanji izraz notranje duhovne praznote in mrzlot.

Kaj pomaga sonce na vidnem nebu, če pa sije na človeka, ki ga obdaja duhovna tema in srčna mrzlina? Res je, da to sonce zmaguje leto za letom nad zimskim mrzom ter odeva spomladansko zemljo vedno spet v novo krasoto. Vendar pa spreminja človeštvo — ki je zakopano v mrzlo sebičnost, v dobičkaželjnost in sovražnost — tudi naj-

bujnejši zemeljski raj v pekel.

Iz tega spoznanja nam bodi božični praznik nov nagib in nova vzpodbuda, da se z otroško vero pastirjev in kraljev popolnoma predamo toplim žarkom božjega Sonca, ogrevajočemu vplivu večlovečene božje Ljubezni. Gotovo si ne bi mogli boljšega in večjega želeli vsak sebi in drug drugemu kot to: da bi postali v milosti božične luči in ljubezni čimdalje bolj „otroci luči“ sredi teme in mraza, sredi mrzle noči, ki obdaja in ogroža našo zemljo in naš rod.

Božični spev

Božični spev, najlepša pesem, odmev veselja iz neba. Še Dete se ob njenih zvokih na slami v jaslicah smehlja.

Božična pesem, najsladkejša, zagrinja žalost in gorje; ljubezen čudežno preliva iz nje se v sleherno srce.

O, kaj se je porazgubilo med svetnim vriščem že glasov. Božični spev pa ne utihne, živi človeštvu v blagoslov.

Zaman tvoj piš, strupena burja in vsi napor, novi čas! — Močnejši je kot vsa neurja božične pesmi sveti glas.

Limbarski

Tugomir:

Zvezdica vpraša . . .

Zvezdica svetla zvezdico vpraša: „Kaj v Betlehemu se sveti, kam zvezda repatica plove, kam truma angelcev hiti?“

Odvrne zvezda mali zvezdi: „Objela sreča je ljudi, objuba božja se spolnila, zato nebo nocój žari.“

In trume angelcev nebeških hité radostno na zemljô. Bogu hozano na višavah, ljubezen, mir, ljudem pojô.

O sveta noč, božična ti . . .

Največji dogodek svetovne zgodovine je dan, ko je Beseda meso postala in med nami prebivala. Četudi se je izvršilo rojstvo Boga človeka tiho in skrito v revnem hlevčku, je vendar postal ta dan mejnik v zgodovini človeštva. Božič je blagoslovljena noč, ko se je Nebo sklonilo nad grešno zemljo ter jo objelo s poljubom večne Ljubezni, je blagoslovljen dan, ko je izza vrat zaprtega raja posijal prvi žarek Odrešenja.

V svetem spoštovanju do božičnih skrivnosti imenujemo ono blagoslovljeno noč — Sveto noč in Božič — Sveti dan. Verni kristjan bi se moral v dno duše zavedati svetosti tega praznika.

In kako je s tvojim Božičem? Ali ti je Božič še svet dan? In kako je s tvojo vero, ki si jo nekoč imel ob jaslicah in si bil ob tem otroško srečen? Morda še prižigaš lučke na božičnem drevescu, ne pa tudi v svojem srcu. In vendar je ves pomen obhajanja Božiča v tem, da prižgemo lučko vere v božjega Deteta tudi v svojem srcu, da doživimo božično skrivnost v svoji duši. — Naj božični zvonovi še tolikokrat na dan oznanjajo v svet blagovest božične noči, naj oznanjajo, da je Beseda meso postala, ako se to ni zgodilo v tvojem srcu, ti Božič nič ne koristi. Naj bi Luč iz Nazareta in zvezda iz Betlehema še tako močno zasvetila, ako ne bi zagorela in odsevala tudi v tvojem srcu, bi ti ostal še dalje v temi, hodil bi še vedno v polmraku adventnega nemira in iskanja. Večna luč pred tabernakljem in zvonovi, ki oznanjajo že dva tisoč let blagovest o Odrešenju, pa bi bili tvoji tožniki.

O sveta noč, božična ti, presrečna si, nad vse noči!

K R A T K E V E S T I

V Marijanskem letu bo papež proglasil več novih svetnikov, med katerimi bosta tudi papež Pij X. in mladinski zaščitnik Dominik Savia, učenec Don Bosca, ustanovitelja salezijanskega reda.

Večina konservativnih in socialističnih poslancev v britanski poslanski zbornici je predlagala, naj britanska poslanska zbornica in britanska vlada obsodita dejanje poljske vlade, ko je dala zapreti kardinala Višinskega.

Po večdnevem razpravljanju, v katerem pa ni bil predlog proračuna spremenjen niti za en šiling, je avstrijski državni zbor z veliko večino odobril predlog državnega proračuna za leto 1954.

Avstrijski ministrski svet je sklenil, da bo predlagal svetovnemu zdravstvenemu uradu, ki ima sedaj svoj sedež v Ženevi v Švici, naj izbore kot stalno mesto svojih uradov Dunaj.

Poslanci socialistične stranke in OeVP so predlagali, naj bi vlada ugotovila, če in pod kakšnimi pogoji naj bi Avstrija pristopila k Evropskemu svetu v Strassburgu.

Od srede novembra do srede meseca decembra letos so se podražili življenjski stroški na Koroškem za 1,4 odst. in znašajo 899,73, ako so bili ti stroški leta 1945 v aprilu 100. Podražilo se je sadje, zelenjava in pa izdelki iz železa.

Celovski občinski proračun je sprejel predlog novega proračuna za leto 1954. Proračun glavnega koroškega mesta predvideva za 58 milijonov in 300 tisoč šilingov izdatkov, dohodkov pa za 2,5 milijona manj.

V času od 14. do 19. januarja bo v Trstu posvetovanje o avstrijskih luških pristojbinah. Pri tem posvetovanju bodo govorili tudi o tarifah za prevoz avstrijskega blaga v Trst in na Reko.

Ob priliki posvetovanja Atlantske zveze v Parizu se je italijanski ministrski predsednik Pella razgovarjal z ameriškim in s francoskim zunanjim ministrom o rešitvi tržaškega vprašanja.

Po sklepu Donavske komisije, ki je zborovala pretekli teden v Galacu v Romuniji, bo prenešen sedež Donavske komisije v Budimpešti na Madžarsko.

Britanski ministrski predsednik Churchill želi, da bi se sestali „veliki štirje“, to je on sam, Eisenhower, francoski ministrski predsednik Malenkov, da bi se razgovarjali o mednarodnem nadzorstvu nad atomsko silo.

V Washingtonu in v Londonu pričakujejo, da bo poizkušala sovjetska vlada odložiti konferenco zunanjih ministrov „štirih velikih“, ki je bila določena za dan 4. januarja v Berlinu.

Nizozemski zunanji minister Joh. W. Beyen je izjavil v holandski poslanski zbornici, da Evrope ni mogoče braniti brez nemških divizij, in da je zato treba sprejeti Nemčijo v Evropsko obrambno skupnost.

V nedeljo, dne 20. decembra, so bile na Bolgarskem volitve v bolgarsko zbornico (sobranje). Dovoljena je bila le ena sama lista, kandidata je določila predvsem komunistična stranka. Kdor ni volil je bil kaznovan z denarno kaznijo vsaj 500 levov.

Pod predsedstvom predsednika Eisenhowerja je bilo v Washingtonu dvodnevno posvetovanje 175 županov največjih ameriških mest o varstvu proti morebitnim atomskim napadom.

Pred vojaškim sodiščem v Teheranu se vedno traja razprava proti bivšemu perzijskemu ministrskemu predsedniku dr. Mohamedu Mosadeku.

Medtem ko je v severni in tudi v srednji Evropi še vedno milo vreme, kakor ga ne pomnijo najstarejši ljudje in po ozimskih pasejce, pa je v Združenih državah mraza okrog 20 stopinj Celzija pod ničlo.

V vasi Sakara, ki leži 20 km južno od glavnega mesta Kairo v Egiptu, so odkrili novo piramido iz najstarejših časov Egipta.

V Chicagu v Združenih državah je umobolni, ki so ga komaj nekaj dni preje odpustili iz bolnice, zažgal hotel in je bilo pri gašenju požara 5 gasilcev mrtvih, 24 pa težko ranjenih.

Pri eksploziji v tovarni streliva v Vidmu (Udine) v Italiji so bile ubite štiri osebe, 15 pa jih je bilo težje ranjenih.

Nadstropni avtobus je v Londonu zadel v neko čakalnico, pri čemer sta bila dva moška ubita, 21 žensk pa je bilo težje ranjenih.

Pri poizkusu z raketnim letalom so pretekli teden dosegli v Ameriki hitrost nad 2.450 km na uro. To je največja hitrost, ki je bila kdaj dosežena. Letalo s to hitrostjo bi preletelo v eni uri iz Severnega morja v Sredozemsko morje.

POLITIČNO LETO 1953

Ko smo se z iskrenimi ali neiskrenimi, danimi ali prejetimi voščili znašli v tem letu, smo se znašli tudi pred novo staro stvarnostjo. Tudi te dni — kot vsako leto — stopamo v svečani, tajinstveni čas, ko se je rodil Sin božji. „Mir ljudem na zemlji“, je večni klic duše, klic veselstva in od človeštva, je to krik po pravici do življenja, ustvarjanja, sonca in lepote. Brez dela in prizadevanja tudi ustvarjajočega miru ne more biti. In ko bodo prazniki mimo, bomo spet z delom in prizadevanji začeli. Spet bo stvarnost novega, dolgega leta pred nami.

Prebrodili smo mnogo in smo nekoliko na varnejšem kot smo se počutili lani pred letom

Kronistično — po vrsti — pisati bi bilo manj na mestu, ker bi bilo preobširno. Politično leto 1953 je bilo res tako razgibano — če bi človek listal po „političnih tednih“ — da bi se dalo pisati strani in še strani. Ostali bomo zato zgolj ob glavnih dogodkih in političnih obrisih.

Nič ni bolj utrudljivega kot „hladna vojna“

To je bila nekakšna rokoborba ali pa šahovska igra, kjer nasprotnika pač merita do skrajnosti svoje moči, ne da bi si zadajala udarce na telo ali se posluževala sredstev, ki bi do takih privedla. Taka vojna traja že leta med Ameriko, ki je najmočnejša sila zapadnega sveta in Sovjetsko zvezo, ki vlada v komunističnem ali vzhodnem svetu. Če že hočemo takoj potegniti neko bistveno razliko med splošnim političnim položajem povojnih let do lanskega Božiča in od tega do letošnjega, bi jo opazili v sledečem:

Nekako do lani je veljalo za Zapad načelo borbe proti komunizmu kot zunanjemu in notranjemu sovražniku. Sovjetska zveza je po vsem svojem zadržanju silila države na Zapadu k večji složnosti, k večji pripravljenosti, opreznosti in oboroževanju, kljub temu, da tega te niso hotele, ker so bile gospodarsko na tleh. Hude grožnje iz Vzhoda so imele namen povzročiti v zapadnem svetu gospodarsko zmedo in okrepiti komunistične stranke po „kapitalističnih“ državah. Prevzem oblasti je bil seveda cilj. — To ni uspelo. Pritisk na Zapadno Evropo je povzročil, da je Amerika s podvojeno silo začela organizirati gospodarsko in vojaško Zapadno Evropo v Atlantski zvezi, Evropski obrambni zvezi itd.

Danes nam je že skoraj mogoče reči, da Rusi pač niso imeli namena voditi vojne proti Zapadu, ampak z vsemi ostalimi sredstvi povzročiti razpad te Zapadne Evrope. To bi ostalo v okviru „hladne vojne“.

V ta okvir je bila položena in sprožena tudi korejska vojna — izbrana na tistem kraju zemeljske oble, kjer vsaj v začetku ni bilo pričakovati tveganja svetovne vojne. Tretji, manjši sunek je bila vojna v Indokini. Če je bil namen Ameriko zaposliti na vseh teh treh področjih, je bila Velika Britanija zaposlena tako z Evropo kot s težavami v Hong-kong-u. To je edina še obstoječa kolonija na kitajski celini, ki ji komandira komunist Mao-Tse-Tung. Nadalje je imela Anglija opraviti še v Perziji z medtem že padlim Mosadekom, v Egiptu itd. Za Francoze pa je bila dovolj vojna v Indokini, pravčata pljavgica na francoskem državnem telesu.

Če pobliže pogledamo vsa ta žarišča nemirov in vojska, katerih oče je pač „hladna vojna“, potem bi si razmerja nekako tako le raztolmačili:

Sovjetska zveza in Združene države ameriške nista mogli zabeležiti niti uspehov niti nista utrpeli bistvenih porazov.

Komunistične stranke po svetu so povsod nazadovale v taki meri, da ni bilo mogoče misliti na uspeh prej omenjenih teženj Sovjetske zveze. V tem pogledu je njen poraz očiten, toda vsa ta dejstva niso pomenila zmage Amerike, temveč zmago „stare“ Evrope, ki je zlasti diplomatsko izvršila delo, katerega ji ne bi in ga ji tudi nobeden ni pripisoval.

Ne Moskva ali Washington — „stara“ Evropa je preprečila vojno

Naša celina je stara, častljiva zibel vse človeške kulture zadnjih tisoč let. Evropa je naselila, kultivirala in oplodila Novi svet in kljub vsemu, za današnji čas zoprnim kolonial. sistemom Aglije, ostaja dejstvo, da so Evropejci zanesli med tamošnje

narode iskre zakladov veličine človeka kot gospodarja zemlje in neba. Bog in usoda sta pravična! Španski kolonizatorji so v imenu Gospoda in svojega kralja podjarmili in uničili rodove Amerike v 15. in 16. stoletju. Način je bil sramoten in nekrščanski. Kaznovani so bili s tem, da je njih imperij bil poražen in kolonizatorji še danes nimajo pravega niti notranjega miru, danes pa Angleži sami izgubljajo kolonije drugo za drugo. So v toliko pametnejši (pa manj lepi), ker se zanje sploh ne bore.

Toda, kjer so evropski narodi našli lepo besedo, tam je padlo tudi lepo zno. Danes se narodi iz kolonij bore z evropskim orožjem (z duhom in idejo) proti Evropejcem. Amerika je končno otrok evropskih narodov, in je postala velesila št. 1 na sve-

Koroški deželni proračun

Kakor so drž. poslanci v državnem zboru na Dunaju, tako so v koroškem dežel. zboru izrabili poslanci razpravo o proračunu, da so povedali svoje nazore z ozirom na deželno gospodarstvo. Ker pa je gospodarstvo zlasti danes zelo ozko povezano s politiko, je razumljivo, da so bili ti govori, ki naj bi bili predvsem gospodarski, zelo prepleteni s politiko. Vsak deželni poslanec je pač zagovarjal svojo stranko, oziroma politično smer svoje stranke. Kakor smo že mnogokrat omenili, moramo ob tej priliki spet poudariti: Vsak poslanec govori ne po zahtevah svojih volivcev, ampak po zahtevah onega dela prebivalstva, od koder je poslanec doma. Ker pa je na Koroškem večina poslancev doma iz Celovca in Beljaka ali pa iz severnega dela Koroške, tudi pri proračunski razpravi oni koroški deželni poslanci, ki so bili izvoljeni z glasovi volivcev iz južne Koroške, niso zastopali koristi teh volivcev. Južni kraji dežele so ostali brez zagovornika. To so gotovo vedeli že vnaprej oni, ki so sestavljali proračun in zato gre večina denarja iz proračuna v srednji in severni del dežele.

Deželni poslanec dr. Karisch je zapisal v nedeljski številki „Volkszeitung“, da bi morale v Avstriji revnejše dežele — in taka dežela je Koroška — več dobiti kakor pa bogate dežele. Ravno tako naj bi revne občine več dobile kakor pa bogate. Ko pa je zagovarjal deželni proračun, dr. Karisch ni bil več tega mnenja, ki ga je sam napisal. Iz deželnega proračuna dobijo bogatejši in industrijsko bolj razviti kraji dežele mnogo več denarja, kakor pa južni, to je slovenski ali vsaj jezikovno mešani del dežele. Ta del dežele pa je po splošnem priznanju najrevnejši.

Če so vse tri koroške vladne stranke rekle, da so s proračunom zadovoljne in so ga odobrile, moramo pa koroški Slovenci

Proti preganjanju Cerkve

Minuli teden so zborovali v Washingtonu škofje katoliške Cerkve v Združenih državah. Ob zaključku zborovanja so izdali škofje posebno izjavo pod naslovom „Dostojanstvo človeka“. V izjavi obravnavajo škofje zadržanje kristjana v današnji družbi.

En odstavek v izjavi je posvečen tudi delu in je pri tem ugotovljeno, da mora služiti delo po katoliškem pojmovanju v to, da tvori vez med delavcem in njegovim bližnjim, ne sme pa delo delavca razdvajati z njegovim bližnjim.

V izjavi obsojajo nato škofje preganjanje katoliške Cerkve in duhovnikov v komunističnih deželah. Ta del izjave, ki ima naslov „Cerkev v verigah“, poudarja, da

tu, zelo skrbi za Evropo, ji pravi stara godrnjava teta, ji daje jesti, ko je lačna. — Res je končno: mi Evropejci smo ponosni na vsak kamen, če ima napis, da je toliko in toliko stoletij star.

Dejstvo je, da Evropejci gledamo nekoliko preveč v svojo bogato kulturno preteklost in se nanjo sklicujemo tudi takrat in posebno radi takrat, kadar moramo razgaliti svoje slabosti: smo slabokrvni dediči velikanov moči in duha. Iz egoističnih nacionalnih in gospodarskih šovinizmov smo se že dvakrat med seboj malo manj kot do smrti potolkli. Zmagovalci so bile sile, daleč od Evrope.

Morda imamo zdaj zadnjo priložnost v zgodovini, da se postavimo na noge in kot združeni Evropejci uveljavimo svoj glas na zemeljski obli, ki je med našimi krvavimi prepiri tako majhna postala. „Mir ljudem na zemlji“, naj se praktično glasi „mir med evropskimi narodi“. Mir med Nemci in Francozi, Italijani in Jugoslovani, drug drugega naj spoštujejo in si med seboj pomagajo.

reči, da z deželnim proračunom ne moremo biti zadovoljni. V proračunu so namreč premalo upoštewane potrebe naših krajev, ki ravno tako plačujejo davke. Naši kraji so zapostavljeni v korist severnih in bogatih krajev. Nikakor ne moremo biti zadovoljni, da morajo naši revni kraji plačevati za bogate nemške okoliše.

Predsednika volijo

Dne 17. januarja poteče poslovna doba predsedniku francoske republike in dne 17. decembra bi po ustavnih določilih morali izvoliti novega predsednika. Tega volijo poslanci francoske poslanske zbornice in pa poslanci Sveta republike, to je gornje zbornice ali senata. Da je kandidat izvoljen, mora dobiti 452 glasov. Niti stranke niti poslanci se niso mogli zediniti za enega kandidata in zato so bile prve volitve predsednika brezuspešne. Volitve so se zato nadaljevale in ob sklepu lista še ni bilo gotovo, kdo bo bodoči predsednik francoske republike. Volitve so ponovili že osemkrat in pri osmih volitvah je dobil sedanji francoski predsednik Joseph Laniel 430 (manjka mu 22) glasov, socialistični kandidat Naegelen pa 381 glasov (manjka mu 71 glasov).

Berija pred sodiščem

Ko je prišlo tam sredi poletja poročilo iz Moskve, da je odstavljeno bivši vsemočni šef sovjetske tajne policije notranji minister Lavrentije Berija in ko je pozneje od nekdaj prišlo poročilo, da se je posrečilo Beriji zbežati iz Sovjetske zveze, je za nekaj mesecev bilo vse tiho. Sedaj pa poročajo iz Moskve, da pripravljajo proti Beriji in še šestim bivšim ministrom in zelo vplivnim osebnostim velik proces.

vodijo komunisti vojno proti vsem, ki verujejo na Boga in v Kristusa in proti vsem, ki si upajo povzdigniti svoj glas za svobodo, do katere imajo ljudje kot otroci božji pravico. Ta vojna je rečeno nadalje v izjavah ameriških škofov — divja od Daljnega vzhoda do Baltskih dežel in od Rusije, preko Bolgarije, Madžarske in Českoslovaške do Albanije in Jadranskega morja.

„Svobodni svet mora spoznati — je rečeno končno v omenjeni izjavi, da je današnja kriza v prvi vrsti kriza verovanja in komunisti, ki ponižujejo človeško dostojanstvo, so si naredili za cilj uničiti krščanstvo. Od Marksa pa do Malenkova in do vseh drugih predstavnikov komunizma pa je smatral komunizem vedno Kristusa za svojega sovražnika, ki ga je treba uničiti.“

Usem Slovincem doma in po šitnem svetni želi

blagoslovljene praznike in srečno novo leto

Narodni svet koroških Slovencev

KSAVER MESKO:

Glas iz višav

Lepega septembrskega popoldneva leta 1898 sem sedel v kaplanski sobici v Skocijanu; v avgustu sem nastopil tam kaplansko službo. Ves potopljen v mir in lepoto dneva sem se zagledal skozi okno dol po tistem lepem polju proti Sinči vasi, vse poplavljenim z mehkim jesenskim soncem.

Kar zaslišim po stopnicah korake. „Gospod župnik dobijo obisk,” sem pomislil. Pa se po širokem hodniku bližajo koraki moji sobici. „Kdo bi le bil?” se začudim, ko sem pa bil še tuj tam. Potrka, vstopita dva visoka gospoda: starejši v civilu, s kratko osivelo brado, in mlajši, rdečeličen, eleganten duhovnik z zlatimi naočniki. Prijazno smehlja se mi predstavita: nadučitelj Eller z Zilje pri Beljaku in tinski kaplan Volbenk Serajnik, nečak tinskega prošta Lovra Serajnika. Da sta me prišla obiskat, da bi se malo spoznali, mi pravita. Opravičil sem se, da nisem jaz že prišel v Tinje, sosedno župnijo, kakor bi se spodobilo, a da se še nisem prav udomačil tu.

Naslednji teden sem g. Volbenku obisk vrnil. Bil je prav lep in sončen dan, ko sem stopal gor od Drave proti ogromnemu prostijskemu poslopju, ki se je na hribu belilo v septembrskem soncu kakor na skrivnostnem Montsalvaču čudoviti grad svetega Grala, mesto alabastrske skledice, iz katere je jedel pri zadnji večerji Kristus in jo je Jozef iz Arimateje napolnil z Gospodovo krvjo in so jo na Montsalvaču varovali izbrani vitezi; saj naredi gotovo še v naših dneh benediktinski samostan v višini 1241 metrov na Montserratu v Kataloniji na španskem na popotnika in romarja mogo-

čen vtis, podoben temu, ki so ga naredile Tinje name.

Tisti dan sem prvič videl čez devetdesetletnega prošta Lovra Serajnika — kakor posebljeno prikazen iz drugega sveta.

Pa me je g. Volbenk povabil, naj mu prihodnji advent pridem pomagat otroke spovedovat; dan mi bo že naznanil. Sem rad obljubil.

Res je prišlo sporočilo: ta in ta dan, že blizu Božiča.

Pa je bil tisti dan v morju sive megle. Tako gosta je bila, da res nisem videl za korak predse. Do Drave in čez most sem srečno prišel. Gori na polju pod proštijo pa sem pot zgrešil. Hodil sem čez njive, po travnikih, le kake poti nikjer. Opoldne bi pa moral biti v proštiji. Tako sem blodil v tistih sivih, vlažnih zavesah, ki so zakrivale nebo in svet okrog mene, kakor bi mi za nalašč hotele skriti vsako stezo. Da bi prišel nazaj do Drave, pal tam v globino in v mrzle valove, se nisem bal: slišal bi šumenje reke. A je morda kje kak prepad, saj sveta tam še nisem nič poznal; pa lahko zdrknem tam v globino.

Vročje mi je postajalo.

Kar zavonil v višini nad menoj mogočni tinski zvon poldne.

Oddahnil sem si — tako razveselil se nisem kmalu kakega glasu, vedel sem, kod naj grem...

Blodimo morda marsikdaj v nevarnih strminah življenja. Pa nepričakovano zaslišimo skrivnostni glas iz višav. Ali se ga razveselimo? Mu sledimo?

BOŽIČNO PISMO KOROŠKI

Greh bi bil, ko bi Tebi ne voščil, Koroška, Tebi, ki Te nosim v srcu po tuji zemlji in mislim nate na tujih cestah.

Nocoj, dragi moji prijatelji, boste kropili po svojih domovih, žegnali vse, kar je vašega, izbe, naizbe, po dvoru in okrog hiše. Na žerjavico boste trosili kadilo in zadišalo bo po celi Koroški. Predaleč sem, da bi ujel ta vonj, toda žebal bom z vami. Da bi Bog ostal v tistih vaših izbah in da bi še dolgo po slovenje žebrali za sveti večer. Po starem kakor nekoč, ob Jezusu in Mariji in ob Jozefu. Od gmajna pod Peco pa tja do Šmohorja, kjer mi je nekoč gospod Posch freske razkazoval. Na Bistrici, kjer mi je gospod Anton lepoto Zilje odkrival, me peljal, kjer je velikemu Majarju zibel tekla in je v Pragi umrl, ker je bil menda prevelik za ozek svet. V Gorjah, kjer v kroniki stoji, kaj je Majar cesarju povedal in kako se je Dobrač preveznil in pokopal vasi pod seboj in menda devet cerkva. V Vratih, ki je iz same gorske lepote in kjer sem nekoč lezel po tisti strmini, da sem mogel videti proti Višarjam in Kakovi, kjer je puntar Matjaž Turke ustavljal.

O, velik greh bi bil, ko bi ne voščil Tebi, Koroška, za božič. Tebi, ki si tako drobna na zemljevidu pa tako velika v srcu. Ma jejo se zvonovi v linah. V Šmihelu, v Rinkolah, v Dobri vasi, v Škocijanu, v Selah, na Dješkah, po Rožu. Povsod se majó in sveto noč oznanjajo. Slišal sem vas že, koroški zvonovi. Mehki ste, kakor je mehka Koroška, čeprav ste bili železni in ne bronasti. Ko sem šel k župniku Antonu tja na grič in sem v njegovem farovžu nočeval in sva o pesmih žobarila, o pesmih in starih časih. In sem ponoči stal ob oknu in gledal na tisti vrtič spodaj. V snegu je bil, samo grm bezovca je strmel v nočno nebo. V gmajnah je spala tišina in spodaj je ležala vas. Velika hača Dobrača je varovala vas in cerkev.

Tako lepo je bilo in žinjam, da se je v taki noči rodil Jezus Kristus. Tisto prvo uro je videl tudi to blagoslovljeno dolino.

Spet je sveta noč. Naj bi bila za vas, moji dragi prijatelji, sto barti žegnana. Sneg je nemara pri vas in vi ste po tistih hišah in hišicah kakor mišeli lepo skriti v mahu. Ko bi mogel, palico bi vzel v roke in bi po celcu udaril od Šmihela do Šmohorja. Pa bi stopil od vsake hiše, na vsako potrkal, pri vsaki povoščil. Nič bi ne želel od vas: samo, da bi mi po slovenje voščili božič, tako, kakor samo vi znate. Zapoje, da je človeku toplo pri srcu in tistega petja ne pozabi. Več kot tri leta vas že ne slišim, vaše govornice pa še nisem pozabil. Trdin sem, gmajnar, beseda mi vselej trdo udari, tam med vami sem bil mehak. S puntar-

jem Matjažem sem trpel in za Foltejem mi je bilo žal, za vsem, kar sem videl na koroški zemlji pa je prešlo.

Na to sveto noč pridem. K prijatelju Jozetu v Celovec, da se pomeniva kakor nekoč, k župniku Antonu in k Ani, da bom tam nočeval. In če bi mogel, koj potlej bi šel po tisti lepi poti v Sele, nekje na sredi bi obstal in bi prosil zvezde, da bi se sklonile prav do tal. In bi jih nabral in v vam jih za božič prinesel. Vsakemu po eno.

Ko boste kadili in kropili, spomnite se še mene, ki po tuji zemlji hodim pa sem s srcem doma. Revnega in ubogega zagovornika koroške zemlje in njenih pravic. Spomnite se mene vi, gospod Anton, gospod Tomaž, gospod Matej in gospod Janez. Ko se bo v Vaših rokah, sredi noči rodilo božje Dete, spomnite se me, ki bi rad bil z Vami. V trden obroč sklenjeni povežimo vse, kar je rahlega in nalomljenega.

Žegnan božič vsem. In ko bo Novo leto pričelo, ko odtrgamo prvi list s koledarjev, daj Bog, da bi odtrgali samo staro in slabo. Naj bo vsak dan nov, nov in svetel in žegnan zame in za vas.

Karel Mauser

VSEM NAROČNIKOM, SOTRUDNIKOM IN BRALCEM „NAŠEGA TEDNIKA” BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE IN PRAV SREČNO NOVO LETO! — VSEM DOPISNIKOM PRAV PRISRČNA HVALA ZA SO-DELOVANJE Z ISKRENO PROŠNJO, DA NAM OSTANETE ZVESTI SO-DELAJCI TUDI V LETU 1954.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Pater Krizostom:

Nocoj

Nocoj odprt je na stežaj skrivnostni raj.

Iz njega angelčki s perutmi zlatimi na zemljo plavajo in glorio prepevajo.

Poznam ta nebeški pozdrav sredi spečih planjav.

To je pesem nad vse pesmi svetá, božični noči sami razodeta v veliko skrivnost.

Kako jasno gori ljubezni večne Modrost sredi svete noči!

O Jezušček — saj si ti!

POLETNO BOŽIČNO PISMO V SNEŽENO DOMOVINO

Dragi rojaki! Božič je praznik skupnosti, narodnega in človeškega občestva. Na sveti večer se v spominih in mislih vračajo domov, pod rodni krov in v domovino, vsi od življenja in usode po vsem svetu razkropljeni. Saj niti izgubljeni in zanemarjeni sin ne more ostati brezbrizen ob pri-trkavanju božičnih zvonov.

Avstralsko poletje, ki traja nekako od začetka novembra pa do konca aprila, sicer ne budi vse one božične čustvenosti in notranjega razpoloženja kot koroška zimska priroda s svojim mrazom, snegom in ledom, z zemljo in dolgimi nočmi. Priroda je v najvišjem zaletu, nekako tako kot na Koroškem ob kresu in zato je tudi razpoloženje bolj sončno, življenju, veselju predano. Saj vprav za božične praznike sonce doseže svoj najvišji dan in najdaljšo zmag nad nočjo.

Delo na polju je opravljeno. Velikanske farme so spravile bogato žetev, večji del

pšenice, s pomočjo traktorjev. Isti traktorji so zemljo zopet zrahljali in položili vanjo novo seme za jesensko žetev. Miroljubne armade ovac so postrizene in gosta volna bo lajšala zimo in mraz v bolj mrzlih predelih sveta. Jabolka in hruške, žlahtno južno sadje kot oranže, banane, vsakovrstno grozdje, dozoreva. Češnje, marelice, breskve, ti dobrodošli gostje prvega poletja, so razveseljiv priboljšek na vsaki mizi. Po vrtnarijah, ki se imenujejo Gardenfarme, vse zeleni, cveti in zori. Čeprav rast in razvoj nikdar ne zastane, kot z jesenjo in zimo v vaših krajih, in se celo leto menjavajo nasadi, cvetje in zorenje, je pa vendar vprav okrog božiča vsa rast v najvišjem, popolnem zaletu, tako nekako ko na Koroškem okoli poznih, prav sončnih binkošt.

Sončno podnebje zahteva mnogo skrbi za pravočasno setev in za umetno namakanje ter škropljenje občutljivih rastlin. Sončno podnebje pa tudi mnogo truda prihrani. Ni treba velikih zalog, kjer je priroda vse leto radodarna. Ni treba spravljati krme za živali, ni treba graditi hlevov in skednjev. Tu je živina vse leto na paši pod milim nebom. Spomkladi, jeseni, pozimi se pase v zelenju, v poletnih mesecih se pase v senci.

Vse gospodarstvo je v vsaki panogi zelo stehinirano. Stroj je pomočnik kmetov-farmarjev, gozdnih delavcev, delavcev na cestah, na železniških progah, v tovarnah in v rudnikih zlata, srebra, svinca, bakra, premoga. Stroj pomaga tesarjem, mizarjem, zidarjem. Velika in mala dvigala olajšavajo tudi najhujše težaško delo. Dela se osem ur dnevno, dvakrat je odhiti za čaj in opoldne je počitek. Pet dni se dela. Sobota in nedelja sta za počitek in za boljši del človeka — za njegovo družinsko, duševno, versko, družabno, kulturno življenje. Prav ta-

ko imajo tedensko prosto ob sobotah in nedeljah šole in uradi. Gospodinjski stroji, električni štedilniki, frižiderji, pralni stroji zelo olajšujejo delo gospodinje, matere, hišne pomočnice. Tako je stroj res osvobodil človeka obojnega spola. No, morda je stroj v toliko podjarmil moža, ker mora svoji ženi kupiti vse tehnične olajšave za gospodinjstvo. A ta jarem je gotovo sladak; saj mladi Avstralsci nenehoma stopajo vedrega lica v zakonski jarem.

Tako je Avstralija sredi viharnega, vzvalovanega svetovnega položaja pravi otok miru. Kar prebivalce drugih kontinentov prav zelo vznemirja — kakor poizkusi z atomskimi bombami, to pusti Avstralce mirno živeti, delati, se zabavati in spati. Globoko v enolični pustinji, kjer je med nizkim grmičjem le nekaj kengurjev, zajcev, kač, kuščarjev, krokarjev in papig, sicer pa na stotine milj (1 milja = 1408 m) nobenega človeškega selišča, so se posrečili strahotni poizkusi; menda se je detonacija slišala preko 200 km. A to Avstralec ne vznemiri, ker pač nočejo vtikovati nosu v vojaške skrivnosti. Avstralsci so v ogromni večini tudi krščanski ljudje, ki vedo, da nad človeštvom, narodi in posamezniki čuje, vlada in deluje božja previdnost. V vsaki dobri družini je šiba za zrcalom, strah in respekt mora biti pri hiši. Marsikomu se hudobija ne zljubi, ko se šibe spomni. Tako ima tudi atomska bomba v službi svetovnega miru svoj upravičeni namen in pomen. Ako bi vsi ljudje in vsi narodi poslušali in uresničili angelsko glorio: „Slava Bogu — mir ljudem!” bi ne bilo treba strahu in respekta, ker bi zavladala ljubezen...

Božič je v družinah praznik obdarovanja. Dolgo po praznikih se bo hvaležna deca zabavala, poigravala, ponašala z božičnimi darovi dobrih staršev, blagih dobrotnikov.

Božična darila so dostikrat tudi plačilo za lepo vedenje, za uspešno delo, za marljivost in trud. Tako je božja previdnost miroljubnim Avstralcem pripravila tik pred božičnimi prazniki zelo veliko presenečenje. Te dni je ves tisk poln slik in poročil o obsežnih odkritjih nafte, petroleja, bencina v Western Avstraliji. Gospodarstveniki trdijo, da je to odkritje pomembnejše ko svoječasn najdenje zlata. Sedaj šele bo omogočena popolna gospodarska neodvisnost; prenehala bo draga prekooceanska dobava nafte, katere Avstralija zato toliko potrebuje, ker je samih privatnih motornih vozil nad milijon ali en avto pride na 8 oseb in ker je treba premagati zelo velike razdalje. Na tem mladem kontinentu zgodovine ne pomnijo nobene vojske in tako se avstralske države tudi radi nafte ne bodo vojskovali med seboj.

Naj bi domovini in vsemu svetu božični zvonovi oznanjali geslo svete noči, edino najlepše na zemlji in v srcih: Ljubezen in mir. Med tukajšnjimi Poljaki sem spoznal globoko pomembni božični običaj. Duhovniki blagoslovljajo tanke opresne kruhe, v katere je vtisnjen prizor Kristusovega rojstva. „Obvatke” imenujejo ta simbolični kruhek. Vsaka družina ga je deležna. Na sveti večer opravi vsa družina božično pobožnost in prepeva božične pesmi. Nato je skupna večerja. Potem vzame oče obvatke, oddrobi košček za koščkom, ter ga da ženi, otrokom, vsem prisotnim, z voščilom: „Srečen, blagoslovljen božič in vedno imejmo mir, ljubezen med seboj!”

Da, dragi rojaki, ta božič naj bi bil praznik odpušcanja, sprave, miru in ljubezni tudi na Koroškem! V tem pristnem božičnem razpoloženju in hotenju vam prav vsem želim blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto, uspešno v medsebojni vzajemnosti in miroljubnosti.

V prisrčni vdanosti vaš
dr. Ivan Mikula.
Perth-Osborne Park, 8. 12. 1953.

VSEM DOPISNIKOM, VSEM PESNIKOM IN PESNICAM TER VSEM SOTRUDNIKOM ŽELI BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

UREDNIŠTVO „NAŠEGA TEDNIKA”

Tukaj je Beseda meso postala . . .

Bilo je ob zori na dan sv. Alfonza Ligvornjskega, dne 2. avgusta, letošnjega poletja v Betlehemu.

Temnomodro jutrovo nebo je bilo posejano z neštetiimi zvezdami. Še nikoli v nobeni noči nisem videl toliko zvezd, preko katerih se je kakor tenek pajčolan razgrinjala „rimska cesta“. Medla lunina svetloba je odsevala od streh po prijaznem betlehemske gricu nakopičenih in je pred mogočno zarjo polagoma izginjala. Vse okoli je bilo zavito v skrivnostni nočni mir, da mi je nehote vedno udarjala na ušesa angelska pesem: „Mir ljudem na zemlji, ki so Bogu po volji!“

Pravkar sem odmaševal in to lepoto betlehemske noči opazoval na terasi franciškankega samostana. Od polnoči naprej so namreč v votlini Rojstva Gospodovega vsak dan neprenehoma sv. maše, da je tako mogoče vsem romarjem — duhovnikom vsaj enkrat v življenju držati v rokah Jezusa na tistem mestu, kjer ga je Marija sprejela in svetu dala . . .

Nad vhomod v votlino stoji napis: „HIC VERBUM CARO FACTUM EST — Tukaj je Beseda meso postala!“

Ze od prejšnjega dne sem pretehtaval te besede, drugo za drugo. Med sv. mašo v tistem nepopisnem nočnem miru so se mi pa še globlje zarezele v dušo. Ko sem po sv. maši šel naravnost pod zvezdno nebo, se mi je zdelo, da tudi na nebesnem svodu čitam zlate, iz zvezd narejene besede: „HIC VERBUM CARO FACTUM EST . . .“

Nekaj nepopisno svojstvenega je ta zavest, da je t u k a j Odrješnik sveta stopil na zemljo, t u k a j hodil in učil, t u k a j delal in trpel . . . Besedica „tukaj“ mi je tedaj stopila pred oči s tako močjo, da se mi je skoraj vrtelo v glavi. Želel sem, da bi zakričal vsemu svetu . . .

Na tej sveti zemlji so napovedovali prihod Sina božjega preroki: „Glej, Devica bo spočela in rodila Sina in njegovo ime bo E m a n u e l : Bog z nami.“ (Izaija 7, 14.)

Predhodnik Janez Krstnik je priznal in ni tajil. „Nisem jaz Kristus . . . Sredi med vami pa stoji, katerega vi ne poznate . . . in jaz nisem vreden, da bi mu odvezal jermen njegovega obuvala . . . Glejte, Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta.“ (Iz Evang. sv. Janeza 1, 20, 26, 27, 29.)

Apostoli so po teh poljih hodili z Njim, ko so bili v Njegovi šoli. Slednjič so poneli Njegovo Blagovest po vsem svetu: „Po vsem svetu je šel njih glas in do kraja zemlje njih zgovernost“ (Psalm 18, 5).

Cemu so apostoli in neštivilne množice mučenecv dali svoje življenje? Zato, ker so hoteli izpričati, da je Beseda meso postala in med nami prebivala. Sin božji, druga božja Oseba, se je učlovečil, da bi nas s svojo smrtjo na križu odrešil in večno zveličal.

In to se je zgodilo tukaj!

J. S. Baar — Al. Nemeč:

ZEMLJA IN LJUDJE

R o m a n

(49. nadaljevanje)

In to revno njivo bodo razdelili na grede in štirideset, petdeset kmečkih sinov, dva ali trije učitelji bodo uganjali in delali poskuse. — Kaj si naj fant se tem začne? — Bog z vami, igrajte se s poskusi v mestu, toda mi želimo resničnost, ne poskusov — stvarnost, gotovo in zanesljivo preizkušnost, ki bi se nam prvi nas na vasi, na gospodarstvu dokazala. Pravite, da boste vodili gojence na gosposka posestva in jim pokazali nazorno, kako se tam gospodari. Zakaj pa, vas vprašam. Ali bo med temi dijaki, ki bodo stopili v to šolo, morda vsaj kateri imel gosposko posestvo? Bo dal sem v to šolo svojega sina gospod knez Svarcenberg, Lobkovic ali Vindišgrec? Cemu tedaj kmečkim fantom kazati knežje dvore in njihovo ureditev, ko bodo gospodarili kvečjemu na gruntu s sto orali. Ali mislite, da si bo izmed njih izbral gospod knez ravnatelj, oskrbnike ali knjigovodje? Gotovo ne. Njegovi uradniki morajo imeti višje šole. Nemško morajo znati in med gospodo rasti. Zato jim ne kažite gosposkih dvorov, ne učite jih poskusov, ne vabite jih v mesto, temveč jih pustite na vasi. — Vedno sem mislil, da je šola zaradi otrok, ne otroci zaradi šole. Zato mora tudi ta šola zaradi dijakov ven, ven na vas — in za njimi morajo tudi učitelji, predavanja in stroji in vse. Izberite si katero koli vas, tam bomo postavili poslopje in tudi učitelji bodo mo-

Tukaj je Beseda meso postala. Tukaj je padlo na zemljo seme, ki je kači glavo strlo.

Praobljuba našega Odrješnja je bila namreč dana že prvim staršem takoj po grehu v raju, ko je Bog govoril kači — zapeljivki (satanu): „Sovrašstvo bom postavil med tebe (kačo — satanom) in ženo (Eva — Marija), med tvojim in njenim zarodom: on (Zarod žene, predvsem Jezus, Marijin sin) ti bo glavo strl in ti boš njegovo peto zalezovala“ (1 Mozesova knjiga 3, 15).

Zato boj med satanom in izvoljenci božjimi — kristjani. „Satan hodi okrog kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl. Upirajte pa se mu močni v veri“ (1. Petrovo pismo 5, 8—9).

Danes ni več kraja, kjer bi ime Kristus bilo neznano, dasi še mnogi ne verujejo vanj. Bolj žalostno je, da so mnogi podlegli zalezovanju satanovemu in se pridružili njegovim vrstam, posebno še v naših dneh. Tako se kruto uredničujejo besede sv. Janeza Evangelista v uvodu četrtega evangelija: „Bila je prava Luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, kateri pride na ta svet. Na svetu je bila, in svet je po njej nastal — in svet je ni spoznal. V svojo lastnino je prišla in njeni je niso sprejeli.“

Da, mi vsi smo božja lastnina. Vsi smo po božji podobi ustvarjeni in zato dolžni, da iščemo in najdemo Njega, ki je vse iz nič naredil. Dolžni smo, da častimo in ljubimo z vsem srcem in z vso dušo Njega, ki je ukazal: „Naj bo luč!“ in bila je luč, ker je On sam Luč od vekomaj (prim. 1. Pismo Ap. Janeza 1, 5).

In ta Luč — učlovečeni Sin božji, Luč

Charles Tazewell:

O oslu, ki je nosil Jezuščka

(Božična legenda z ameriškega juga)

Isti zimsko sonce, katerega žarki so se lesketali po snežni odeji severnih pokrajin, so se počasi plazili po belem in od vročine razgretem prahu, ki pokriva pokrajino El Camino del Norte v srednjeameriški državi Mehiko. Bilo je okrog poldne, čas počitka, ko so ulice prazne in se po njih sprehajajo mali kuščarji in martinčki. V senci velikega poprovega grma ob robu ceste je ležal mož in je sanjal z odprtimi očmi. Tu se mu je zazdelo, da čuje v bližini glasno govorjenje. Ker ga je to govorjenje zmotilo v njegovem sanjarjenju, se je ozrl leno in počasi, od kod prihaja to govorjenje. Pri tem je opazil, kako prihaja po cesti navzdol mali Pablo (po naše Pavle) in kako se jezi nad svojim oslom, ki se je trmasto ustavljal njegovim grožnjam in udarcem.

„Ti osel!“ je jezno kričal Pavle, „štiri noge imaš, dolg rep, s katerim preganjaš muhe, in dvoje čudovito dolgih uhljev, ki ti kažeta pot. In kaj delaš z vsem tem? Nič, prav nič in zopet nič! Ti si v sramoto vsem

gli v njem stanovati. Toda za poskusna polja bodo morala biti vsa kmečka posestva v tisti vasi. Tam na posestvih morajo tudi dijaki stanovati in skupaj opravljati vse delo. Konje česati, krave molsti, teleta krmiti, morajo orati in sejati, čebelariti in sadjariti. Učitelji jim bodo kakor očetje med dnevom svetovali, jih nadzirali ter jim dajali delo; zvečer in pozimi jih zbero v šole in jih uče iz knjig. In ko jih bodo izučili, jih pustijo domov, jim dajo spričevalo in fant bo prišel domov na tako posestvo, na kakršnem se je učil gospodariti. Da, tako si zamišljam jaz kmečko šolo. In to so razlogi, zakaj je nečem v mestu, ampak želim, da je na vasi.“

Cimburi se je zdelo, da je vse povedal tako jasno in prepričljivo, da mu mora vsakdo pritrčiti. Pa vendar so se gospodje pri zastopstvu in kmetje okrog njega spet čeperili in obregali nanj, takoj ko je končal.

„Pustite ga! — Ne menite se zanj! — Ena lastovka ne naredi pomladi. — Zaradi Cimbure ne bomo stavili šole kje v rovtah!“

Samo knez je spet ohranil vzvišen mir. Kar ga je jezilo, je bila razdraženost, s katero so Cimburi odgovarjali.

„Mnogo resnice je v tem, kar je ta kmet povedal. Vidi se, da je o šoli mnogo razmišljal. Prerešetajmo za trenutek njegove misli,“ je spregovoril predsednik. Toda tudi njega so prepili. Bližal se je poldan. Zborovalci so bili lačni in žejni. Siti so bili razgovorov, sopara jih je dušila in sleherni je želel konca.

„Končajmo, končajmo!“ so grmeli glasovi. „Vsak čas bo poldne.“

od Luči — je zažarela v betlehemske votline pred tisoč devetsto triinpetdesetimi leti!

Mi Evropejci smo bili srečni, da je luč Odrješnja po izrednih poslancih božjih kmalu prisijala k nam. V Rim sta jo prinesla prvaka apostolov in jo izpričala z lastno krvjo. K nam sta jo prinesla le nekaj stoletij pozneje sv. apostola Ciril in Metod. Kdo se danes ne spominja dveh slovanskih apostolov, ki sta našim očetom Učlovečenega Sina božjega oznanjala, našo materinščino za pogovor z Njim rabila in jo za vedno med liturgične jezike povzdignila?

Na žalost pa ju zaradi tega, v čemer je njih največja zasluga, zunaj v svetu znajo lepše in boljše častiti kakor mi doma — nehvaležni sinovi svojih dedov.

Ali ni po slovanskih in posebno še slovanskih zemlji od prihoda poslancev božjih in do današnjih dni rasla bogata setev Božjega kraljestva? Prišel pa je sovražni človek in zasejal ljulko med pšenico . . . Nad našimi polji in domovi je završala krvava nevihta, naša zemlja je bila bratomorno kri . . . In sedaj nad njo kraljuje v novoletnih dneh ledeni in mrki „dedek mrz“ s svojo „novoletno jelko“. Božiča ni več . . .

Betlehemske zvonovi so zazvonili Avemarijo. Ura je bila pet. Sonce je kakor žareča obla polagoma tiščalo izza Judejskih hribov. Zdelo se mi je, kakor da sem se prebudil iz težkih sanj.

Stopil sem nazaj v votlino. Za trenutek sem postal pred napisom: „HIC VERBUM CARO FACTUM EST“. Nato sem zdrknil na kolena in z največjim spoštovanjem poljubil jaslice — poslednjič — v spravo za bogokletno oskrumbo praznovanja Rojstva Gospodovega v domovini . . .

Jeruzalemski romar

oslom, kolikor jih živi v širni Mehiki!“

„Pablo, oh Pablo!“ je zaklical mož pod poprovim grmom. „Mali Pablo, ne razburjaj se, saj je pač prevročje, da bi se razburjal sedaj ob opoldanskem soncu. Kaj pa ti je osel hudega storil?“

Pablo je potegnil osla k poprovemu grmu. „Dober dan, senjor (to je gospod). Kaj mi je osel storil, vprašujete? Ničesar, prav ničesar. Ves božji dan ne stori ničesar. Tu stoji trmasto, ne gane se, kakor da bi sanjal. In pri tem morate pomisliti, da bo v dveh dneh Božič. In tam doli v vasi bi tako lahko prodal drva, za izkupiček pa bi si kupil darov in sveč. Ali pa se osel za to zmejni? Ne in zopet ne! O, ta osel, ta je ravno tako nehvaležen, kakor vsi osli.“

„Ne ne, Pablo, ni res. Vem, da jih je mnogo, ki tako mislijo in tako govorijo, kakor ti in pri tem pretepaajo svoje osle. Toda vsi ti ne poznajo in tudi ti ne poznaš resnice. Osli v resnici niso tako trmasti; le ponosni in domišljavi so, mi pa pravimo, da so trmasti.“

Predsednik je pogledal na uro in presenečeno pomežiknil z očmi. Saprilot, kako je hitro minil čas — in jaz sem obljubil kmetinji, da se dopoldne vrnem, mu je šlo skozi glavo in je hitro zaključil zborovanje. Znova je ugotovil razveseljivo in vzneseno soglasnost, s katero so se vsi odločili za kmetijsko šolo v Pisku. Zahvalil se je za izkazano čast in že je podajal roko naokoli in odhajal.

Edini Cimbura ni čakal konca in je še pred njim odšel.

„Imejte to šolo, kjer hočete, čeprav v dekanijskem zvoniku, toda mojih fantov, Martinka in Vaška, vanjo nikoli ne dobite,“ je godel med potjo.

Zdaj so vreli tudi ostali ven. Knezova kočija je že drdrala po grapavem tlaku. Knez je nekaj časa molčal, zavil v svoj kočuh. Nena doma pa je, ko je kočija prišla iz mesta in tiho tekla po ravni cesti med drevesi, nagovoril svojega gospodarskega ravnatelja, ki je bil z njim v kočiji:

„Kdo pa je ta Cimbura?“

Ravnatelj je začudeno pogledal na kneza. Glej, na kaj gospod misli! S čim se v mislih peča! Z neumnim kmetom! Gotovo kneza draži Cimburov odpor, gotovo je jezen nanj, ugiblje ravnatelj in zato takoj uslužno odgovori.

„To je kmet iz Putime, vaša svetlost, Jan Cimbura se imenuje, neumen kmet, z neumnim glavom, samo prepričanje in dela povod in vedno dražbo.“

„Hm, neumen pravzaprav ni,“ je razsodil knez in spet utihnil.

(Dalje prihodnjič)

Pablo je neverjetno pogledal. „Na kaj naj bi bili le osli ponosni?“

„Na nekaj zelo lepega. Glej, bilo je pred davnim, davnim časom, ko so osli doživeli čast, za katero jih zavidam jaz in bi jih moral zavidati ti in bi jih moral zavidati cel svet. Toda usedi se sem k meni v senco, povedal ti bom zgodbo.“

Pred davnimi, davnimi leti je živel osel. Bil je majhen, četudi je bil že 14 let star, in je služil že štirinajstim gospodarjem. Ta osel v resnici ni bil lep. Eden njegovih uhljev je štrlel naravnost v zrak, drugi uhljev pa je ohlapno visel navzdol, kakor ovenel zeljnat list. Razen tega je ta nesrečni osel še šepal na zadnjo levo nogo. Poslednji njegov gospodar je bil ubožen drvar, ki je v gozdu podiral drevje in prodajal drva v bližnjem trgu. Ta je imel še drugega, mlajšega osla. Toda drvarjev sin in stari osel sta bila prijatelja, dobra prijatelja. Zato je sinko skrbel, da oslu ni kaj manjkalo in da mu ni bilo treba prenašati prevelikih tovorov. Nekega jutra pa je rekel drvar svojemu sinu: „Tole ti naročam. Pojdi z oslom v mesto in prodaj ga v usnjarni, kjer strojijo kože. Na oslu namreč ni nobene druge vrednosti več, kakor samo še koža. Za kožo boš dobil srebrnik. Mi osla ne potrebujemo več, ker ni več za delo, krma pa je draga. Iz kože pa bo še dobro usnje in zato boš dobil gotovo srebrnik za osla. Pojdi in srečno.“

Sinko je poslušal, hudo mu je postalo pri srcu in prosil je, da bi smeli še osla obdržati v hlevu. Toda oče se ni dal pregovoriti. In odšel je sinko žalosten s svojim oslom v mesto, ljudje pa, ki so ga srečevali, so se čudili, zakaj fantič joka.

Bilo je zgodaj popoldne, ko je prišel s svojim oslom skozi mestna vrata. Tu se je spomnil sinko, da je danes veliki živinski sejem. Zakaj ne bi poizkušal osla prodati? Tako ne bi bilo treba oslu poginiti žalostno v tovarni za strojenje kože, oče pa bi dobil kljub temu svoj srebrnik. Toda vsi konjski trgovci so se smejali, ko jim je fantič ponujal starega shujšanega osla, in so ga zasmrnavali rekoč: „Ta fantič misli, da ima tako lepega osla, da bi moral jesti najboljšo žito v kraljevskih hlevih!“

„Toda kljub vsemu bo osel nekoč še kraljeva last,“ je vzkliknil srdito fantič. Pri tem je pričel jokati in je odšel z oslom, ki ga nihče ni hotel kupiti. Žalostna sta šla z oslom po mestnih ulicah, Sence so bile vedno daljše, večer se je bližal in brez srebrnika fant ni smel priti domov.

Ko je končno le že hotel fant gnati osla v usnjarno, se mu je približal mož in mu rekel: „Sin moj, prošnja imam. Ali je ta osel tvoj? Na dolgo potovanje moram, ženo imam, ki ne zmore tako dolgega in naporenega pota. Nujno potrebujem tovrno žival, ki bi mogla nositi moje ženo. Ali mi hočeš osla prodati?“

Ves vesel je povedal fant ceno, za katero bi osla prodal. Kupčija je bila sklenjena, le še to je fant naročal, kako naj mož z oslom ravna in pa prosil je, če sme iti z njim še do mestnih vrat. Ko je tam čakala žena, je fant potrepljal še osla in mu želel srečno pot in na svidenje z besedami: „Toda, mali, bodi priden. Ko bom velik, te bom poiskal in te bom kupil in spet ti bo dobro pri nas.“

Pri mestnih vratih je bil stražnik, ki je vprašal: „Od kot ste, kdo ste in kam greste?“

LODRON

Strokovna trgovina za vaš dom
Beljak - Villach, Lederergasse 12

Prešite odeje (kovrta) — modroci — posteljno perje — inleti — posteljno blago — flanelaste rjuhe — blago za pregrinjala in pohištvo — preproge in tekači podloge za tla. — Kvalitetno in poceni.

„Jaz sem Jožef, moji ženi pa je ime Marija. Namenjena sva v Betlehem.“

„Pojdita!“ je rekel vojak in fant je jokaje gledal za njima.

In nesel je osel Marijo tja v Betlehem. In tam je videl v nekem revnem hlevu, kako je Marija porodila sina, ki je kralj vseh ljudi. In s svojimi starimi ter onemoglimi očmi je osel pozdravljval pastirje in modre z Jutrove dežele, ki so prišli in so Jezuščka molili. Vsi pa, ki so nekoč malega in starega ter betežnega osla zasmrnavali, so ga zavidali, ker je bil priča velikega, največjega čudeža . . .

Vse to pa se je zgodilo že davnaj. Toda še danes osli sanjajo o tej veliki sreči, sanjajo o tistem oslu, ki je nosil Marijo v Betlehem.“

JASLICE

Ljubše kakor vsi zakladi,
kot bogastva pol sveta,
jaslice so mi preproste
v rodni hišici doma.

Ni minil še čas pomladi,
še prepeva tam mladost,
še smehlja se po livadi
srečnih časov blaženost.

Trata z biscri posuta
se razteza pred menoj,

iz mladosti odcvetele
slike gledam pred seboj.

Babica na topli peči
vsa zamišljena sedi,
mamica kropi po sobi,
očka moli in kadi.

Najsrečnejših dni spomin
se ob hlevcu zbirajo,
še zajemam iz studencev,
ki mi tam izvirajo.
Limbarski

IZ SLOVENSKEGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Št. Rupert pri Velikovcu

(Marijanska prireditev)

Marijin praznik, dne 8. decembra t. l. je kljub bolj neprijaznemu vremenu privabil zopet k šolskim sestram v Št. Rupert izredno veliko občinstva. Prišli so v lepem številu domačini, gostje iz bližnje in daljnje okolice tostran in onstran Drave, bivše gojenke ne samo iz Podjune, temveč tudi iz Roža gor do Loč in Gur, da bi si ogledali prvo prireditev gospodinjske šole v novem šolskem letu. In ni jim bilo treba biti žal, kajti nudil se jim je res lep popoldan, poln plemenitih užtkov. Kljub kratkemu času — saj ni bilo na razpolago niti celih 14 dni — in kljub veliki zaposlenosti prireditev je bil spored bogat in so ga dekleta tudi dovršeno izvedle. Čeprav so bile še večinoma novinke na odru, so si dekleta s svojim gotovim in neprisljenim nastopom pridobile splošno priznanje.

Najprej Marijanska akademija: Slika se je vrstila za sliko, ena mičnejša kot druga. Že pri prvem prizoru, Otroci pri Mariji, so se poslušalcem ob pesmi in ljubkih deklamacijah otrok ogrela srca. Zanimanje in navdušenje se je stopnjevalo od slike do slike in doseglo svoj višek pri poklonitvi mladine vseh treh dolin Brezmadežni. Že

ideja sama je krasna, izvedba pa je bila ideje vredna: dekleta v narodnih nošah, Ziljanke, Rožanke in Podjunčanke pozdravljajo vzvišeno Mater božjo na Otoku, Žih-poljah, v Podgorjah, Gospe Sveti, pri Devici v Trnju in na Zilji ter drugod. Sledil je navdušen govor o Marijini veličini.

V igri: Po trnju do cvetja, je bila predstavljena bridka usoda od mačehe zavržene sirote, ki po trnjevi poti zapostavljanja in trpinčenja dospje do cvetja sreče, pa se, prečiščena po trpljenju, odpove prostovoljno udobnemu življenju in se posveti Bogu in dušam v misijonskem poklicu. Resna igra, prav primerna za adventni čas. Vloge so bile srečno razdeljene in vse igralke so se v svoje vloge vživele ter jih izvrstno podale. Odmori so bili razmeroma kratki. Celoten spored je bil izveden v manj kot dveh urah.

Občinstvo je šlo zadovoljno domov, vsi so priznavali, da je bila prireditev na visoki ravni in zelo posrečena, res dostojen začetek Marijinega leta. Gospodinjska šola šolskih sester v Št. Rupertu je s to prireditvijo ponovno dokazala, da je pravo kulturno središče koroških Slovencev v Podjuni in ima veliko privlačno moč.

ZA NAŠE OTROKE:

Zakaj zapade o Božiču sneg

Tam pri Betlehemu, kjer so pastirčki molili prvi božje dete, ne poznajo snega. Zemlja je tam mnogo bolj ravna in mehka. Celo široke puščave so tam blizu. Ljudje so tam včasih hodili bos, nekateri hodijo še tudi danes. Tako so hodili tudi pastirčki — in angelčki, ki so prišli oznanjat na zemljo rojstvo Zveličarjevo.

Ko pa je posvetila luč prave vere tu po naših krajih, je bil ljubi Bog ob prvih Božičih v veliki zadregi. In zakaj? Na sveti večer je razposlal svoje angelčke na zemljo oznanjat rojstvo Zveličarjevo. Ko so se ti vrnili v nebesa, so tožili nebesnemu Očetu, da so bila pota tu po naših goratih krajih tako trda in trnjeva. Bog Oče je razmišljal, kaj naj stori, da bo prihodnji Božič olajšal pot svojim angelčkom. In res! Tako globoko se je zamislil v to,

da mu je začel s čela liti znoj. Kapljice so se spre-menile v oblakih nad zemljo v lepe bele zvezdice — ki jim mi pravimo snežinke.

Ljubi Bog je sedaj ob vsakem Božiču mislil toliko na nas ljudi in na našo gorato zemljo, da mu je prišel liti pot s čela — kapljice so v oblakih postale snežinke — in pri nas je snežilo! Tako je ostalo do danes. Angelčki so ga veseli, ko hodijo po mehkih, praznično belih poteh.

Kadar o Božiču ni snega, smo mi ljudje krivi. Ljubi Bog je na nas pozabil misliti, ker smo mi na Njega pozabili. Kako žalostni pa so angelčki, ko morajo še zaradi nas trpeti — in spet po trdih, trnjevih poteh hoditi...

Zato se veselimo snežink, ki padajo z nebes!

Valentin Polanšek

Ksaver Meško:

KOROŠKI PRAZNIKI

Kakor osirotelemu in zapuščenemu otroku po materi se mi čestokrat stoji po Koroški. Po tisti Koroški mislim, ki smo živeli v njej nekaj, ko smo pač trpeli krivice dan na dan in smo se dan za dnem borili in bili za najnavadnejše pravice, a borili se s toplim idealizmom in z neumrljivim, dan za dnem se nanovo oživljajočim upanjem v srcu: če ne zmagamo danes, zmagamo jutri, če jutri ne, čez leto, čez dve, po desetih letih.

Bili so vroči, a lepi dnevi v tisti bajni deželi molčičih, resnih gora in poezije polnih jezer. Kako se mi ne bi tožilo po krasovitih deželi, kako ne po letih, v njej preživelih!

Nikoli pa se mi ne toži po njej tako silno, tako bolno kakor o praznikih. S sladkostjo in boleščjo preživljam ob teh spet dnevi in praznike, prežite v Koroški pred desetimi, dvajsetimi leti.

Kako mi vprede srce v svojo mehko kopreno spomin na praznik vseh svetnikov in vernih duš dan, ki imajo povsod svojo čarobno, mehko-turobno poezijo, v Koroški pa še nekako povsem samolastno, še lepšo kakor drugod.

Božični prazniki, prazniki najmehkejše, najskrivnostnejše, najslajše poezije... Lepota in sladkost so bili že v bogoslovju, kjer so nam jih očete jezuiti, možje širokega obzorja, srečnih, otroško radostnih duš, umni vzgojitelji, skušali narediti kar najprijetnejše. Zvečer jaslice in božično drevesce in za vsakega darilo; preprosto pač in nezmatno, a smo ga bili v srce veselili, kakor bi nam ga bilo prineslo samo božje Detec. Pevci so zapeli nekaj božičnic. Še smo se malo porazgovorili, se je veselili nekaj časa kakor pastirci ob jaslicah betlehemskih, pa smo morali k počitku. Z mehko svetononočno radostjo smo legli, a že se je budilo ob radosti tiho domotožje po hiši domači, po jaslicah v kotu za mizo, po sv. duhu, zibajočim se kakor v sanjah v toplem ozračju nad mizo, po poeziji hoje k polnočnici tam doli v Slovenskih goricah, kjer sem hodil in se opajal s skrivnostno krasoto svetih noči še v nedavnih dijaških letih.

Ni bilo spanca na oči, strmeče v temo, iščeče daljnih krajev, daljnih dragih, minulih dni in noči. Še smo se poltiho pogovarjali iz postelje do postelje. A redkeje in redkeje so postajale besede; kakor neljuba vsiljenka je padla še katera v mir in tišino spalnice; naposled smo umolknili vsi, vsi se pogreznili v svoje misli in sanjarije, čakajoči, da zapoje svetononočni zvonovi in smemo vstati.

Za temi prvi božični praznik zmagaj v pastirstvu, v škocijanu ob Klopinskem jezeru. Še sedaj se spominjam z vznecnim začudenjem, kako bajno krasni so bili smrekovi gozdovi med vasjo in jezerom in po hribih nad jezerom: sama belo-okrašena ves večer govorjenje, klici, smeh.

božična drevesca. Bilo mi je, kakor bi živel v pravi pravljici.

A zima je bila strupeno mrzla, kakor so rade koroške zime. Vse tri vs. maše sem imel na božični dan na podružnici v šmarkežu, vse tri zaporedoma. Po službi božji sem si šel v Sinčo vas po pošto. Pa mi pravi Melita, mlada nečakinja gospe poštarice: „Kaj ste za božjo voljo tako počasi maševali! Misliha sem, da mi noge od mraza odpadejo.“ Še v topli sobi so se ji ob spominu na pravkar prestalo trpljenje ovlažile lepe oči. Priznal sem ji, da se meni ni godilo mnogo bolje. Podoba sv. Rešnje krvi mi je pri tretji maši v kelihu zamrznila. Moral sem jo šele odtajati s tem, da sem kelih z rokami grel in dihal vanj. Posebno toplo mi pri tem kajpada ni bilo.

Že dolgo je mrtva tista lepa, prijazna Melita, kakor je mrtvo izvečine vse, kar so lepega sanjala v tistih lepih mladih dneh naša srca...

Za tem svetononočno poezijo v planinskem št. Danijelu in še višji Strojni. Navadno sem imel čez božične praznike v št. Danijelu kakega pomočnika iz Celovca, sam pa sem opravljal na Strojni.

V tihi, skrivnostni noči sem korakal ali jezdil gori. Gozd ob cesti, skoro vso pot gozd, je stal negiben in nem, kakor bi tudi on ves zavzet prislušoval nezasišanim skrivnostim te noči. Ta čudeži se molk me je zazibaval v še mehkejše, globlje, pobožnejše misli; dvigal mi je duha k zvezdam, se-vajočim čudežno pokojno, nemo-zavzeto na svet, ki je bil to noč deležen tolike sreče, tolikega blagoslova.

Kar zdrzil sem se, ustrašil se je tudi konjiček, pozorno in vprašaje napel ušesa, če se je sesula z veje kepa snega, če je skozi les poltiho, tajno zavzdihnilo.

In gori na Strojni, tisoč metrov nad morjem, kako bajen, očarljiv prizor, ko so se po vseh vrhovih gibale drobne lučke in se nemirno, naglo, kar drhte pomikale proti hiši božji, kakor da so se nocoj vzdignile vse luči gorskih sel, iz vseh hiš in koč sosednih vrhov, in romajo proti Sv. Urhu.

Pri polnočnici lepa cerkev natlačeno polna, glava pri glavi. Na stranskem oltarju jaslice; na velikem oltarju in vseh stranskih smreke — malo čudno skoro: nemška božična drevesca v teh živovrednih slovenskih krajih; vse veje polne lučic, kakor bi gorel in blestel slednji vršček; vsa cerkev goreča v angelški svetlobi prve svete noči na poljanah betlehemskih.

Naposled božične noči pri Mariji na Zilji. Tam, v bližini mesta, je bila noč do polnočnice nekako najbolj nervozno-nemirna: ves večer ljudje na cesti,

MLADINA PIŠE:

Iz Švice šmarješkimi prijateljicam

Božični prazniki, polni krasote v svoji zimski idili in naravi, polni spominov na stare šege in navade naših prednikov, se bližajo. Vse se pripravlja notranje in na zunaj na skrivnostni čar svetega večera. Me, slovenska dekleta, pa jih bomo obhajala v tujini. Gotovo nam bo tesno pri srcu, ko vas bomo v mislih spremljale k polnočnici z vsemi lepimi običaji, ki so doma v naši lepi domovini. Predvsem bodo naše misli čestokrat obiskale naš domači kraj v Šmarjeti in Rožu, kjer bodo gotovo lepo opravili božično noč. Vse to nam je še iz prejšnjih let v živem spominu.

Vsaka od nas bo ta večer pač sedela sama zase, zatopljena v presrečne čase nekdanjih svetih večerov, ki jih je obhajala pod domačo streho med svojimi prijateljicami in v krogu svojih staršev, bratov in sester. Božično drevesce ni bilo Bog ve kako bogato, toda mamica nam je znala iz zaklada materinske ljubezni tako lepo pripovedovati, da so se naša srca vnela k pravemu božičnemu veselju. Še posebno takrat, če so bila

naša mlada in neizkušena srca žalostna in potrta, ker smo pač bili včasih mnenja, da je prava božična sreča le tam, kjer je božično drevesce z darovi bogato obložena miza. Sedaj v tujini vidimo, da ni tako. Imamo sicer božične darove, a kljub temu smo večkrat žalostne, ker nas ne obseva več ljubezen očetovega doma. Sreča je le tam, kjer kraljuje prava družinska ljubezen. Tujina s svojo razkošnostjo je sicer lepa in vabljiva, a mrzla in hladna, predvsem še na sveti večer.

Marsikdo bo morda rekel, prav se vam godi, čemu pa ste šle v tujino, čemu ste si zidale zlate gradove v oblake, čemu vas je premamilo mestno življenje. Mogoče je bilo to pa, tam tako. A zdaj ljubimo in cenimo domovino gotovo bolj kot ve, ki jo uživajte. V duhu, drage prijateljice, pa bomo skupno obhajale lepe božične praznike. Zato pa vam kličemo, dragi stari, ljubeznevne sestre, prijateljice in sopevke: Ko boste šle na sv. večer z lučkami k polnočnici in vas bodo spremljali zvonovi domače fare, spomnite se takrat pri jaslicah tudi nas v tujini. V duhu bomo tudi me stopile pred tvoje jaslice, domovina! Ob koncu še vsem vesel in blagoslovljen Božič!

A. L., J. W., M. S., M. W.

Tudi staro, prostrano zilsko cerkev so verniki napolnili skoro do zadnjega kotička. Prvi so prihajali Bačani, ki so v verskem oziru v župniji prednjačili. Dolga je pot iz Bač skozi gozde, krijoče malone vse svet med jezerom in farno cerkvijo, čestokrat zasnežene, da so prišli Bačani na Ziljo vsi beli in mokri. Pa so prihajali z veselimi, od svetononočne radosti zardelimi lici, s srečnimi očmi, polnimi navdušenja in pobožnosti. Oživel sem, kadar sem jih videl take, ves se razvnel in razmahnil v toplem, svetononočnem zanosu.

Po polnočnici, ko se je množica razlila proti domovom in je v vasi zavladala tišina, sem navadno še dolgo stal pri oknu v župnišču, strmeč tja na mesto, polno električnih žarnic, kakor da je tudi ono prižgalo svetononočne svečke, prižgalo po vseh ulicah in cestah, največ pa na železničnih postajah, pač popotnikom in tujcem v opomin in tolažilo, naj bi se tudi oni, po svetu blodeči brez tople svetononočne sobice, brez jaslic in božičnih lučic, spomnili svetih časov in se jih tudi oni veselili...

Čudoviti časi, polni materinsko-božajoče toplote sredi brncih koroških zim, kje ste, ali in kdaj vas doživim spet?

Bili — minili ...

Pri čaju. Tetka Evalija: „Drage moje, to je res strahovito, kakšna nemorala vlada danes po šolah. Včeraj sem slišala od svoje nečakinje, ki hodi v tretji razred gimnazije, kako jim je profesorica v šoli pripovedovala o razmerju med neko Hipotenuzo in dve-ma kadetoma...“

je obhajala smrtne dneve svetnikov in mučencikov, kajti dan smrti je tudi dan rojstva v novem, večnem življenju.

Božič so pričeli praznovati šele leta 350. Prvo božično praznovanje je bilo bajne 25. decembra 353 v Rimu. Nekaj desetletij pozneje je bilo to praznovanje vpeljano tudi v Orientu.

Takrat je obstajala božična slavnost samo v tem, da je bila v cerkvi slovesna sv. maša. To je bilo prvotno vse. Pozneje so prišle zraven še jaslice, sčasoma pa božične pesmi in končno še darila. To je bil Božič v stari Cerkvi. Božični praznik je torej, kakor vidimo, že jako star, že preko 1600 let.

Oblika svečanosti se je seve tekom časa spre-menila. Našim prednikom bi se ta oblika, kakor praznujemo Božič danes, gotovo ne dopadla, ker bi jim bilo tako praznovanje preveč posvetno. V prvih stoletjih je bil Božič res docela verski praznik. Po drugi strani bi pa tudi mi ne čutili božično, če bi ta praznik za nas obstojal samo v udeležbi sv. maše in v pogledu na jaslice.

BOŽIČ PO VSEM SVETU

Božič praznujejo po vsem svetu. Pri posameznih narodih so se ohranile še stare šege, ki so deloma še poganskega izvora. Ker so nam naše šege že gotovo znane, hočemo obrniti naš pogled čez meje, da vidimo, kako praznujejo Božič drugod.

Bela omela ni znana samo pri nas, ampak tudi v Angliji. Poganski duhovniki so rezali belo omelo z zlatimi škarjami z drevesa. Po tleh so razprostrli bele odeje, da se omela ni dotaknila tal. Nato so razdelili omelo med zbrano množico. Mladi možje so imeli pravico, če so utrgali z bele omele jagodo, poljubiti dekleta pod mladiko.

Drugi običaji: Nek nenavaden običaj so imeli stari Rimljani. V času od 19. do 24. decembra so imeli njih sužnji popolno svobodo. Bajne je v tem času stregel še gospodar sužnjem. Hiše pa so ovenčali z lovorom in z zimzelenom.

V Angliji in Ameriki obesimo otroci na sv. večer, predno gredo spat, svoje nogavice na svojo posteljo, da jih lahko st. Klaus (Božiček) ponoči napolni z darovi. V prejšnjih časih so v Angliji na dan nedolžnih otrok topli otroke, da bi tako ohranili spomin na ta dan. Božično drevesce je bilo na Anglaškem do sredi 19. stoletja nepoznano. Ob tem času so prevzeli ta običaj iz Nemčije. Sploh so imeli Angleži v prejšnjih časih za znak sreče, če se je dim na Božič dvigal navpično iz dimnikov.

V Franciji ne obesimo na posteljo nogavice, kakor na Anglaškem, ampak pustijo čevlje pred vrati, da jih lahko „Petit Jesu“ (božični Jezušček) napolni. Ta običaj se naslanja menda na zgodbo o treh modrih iz Jutrove dežele. Kamelam treh modrih so menda otroci dali v čevljih hrano. Modri pa so na povratku napolnili čevlje z raznimi darili.

V Španiji, Mehiki in v južnih deželah Amerike postavijo otroci svoje čevlje na predvečer sv. Treh kraljev na posteljo ali pa na balkon. V Španiji je vreme ob božičnem času jako toplo. Povsod vidiš rože in ovenčane hiše. Poleg verskih običajev ne-gujejo tudi ples. V Mehiki nosijo o Božiču jaslice od hiše do hiše (skozi devet dni). V svečani procesiji neseta spredaj dva otroka sliko Matere božje in sv. Jožefa in prosita pri vsaki hiši za vstop, kateri pa so dovoljen šele pri zadnji hiši (podobno kot naše „iskanje prenočišča“ v zadnjih dneh adventa).

V Bagdadu zakurijo po prebranjem božičnem evanjeliju suh trnjev grm. Medtem ko grm gori, pejejo psalme, nato pa poskačejo vsi čez žerjavico. Če si zraven kaj želiš, se bo to uresničilo.

Prva božična dopisnica pa je bila pisana leta 1846

CELOVEC

Vsako nedeljo in praznik je v stari bogoslovni cerkvi v Priesterhausgasse nedeljska služba božja ob pol 9. uri.

Božična služba božja v slovenski cerkvi: Polnočnica: Ob polnoči (24. uri) peta sv. maša s pridigo.

Božič, 25. december: Ob 8. uri zorna sv. maša, nato ob pol 9. uri tretja božična sv. maša.

Popoldne ob pol 4. uri pete litanije in blagoslov.

Sv. Štefan, 26. decembra: Ob pol 9. uri sv. maša s pridigo.

Sv. Janez, nedelja, 27. decembra: ob pol 9. uri sv. maša s pridigo.

Na sveti večer, 24. decembra, bo zvečer od 7. do 7.15 (19.00 — 19.15) prenašal celovški radio božični nagovor prevz. škofa dr. Jožefa Köstnerja.

NAROČNIKOM IN BRALCEM

Današnja številka „Našega tednika“ je božična in novoletna številka in obsega 20 strani ter 8 strani priloge s slikami „Pri nas na Koroškem“. — Prihodnja številka „Našega tednika“ izide v četrtek, dne 7. januarja 1954.

NAROČNIKI, POZOR!

Vsak dober gospodar misli naprej, vsak dober naročnik pa obnovi naročnino ob novem letu za celo leto. Ta naročnina je zelo malenkostna in znaša komaj tri šilinge na mesec ali polletno 18 šilingov, oziroma 36 šilingov za celo leto. — Za to razmeroma malo vsoto boste dobivali celo leto vsak teden list, poln aktualne vsebine. — Vsi naročniki in vsi bralci naj se zavedajo, da je to edini slovenski list na Koroškem, ki se sam vzdržuje z naročnino in z oglasi. Zato pa je list tudi neodvisen in more pisati vedno in ob vsakem času resnico ter tako kakor je v pravo korist koroškim Slovencem. Nakažite zato naročnino čimprej. S tem boste pomagali k vzdrževanju lista, ki ne dobiva od nikoder drugod kake podpore.

Tudi naročniki v inozemstvu naj s plačilom naročnine (4 dolarje letno) podprejo izhajanje „Našega tednika“, ki povezuje v eno družino vse Slovence, ki priznavajo in zagovarjajo krščanska načela.

One naročnike, ki so še z zaostankom naročnine za leto 1953, prosimo, naj to dolžno naročnino čimprej poravnajo. „Naš tednik“ bo vedno zagovarjal vaše koristi, vi pa mu to povrnite s pravočasnim plačilom naročnine.

BOŽIČNO DARILO

Lepo božično darilo je „Cerkvena poezija“. Obsega psalme, slavospeve in cerkvene himne, ki se berejo v gladki slovenščini. Izdajatelj knjige je dal knjigo v prosto prodajo in si jo lahko vsak nabavi za 37.— šil., dokler zaloga traja. Dijaki zavodi, ki jo naroče za dijake skupno, dobijo še poseben popust. Naročila sprejema v Avstriji Mohorjeva družba v Celovcu, Viktringer Ring 26.

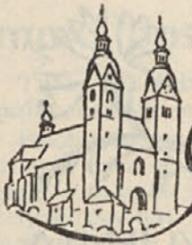
STEBEN V PODJUNI

Predno zaključimo letošnje leto, hočemo še na kratko opisati naše novice, ki pa so tokrat bolj gradbenega značaja.

Pred nekaj meseci smo poročali v našem listu, da je pogorelo pri Kusmu celotno gospodarsko poslopje in hiša. Pred kratkim si je postavil spet novo, lepo poslopje, ki je precej obširnejše in bolj prostorno kot staro. To je bilo pa samo zato mogoče, ker se mu je posrečilo dokupiti od g. Suštarja na Letini še nekaj zemljišča.

Kar se tiče hišnih zgradb, se je letos pri nas precej naredilo. Tako je postavil g. Eržen Robert, pd. Kunčič, svoji sestri Micki lepo hišico, v kateri, kakor upamo, se bo dobro počutila. Še bolj pa bi se imela, če „pusta“ ne bo zamudila. S pridnim delom in mnogimi žrtvami sta prišla tudi Bricov Nužej in Micka do svoje lastne hiše. Letos jeseni so izvršili tudi v župnišču razne poprave in so na ta način pridobili nekaj stanovanjskih sob, ki dajejo župnišču lepše lice.

Zdaj pa v veselju pričakujemo božične praznike, predvsem pa dan sv. Štefana, kajti takrat je pri nas vedno kaj novega. Tudi letos bomo sv. Štefana, našega farnega patrona, lepo počastili. Ker pride ta dan vedno lepo število kmetov od blizu in daleč — kajti sv. Štefan je patron za konje — sporočamo, da je glavna sv. maša ob 9. uri. Kako bomo letos ta praznik opravili, vam

Pri nas na Koroškem

bomo sporočili v prihodnji številki „Našega tednika“.

KOTMARA VAS

Nedavno smo pokopali na farnem pokopališču našega najstarejšega farana, Dravčevega Lipana na Novem Selu. Dočakal je visoko starost — 89 let. — Leta 1890 je prišel služiti k Dravcu, k svojemu sorodniku in je ostal pri hiši do svoje smrti. Služil je trem rodovom. Pri dedju sedanjega gospodarja je služil 8 let, pri očetu 26 let in pri sedanjem gospodarju še 24 let. Bil je zvest vsem trem gospodarjem do zadnjega dne. Zato pa so ga tudi vzljubili in ga imeli kot svojega družinskega člana. Zato so mu tudi zagotovili bivališče na domu, ko ni mogel več delati.

Pokojni mož je bil mož dela. Kot hlapec ni veliko zaslužil, vendar nikdar ni pozabil na svoje otroke, za katere je vedno skrbel. Bil je vedno tudi zvest svojemu narodu in ne nazadnje svojemu Bogu. — Ob grobu so se poslovili od njega domači gospod župnik s prelepim govorom. Posnemanja vredno je tudi dejanje družine Kulnig — Uršule Kulnig, ki je namesto venca na grob pokojnemu naprosila patra kapucina, da je opravil za rajnim sv. mašo in ga spremljal na zadnji poti. Cerkveni pevski zbor se je poslovlil od pokojnega Lipana s prelepimi žalostinkami na domu, v cerkvi in na pokopališču.

Prav posebna hvala gre Dravčevi hiši, ki je do zadnjega skrbela za pokojnega ter mu lajšala njegovo trpljenje. Saj je bil eno celo leto priklenjen na posteljo. Naj jim bo Bog tisočeren plačnik. Pokojni naj v miru božjem počiva v domači zemlji! Zaljučim sinovom naše iskreno sožalje.

Prav vesele božične praznike in srečno, miru polno blagoslovljeno Marijino novo leto želi vsem krščansko zavednim Slovencem tukaj, kakor tudi preko vseh meja, Alojzij Hribar, organist v Kotmari vasi.

KLOPINJ

V torek, dne 22. decembra, je promoviral na medicinski fakulteti univerze na Dunaju za doktorja vsega zdravilstva naš rojak g. Jožef Wutte. — Mlademu doktorju prav iskreno čestitamo in mu želimo pri njegovem bodočem delu čim več uspehov!

ŠMARJETA V ROŽU

Dne 22. novembra so v Šmarjeti občinski odborniki iz svoje srede volili novega župana za dobo par mesecev, to je do prihodnjih občinskih volitev, ki bodo dne 14. marca. Volitev je potekla prvič in drugič brez odločitve, ker so odborniki KDS in KPOe (oz. LB ali VO) oddali prazne listke, odborniki OeVP in SPOe pa so si držali tehtnico v razmerju 4:4. — V tretje je KPOe odbornik oddal svoj glas za SPOe. S tem je dobila SPOe župana v osebi Andreja Woschitza, pd. Suštarja na Kocuhi, ki je že doslej vodil županske posle.

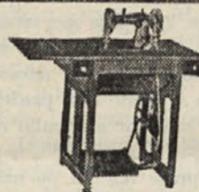
In sedaj se v Šmarjeti hudujejo pri OeVP nad KDS. In na zborovanjih OeVP širom Roža se govorniki hudujejo in zgražajo nad zadržanjem KDS-odbornikov v Šmarjeti. Ali ti govorniki mogoče ne vedo, kako je bilo leta 1950? — Tudi takrat odborniki OeVP niso prišli do odbornikov KDS, čeprav so morali vedeti, da so si svetovno-nazorno najbližji. Takrat si je OeVP pustila obljubljeni od SPOe, da bodo odborniki SPOe volili kandidata OeVP. Le razsodnost odbornikov KDS je pripisati, da je takrat OeVP dobila župana. Takrat so odborniki SPOe volili le svojega kandidata, katerega je podprl tudi odbornik KPOe. Ta je po izidu volitev zaklel, češ da „črni pač držijo s črnimi...“ Ze takrat in sedaj spet je KDS opomnila OeVP, naj se izkaže z enakim ravnanjem in naj sedaj glasuje za KDS kandidata. Saj nobena druga stranka nima bolj razgledanega moža, ki je in bo ob novem občinskem tajniku potreben. Če še to povemo, da je OeVP kandidirala somišljenika bivšega režima, se ne more nihče čuditi, da takemu kandidatu odborniki KDS niso mogli izraziti svojega zaupanja, pa četudi je mogoče zaradi tega postal žu-

pan odbornik SPOe. Ta pa je dosti bolj strpen in moramo priznati, da je lojalen do vseh v občini.

V par mesecih bodo spet občinske volitve. Ali se bo do takrat OeVP zmodrovala in se bo kaj naučila iz tega poraza? Ali se bo zavedla, da ji nacionalni prenapetosti v njenih vrstah le škodujejo? Z velenemško usmeritvijo, ki družji OeVP z zloglasnim VdU, si OeVP samo zapravlja zaupanje pri domačinih. Da pa se ta miselnost skriva in zbira v MGV Schneerose, to je splošno znana skrivnost. Le nekateri tega še nočejo verjeti in ne razumeti, ta naivnost pa jim je škodovala, jim škoduje in jim bo škodovala.

PODGORJE

Navadno se ob koncu cerkvenega leta radi oglasimo. Ko smo že skoraj ob koncu adventnega časa in pridno hodimo k svitnim mašam ob letošnjem lepem vremenu, se spominjamo, da se približuje dan rojstva Kristusovega. Kako smo srečni, ko vidimo pred glavnim oltarjem maševati gospoda dekana dr. Hornböcka in ko nam na prižnici besedo božjo razlagajo. Zelja naša se je izpolnila, ko so se tretjič vrnili v našo sredo. Posebno to leto jih bomo potrebovali, ko so nam oznanili zvonovi pred praznikom Brezmadežne Marijino leto. Ker imamo lepo prenovljeno Marijino romarsko cerkev, se bodo verniki posebno v tem letu še bolj radi zatekali k Mariji in jo prosili pomoči. Kako pa naša podgorska kapelica samuje tam v hribu in čaka, da prihitimo k njej. Obžaluje pa, ker nima še zvonov, da bi nas bolj močno mogla vabiti

ŠIVALNI STROJI,

kotli, mlini, drobilniki, posnemalniki, štedilniki, radio-aparati najceneje in pod ugodnimi pogoji v zalogi strojev

Johan Lomšek

ZAGORJE, ŠT. LIPS, Post Eberndorf

k sebi. Zato pa upamo, da ji v tem Marijinem letu izpolnimo željo in bo dobila zvonove. Bodite zato že zanaprej naprošeni, dragi Marijini častilci, ki se v tako obilnem številu zatekate k njej in jo pomoči prosite; ona vaše prošnje ne bo zavrgla.

Velike stroške smo imeli s farno cerkvijo, ko sta dobila stolp in župnišče novo streho in so bile orgle obnovljene.

Pogrebov je bilo v minulem letu skupno 15, umrlo je 12 odraslih in dva otroka pod 3 leti. Porok je bilo 6, 2 zunaj fare. Zlato poroko po cerkvenih obredih sta imela Tomaž in Urša Predoto na Talah. Še to moramo povedati: V naši fari živi mož, star že 97 let, pa je še pri dobrem zdravju in tudi očaj še ne potrebuje. Želimo mu, da bi dočakal 100 let!

Ze žoice želijo blagoslovljen in vesel Božič ter srečno

ново leto 1954 svojim stariem in prijateljicam:

Česnik Ivanka, Fošini Avrelija, Obilčnik Leopoldina, Prantegger Lizika, Stieber Frieda, Krušic Angela, Kordes Nežka, Potočnik Rezika, Eberwein Marija, Poglič Milka, Lakonig Anica, Reinwald Nežka, Windisch Rozka, Rischner Marija, Hilda in Rozina Smrečnik, Jammer Gretka, Fini in Micka Bernik, Simonič Ančka, Orasch Micka, Petjak Rozka, Silan Leni, Marica in Rezika Gregorič, Apolonija Dumpelnik, Marica Konečnik, Wutte Micka, Ančka in Adi Writz, Drobesh Pepca, Wölbl Hilda, Sadjak Pepca; Smole Leopold, Windisch Stefan.

Gonja se nadaljuje

V nedeljo, dne 13. decembra 1953, se je vršilo zborovanje staršev za ljudsko in glavno šolo v Železni Kapli.

Zborovanje sta vodila finančni uradnik g. Kunesch in gospa Reinwald, žena peka in mlinarja v Kapli. Zborovanje so sklicali za čas, ob katerem se starši iz okolice zborovanja ne bi mogli udeležiti.

Namen tega zborovanja je bila gonja proti slovenskemu pouku na ljudski in glavni šoli.

Slovinci so na zborovanju odločno nastopili proti tem nakanam, pristaši VdU in OeVP so se izrazili proti pouku slovenščine, socialisti iz Kaple in okolice so molčali in končno ni prišlo do nobenega sklepa. Kakor pa slišimo, nameravajo za mesec januar zopet sklicati podobno zborovanje.

Starši, ostanite budni proti vsem hujskarijam z ene ali druge strani, vi imate možnost in dolžnost posredovati svojim otrokom to, kar je bila in je vaša last, to je znanje obeh deželnih jezikov. Čudimo pa se gospe Reinwald-ovi, da se ona, ki živi tako od Slovencev kakor od Nemcev, pusti vpreči v ta zelo dvomljivi politični voz. Naglasiti pa moramo, da finančni uradnik, ki je plačan tudi iz davkov slovenskih kmetov in delavcev, nikakor ni poklican, da vodi gonjo proti slovenskemu pouku. Ta gospod vrši službo v dvojezičnem ozemlju in njegova prva naloga bi bila, da bi sam in tudi njegova družina znala oba deželna jezika. Kdor niti obeh deželnih jezikov ne zna, ta res ni usposobljen za delo in službo na dvojezičnem ozemlju.

Jasno pa je vidna ista linija na vseh šolah. Zborovanja staršev izrabljajo tako na srednjih šolah v Celovcu, kakor na vseh glavnih in deloma tudi na ljudskih šolah v boju proti pouku slovenščine.

Na zadnjem zasedanju deželnega zbora se je zastopnik OeVP g. poslanec Maierhofer ojunail in govoril proti pouku slovenščine in o takozvani pravici staršev. G. glavar Wedenig pa je čisto jasno povedal, da nikjer v Avstriji starši nimajo možnosti in pravice odločevati o učnem načrtu in pouku, oni so vzgojni činitelj in kot takega ga vsi priznamo. To stališče smo tudi Slovenci zastopali vedno in ob vsaki priliki.

Tugomir:

BOŽIČ

Je Božič dan sprave, ljubezni, je dan pozabljenja osvete, krivic. Dan strpnosti naše in ibratstva, ki solze naj briše iz žalostnih lic.

Ta praznik praznujmo kot bratje, sovraštvo med nami več naj ne tli. Vsi združimo spet se, rojaki, naj pesem božična v vseh srcih zveni.

Ljubi naš narod trpeči, razkole pozabi in gnjev med seboj, roke si ponudimo danes, spet bratje in sestre — vsaj za nočoj.

Bog ne plačuje vsako soboto. Ako si jezen, maščuješ sam nad seboj pogreške tistih, ki te razžalijo.

N a r o č n i k i ! Kupujte pri tvrdkah, ki oglašujejo v Vašem listu

Državni proračun

Državni zbor je te dni sprejel proračun za gospodarstvo prihodnjega leta. V časnikih in v radiu se pripovedujejo vsi važnejši dogodki. Med temi vestmi pa bi nas moralo bolj zanimati kot vse drugo, vprašanje: Koliko bo država potrebovala v prihodnjem letu in koliko bo morala zahtevati od davkoplačevalcev za redno poslovanje državne uprave. Na te številke ima tudi ljudstvo vpliv, in sicer pri volitvah. Volitve niso zato nobena pustna šala. Ker se poslanci družijo v strankah, je volivec dolžan, pravočasno presoditi ljudi, ki gospodarijo tudi z njegovim premoženjem. Poglejmo si številke letošnjega proračuna. Država potrebuje (v šilingih):

Za plačevanje svojega osebja 8.7 milijard, za potrebe uradov (Sachaufwand) 890 milijonov,

za postavne potrebščine 6.6 milijard, torej nespremenljivih stroškov 16 milijard.

Skupni proračun 21.3 milijard.

Le pri četrtinki stroškov se more govoriti torej o varčevanju, pri treh četrtinah ni mogoče ničesar več krajšati. Strokovnjaki pa zatrjujejo, da bi bilo mogoče varčevati, če bi državni zbor pametno omejil državni delokrog. Zgled: Stroški prevažanja z avti so nižji kakor prevoz po železnici. Kako to? Uprava železnice je odgovorila: Železnica mora svoje proge graditi in vzdrževati sama, avto-cesta pa gradi in vzdržuje država. Tukaj so se veliki stroški prenesli na državni račun, ko bi jih moral plačati nekdo drugi. Kmečko ljudstvo od gladkih cest nima preveč direktnih koristi. Če bi državni zbor hotel določiti delokrog in obveznosti države, bi morebiti avto-cesto izločil in prepustil njih vzdrževanje drugim.

Zelo veliko breme je državi v izplačevanju rent, ki jih mora izplačevati.

Država plačuje pokojnino za	195.000 oseb
dežela in občine za	25.000 oseb
socialno rento dobiva	723.000 oseb
invalidov je	8.800
malih rentnikov je	13.000

Torej je v državi ljudi, ki živijo od rent 1.444.000 oseb

Ljudi pa, ki za rente vplačujejo, je samo dva milijona.

Pri zadnjih volitvah so socialisti uspešno zasmehovali ljudsko stranko s plakatom, ki je kazal velikega črnega vraga, kateri ljudem odnaša velikanski zavoj rente.

V temne oblake gospodarskih skrbi je letos le zasijalo nekaj sonca: Avstrija izkazuje aktivno trgovsko bilanco, več smo prodali svojega blaga v inozemstvo, kakor je bilo treba kupiti blaga v inozemstvu. Dobitek se mora nekje pokazati. Leta 1918 je bila avstrijska trgovina zadnjič aktivna — če je bila? To je bilo že po prvi svetovni vojni! Potem smo skozi 35 let več kupovali kot prodajali, in lepo polagoma smo lezli v beračijo. Strokovnjaki zatrjujejo, da je aktivna bilanca le slučajna, torej ni trajna. Mednarodna plačilna zveza (Zahlungsunion) je hotela Avstriji pomagati, da pride iz zadrege in ji je zato dovolila spraviti iz Avstrije v sosedne države več blaga, kot je to normalno. Na drugi strani pa je smela Avstrija svoje meje proti uvozu iz sosednih držav napol zapreti. To dovoljenje pa ne bo trajno.

Trgovinska bilanca je postala aktivna deloma tudi zato, ker Avstrija ni mogla kupovati, kar bi rada, ni bilo namreč denarja. Količina izvoza je razen tega padla tudi od leta 1937 za 20 odst. Večji promet je dokaz zdravega gospodarstva, če se ob enem viša količina blaga, ne samo vrednost blaga. Tega zvišanja pa v Avstriji še nikjer ni opaziti. Količinski obseg gospodarstva se pri nas manjša, odkar je urejena denarna vrednost. Z večjo proizvodnjo mora ob enem rasti tudi obseg trgovine, drugače pada konzum, to pa vodi v brezposelnost. Če raste brezposelnost, je treba brezposelnim plačevati podpore. Ker se pa producira manj blaga, dobiva država iz industrije le manj davkov. Položaj na delovnem trgu pri nas torej nikakor še ni dovoljen. Zato je treba najti večje možnosti zaposlitve oseb delovnih moči. Radi tega je finančni minister postavil v državni proračun za izredne izdatke več investicij, za katere pa ne bo treba državnega denarja, ampak bodo plačane s posojilom ene milijarde šilingov.

Brezposelnosti se je mogoče braniti s tem, da se višajo davki in da se množijo tudi rente. Če se domači industriji jemlje preveč denarja, se manjša produkcija in gospodarstvo ni več v položaju tekmovati z inozemstvom na svetovnem trgu. Socialisti pa

temu — Kamitzovemu načrtu — ugovarjajo in pravijo: „Če si izposodimo denar in nižamo davčna bremena, se ta denar ne bo porabil za obnovo strojev, za razširjenje produkcije in večjo zaposlitev delavcev. Trgovci in industrialci bodo imeli več profita in kupovali si bodo nove avtomobile.“ Dr. Kamitz pa se sklicuje na načelo: „Vse po ljudstvu in za ljudstvo, ne pa vse po državi in za državo!“ To je geslo totalitar. države. V javnih službah je že vse preveč ljudi zaposlenih. Saj je danes v državni upravi nastavljenih 70.300 ljudi,

v državnih podjetjih	159.200 ljudi,
v podržavljenih podjetjih	102.000 ljudi,
v deželni službah	69.200 ljudi,
v občinskih službah	100.300 ljudi.

V javnih službah je torej pol milijona ljudi. K tej uradniški armadi pa pridejo še penzionisti in rentniki, ki jih je 1.500 tisoč.

Blagoslovljene božične praznike ter srečno novo leto vsem slovenskim kmetom

Kmečka gospodarska zveza

Strele, toče in hudega vremena . . .

Malo čudno se sliši, da sedaj ob novem letu, za božič, pišemo o strelah, o hudem vremenu in o toči. Četudi je to res, je pa tudi resnica, da je samo tisti pred nesrečo zadosti zavarovan, kdor pravočasno misli na nesrečo. Ena največjih nesreč za kmeta pa je gotovo, ako je toča v nekaj minutah uničila vse njegove trude in napore, vse njegove velike izdatke, vse njegove upe. Zato gotovo ne bo odveč, da sedaj ob novem letu premislimo, kako smo bili v preteklem letu zavarovani pred to nesrečo, kakšno škodo je prizadejala toča nam in našim sosedom in nato še posebej dobro premislimo, kako se bomo v bodoče pravočasno zavarovali pred škodo po toči.

Mogoče si bo marsikdo mislil: To leto toče ni bilo, zelo verjetno je tudi drugo leto ne bo. Vendar pa je tako mišljenje in sklepanje le varanje samega sebe. Iz statističnih podatkov je namreč dokazano, da je naenkrat toča pobila do zadnjega vse pridelke tudi v takih krajih, kjer je že desetletja ni bilo. Nenadoma je prišlo neurje s točo in škoda, ki je nastala tisočim kmetom, je bila naravnost ogromna. Še večja pa je bila nato revščina, ki je zavladovala v takih krajih in v domačijah ter družinah kmetov, ki niso pravočasno mislili, kako bi se te nesreče ubranili in kako bi se pred to nesrečo zavarovali.

Kot golobje in včasih kot kurje jajce velike kepe toče so padale izpod neba in ni čudno, da je napravila taka toča silno opustošenje. Večkrat je toča še naslednji dan ležala po razbitih njivah, poljih in sadosnikih. Taka toča more priti že zgodaj spomladi, zelo pogosto pride sredi poletja,

soč. Kjerkoli pa država, t. j. javnost, prevzame vzdrževanje toliko ljudi, državna uprava ni več zdrava. V ljudeh je treba zato zopet vzbuditi zanimanje za varčnost in tako prihranjeno premoženje naj se poslojuje gospodarstvu. Zdej se pa penzionist in rentnik sprašujeta: „Čemu naj štedim, prvega dobim svojo rento in prihranjeni denar bo svojo vrednost morebiti prej ali slej le zgubil.“

Da bodo ljudje sami skrbeli za svojo starost in za svojo družino, je treba ljudem vrniti zaupanje v državo in njeno gospodarstvo. Doslej je bilo vse preveč sprememb v denarju. Zamenjali smo goldinar v krone, te v šilinge. Država je brez premisleka pobrala ljudske prihranke, s tem pa je padlo zaupanje v državo in vlado. Doslej smo imeli srečo, da nam je pomagala bogata Amerika. To pa ne bo večno in zato je treba čim prej doma urediti gospodarstvo, ki ga je treba postaviti na zdrave temelje. Novi državni proračun to deloma poizkuša doseči.

ko žito zori in ko je sadje v najlepšem razvoju. More pa priti tudi že v poznem poletju, proti jeseni. Škoda je vedno neizmerna. Ni uničeno samo žito, ampak tudi drugi pridelki, kakor pesa, krompir, fižol, koruza.

Zlasti nekateri kraji in okoliši na Koroškem so silno izpostavljeni nevarnostim poškodb po toči. Ti okoliši so vsako leto znova prizadeti po toči, ali pa so vsaj vsako leto v veliki nevarnosti, da jih spet obišče ta znanilka nesreče.

Zato naj vsak kmet že sedaj najprej pomisli, kaj bi bilo, ako bi prišla toča in ne bi bil zavarovan proti poškodbam po toči. Takoj nato naj pa pomisli za naprej in naj sklene že sedaj ob novem letu, da se bo proti tej nesreči zavaroval. Pomisli naj, kaj bi bilo, ako bi nenadoma privršala toča in bi uničila vse njegove žitne pridelke in vse njegove sadne pridelke. Kaj bi počel, kam naj bi se obrnil? Saj pri poškodbah po toči ni na razpolago nobenih sredstev za pomoč. Edina pomoč je torej samopomoč, ta pa je v zavarovanju proti poškodbam po toči. — Vsak, kdor le malo razumno misli, bo prišel kmalu do prepričanja, da je zavarovalna premija v resnici le mal izdatek v primeri s škodo, ki nas more zadeti.

Naj ne bi bilo zato v prihodnji pomlad niti enega kmeta, ki bi ob vsakem slabem vremenu in pred vsako nevihto trepetal v strahu pred škodo, ki bi mu jo mogla prizadejati toča. Zato naj dobi vsak pravočasno vse potrebne podatke pri zastopniku zavarovalnice proti škodi po toči in naj pravočasno vse potrebno ukrene.

Vsem našim cenjenim zavarovancem želimo
vesele božične praznike in srečno novo leto

Die Österreichische Hagelversicherungsanstalt auf Gegenseitigkeit (Avstrijski zavarovalni zavod proti toči)

DUNAJ — WIEN I., FRANZ-JOSEF-KAI 47

Naš zavarovalni zavod omogoča vsakemu kmetovalcu, da se zavaruje proti težkim gospodarskim posledicam poškodb po toči. Kmetijske zbornice svetujejo zato vsakemu kmetovalcu, da se zavaruje proti škodi po toči, to še tembolj, ker ni na razpolago javnih sredstev za povrnitev škode po toči.

ZAVAROVANJE PROTI TOČI JE SAMOPOMOČ KMETOVALCEV

Višji državni učni in poskusni zavod za kmetijsko gospod. v Pitzelstätten-u (Sprejem učenk za šolsko leto 1954)

Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo je na novo ustanovilo v Pitzelstätten-u pri Celovcu „Višji državni učni in poskusni zavod za kmečko gospodinjstvo“. Otvoritev tega učnega zavoda bo z začetkom 1. letnika v januarju 1954. Namen zavoda je, da poleg poskusnega in znanstvenega dela na gospodinskem področju nudi učenkam v triletnem šolanju ono teoretično in praktično znanje, ki jih usposablja, da morejo samostojno voditi kmečko gospodinjstvo. Razen tega pa naj bi zavod vzgajal predvsem ženske strokovne moči za kmetijsko učiteljsko in pospeševalno službo na kmečkih strokovnih šolah. Ta izobrazba bo enaka oni, ki jo dobijo učenke na višjem državnem učnem zavodu za ženske poklice v Sitzenbergu.

Za sprejem v kmetijsko dekliško srednjo šolo v Pitzelstätten-u je potrebno:

1. Uspešno dokončana glavna šola ali spodnja srednja šola (izjemno tudi samo ljudska šola),
2. dve leti kmetijske oziroma gospodinj-ske prakse,
3. absolviranje polletne ali celoletne nižje kmetijsko-gospodinj-ske šole,
4. dovršeno 17. leto starosti.

Prošnje za sprejem v ta učni zavod je oddati najkasneje do 27. decembra t. l. pri uradu koroške deželne vlade, oddelek 11.

Prošnji je priložiti:

1. krstni list, 2. domovinski list, 3. zaključno šolsko izpričevalo, 4. npravstveno spričevalo (ne preko 1 eno leto staro), 5. spričevalo o kmetijski oziroma gospodinj-ski praksi, 6. lastnoročno napisan opis življenja, 7. izjava staršev (odgovornih vzgojiteljev) o plačilu stroškov za šolanje, 8. zdravniško spričevalo.

Po rešitvi prošenj bo ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo obvestilo učenke, kdaj naj pridejo v zavod.

Vsem cenjenim odjemal-cem vesele božične praz-nike in srečno novo leto

NIEMIEZ & RIEPL
kmetijski stroji in popraviljalnica
VELIKOVAC — VÖLKERMARKT

BAKER JE V KRMI POTREBEN

Pri živalih, ki se hranijo s krmo, kateri primanjkuje bakra, se razvije bolezen, ki je podobna človeškemu protinu. Kljub temu, da se živali hranijo s krmo, v kateri je dovolj fosforja in kalcija, in uživajo dovolj svetlobe, a v kateri je manj kot 4 milijoninke bakra, se kosti razvijajo nepravilno, podobno kot je rahitis, kadar primanjkuje hrani fosforja. Pri starejših živalih postanejo kosti krhke in redke ter se pričnejo sklepi često izpahjevati. To povzroča vnetje in strašne bolečine.

Omenjeno belezen zdravijo z bakrovim sulfatom.

NOV KEMIČNI PROCES STROJENJA KOŽ

„American Chemical Society“ poroča v svoji reviji „Industrial and Engineering Chemistry“ o novem kemičnem procesu strojenja surovih živalskih kož, ki bo imel za posledico verjetno pocenitev čevljev in drugih usnjarskih izdelkov.

Po novem postopku izdelano usnje lahko v vsakem oziru tekmuje z usnjem, ki ga izdelajo s strojenjem surovih živalskih kož s taninom. Pri novem procesu obdelajo surove živalske kože najprej z zmesjo raznih kemičnih snovi.

Po tem kemičnem procesu je mogoče izdelati vse vrste usnja razen kromovega. Tako izdelano usnje je svetle barve, včasih motno rumene, in ima vse lastnosti, ki jih od njega zahtevajo tako strojarji kot potrošniki. To usnje mnogo bolje propušta zrak kot usnje, ki ga dobimo pri strojenju s taninom.

Ker je v Združenih državah rastlinska rja skoro popolnoma uničila kostanj, ki je največji domači vir za pridobivanje tanina, in zaradi velikega porasta cene rdečega lesa quebracho, ki raste v severni Argentini in južnem Paragvaju, in ki je tudi eden glavnih virov rastlinskega tanina v Ameriki, je odkritje novega kemičnega procesa za strojenje novih surovih živalskih kož še toliko bolj važno.

Blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1954

Bivšim in sedanjim faranom, pevcem tu in tam ANDREJ KARICELJ ŠT. JAKOB v R.	Vsem Dravljanom — vsem cerkvenim pevcem veliko božičnega veselja AVGUST ČEBUL ŠT. LENART pri 7 STUDENCIH	Vsem sedanjim in bivšim župljanom MARTIN SKORIANC župnik v SVEČAH	Vsem prijateljem in znancem, sorodnikom v domovini in Ameriki želi družina TRAMPUŠ pd. BOŽIČ DOB pri PLIBERKU
Vsem znancem in prijateljem družina KARNIČAR pd. VARH OBIRSKO	LUDOVIK JANK župnik RADISE	Faranom v Glinjah in Rožeku, sobratom in znancem želi JOŽEF DOBERNIK GLINJE	TOMAŽ HOLMAR župnik na OBIRSKEM
Vsem prijateljem in znancem po širnem svetu JOŽEF PICEJ župnik SMIHEL p. PLIBERKU	Vsem krščanskim in zavednim Slovencem ALOJZIJ HRIBAR organist KOTMARA VAS	Sorodnikom, znancem in vsem Slovencem družina TRIESSNIG LOČE ob BASKEM JEZERU	KATARINA KOGOJ ZELEZNA KAPLA šte. 86
Družina DOLFE IN IVANKA PICEJ SMIHEL p. PLIBERKU	Družina dr. VINKO ZWITTER ŠT. JAKOB v ROŽU	Šentlenarski pevski zbor vsem bratom in sestram na Goriškem in v Trstu, nekdanjemu organistu Majheniču ter njegovi družini v USA ter vsem prijateljem in znancem na Koroškem.	Vsem znancem, prijateljem in sorodnikom in pesniku Limbarskemu želi družina KEBER LEPENA
ZALETEL VINKO, kaplan ŠT. JAKOB v ROŽU	Vsem bralcem „Našega tednika“, vsem prijateljem in znancem po širnem svetu, vsem Slovencem KAREL MAUSER CLEVELAND, OHIO	rezervirano	JOŽEF KOGLEK župnik v SKOCIJANU
KOVAČIČ FRANC mizarstvo PODJERBERG	Prof. JANEZ SEVER CLEVELAND, OHIO	MAKSIMILIJAN STINDL provizor na BRNCI	Vsem znancem in sorodnikom želi družina dr. LUKA SIENČNIK DOBRLA VAS
Vsem prijateljem in znancem po širnem svetu MARKTL ANDREJ GORENCE	Vsem znancem in prijateljem družina SMRTNIKOVA KORTE	Vsem izseljencem, prijateljem in znancem Družina OICL in GALLOB ZGORNJI BREG	TOMAŽ DUMPELNIK svet. deželne Kmetijske zbornice ŠTEBEN v PODJUNI
Vsem Slovencem družina KOREN VEČNA VAS	Vsem znancem in prijateljem družina ŠTERN pd. PLESNIKAR KORTE	TOMAŽ ULBING župnik SKOCIDOL	Vesel Božič in srečno novo leto želi vsem cenjenim gostom in odjemalcem gostilna BREZNIK PLIBERK
Vsem izseljencem in znancem družina TOLMAJER RADISE	Milosti polne božične praznike in blagoslovljeno novo leto želi ANTON CVETKO	Družina VALENTIN POLANŠEK OBIRSKO	Vsem bivšim in sedanjim faranom IGNAC ZUPAN župnik ZVABEK
VALENTIN KASSL ZELINJE	Vsem znancem in prijateljem PRISTOVNIKOV v KORTAH	Vsem naročnikom „Našega tednika“ ANTON DOLINŠEK ZELEZNA KAPLA	IGERC MATEJ župnik na SUHI
SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO „EDINOST“ v ŠTEBNU v PODJUNI vsem članom, prosvet. društvom in Farnim mladim	Družina MALE pd. PETREJ stavbeno podjetje KOZENTAVRA	Vsem znancem in prijateljem Družina ŠVEGL pd. IŽEP LOBNIK pri ZELEZNI KAPLI	Č. g. Walcherju v Cačah na Zilji organist LUTNIK na SUHI
KATOLIŠKO PROSVETNO DRUŠTVO V GLOBASNICI vsem članom, kulturnim organizacijam ter vsem prijateljem in dobrotnikom	rezervirano	Vsem svojim faranom, prijateljem in znancem FRANC JANČAR župni upravitelj v Slov. Plajbergu in v Ljubelju.	Vsej duhovščini in vernikom DEKANIJSKI URAD PLIBERK
KATOLIŠKO PROSVETNO DRUŠTVO „PLANINA“ SELE vsem članom, dobrotnikom in prijateljem.	Znancem in prijateljem Družina JANEŽIČ LESE	Vsem znancem in prijateljem doma in po svetu želi blagoslovljene praznike ALOJZIJ NEMEC kaplan v Smihelu	Vsem znancem in sorodnikom in prijateljem družina HARTMAN v LIBUCAH
KALIŠNIKOVA in UŽNIKOVA družina SELE	Vsem faranom, sobratom, prijateljem in znancem NIKO MARKTL ROZEK	Vsem odjemalcem in znancem želi blagoslovljen Božič PETER HRIBERNIK mizar iz Slov. Plajberga	Vsem prijateljem in znancem in bivšim faranom v Globasnici želi JANEZ SEKOL župnik v pokoju
Vsem bivšim tečajnicam, članicam Zveze bivših gojenk gospodinjstev ter vsem prijateljicam MILKA HARTMAN	Vsem faranom, sobratom, prijateljem in znancem JOŽEF STICH župnik v BILCOVSU	Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem želim iskrenega božičnega veselja in obilo milosti v Marijinem letu RUDI SAFRAN novomašnik	Milosti polne božične praznike in srečno novo leto želi vsem faranom in vernikom v Ziljski dolini FRANCE POSCH župnik v GLOBASNICI
Družina dr. VALENTIN INZKO SVEČE	Vsem faranom, prijateljem in znancem BARBIČ MIHAEL provizor PEČNICA	Vsem znancem in prijateljem družina OŠINA pd. WEIDL LEPENA	Dr. FRANC ZEICHEN župnik ŠT. RUPERT pri VELIKOVCU
Vsem znancem in prijateljem po širnem svetu, vsem bralcem mojih pesmi želim blagoslovljene božične praznike in prav srečno novo leto LIMBARSKI	Vsem naročnikom in bralcem našega lista, kulturnim delavcem ter vsem prijateljem širom Koroške ALBERT SADJAK urednik CELOVEC	Vsem sobratom, sedanjim in bivšim faranom ter vsem prijateljem in znancem JAKOB ŠKOFIČ župnik v GALICIJI	UCITELJICE KUHARSKIH TECAJEV želijo vsem bivšim tečajnicam blagoslovljene praznike in srečno novo leto: Milka, Hanca, Katica, Mojca, Marta, Francka in Mica.
Vsem mojim delavcem, voznikom, dobaviteljem znancem in prijateljem voščim blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto FRANC MERTL lesni trgovec BRNCA	„Narodna šola v št. Jakobu v Rožu želi svojim dobrotnikom in nekdanjim gojenkam prijetne božične praznike, polne božje ljubezni in miru ter srečno, milosti polno novo leto!	„Narodna šola“ v št. Rupertu pri Velikovcu želi svojim dobrotnikom in nekdanjim gojenkam prijetne božične praznike, polne božje ljubezni in miru ter srečno, milosti polno novo leto!	SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO v Celovcu vsem igralcem in obiskovalcem naših prireditev

Mr. } Wenn zu machen im projektieren
drusina Rojsch
Colonel

AND 15

GLASWERKE FINANZIEREN ARBEITLOSENUNTERSTUETZUNG.

PITTSBURGH, 10. September (AND). Zwei der groessten amerikanischen Glaswerke, die Libbey-Owens-Ford Co. und die Pittsburgh Plate Glass Co., kamen mit ihren 23.000 Arbeitern ueber einen neuen Kollektivvertrag ueberein, der ein von den Firmen finanziertes Arbeitslosenunterstuetzungsprogramm enthaelt.

Der Plan sieht vor, dass die Firmen pro Arbeiter fuer Cents fuer jede Arbeitsstunde in einen Arbeitslosenfonds einzahlt, bis pro Arbeiter die Summe von 600 Dollar erreicht ist. Die Beitraege der Firma werden jedoch auch nachher bezahlt

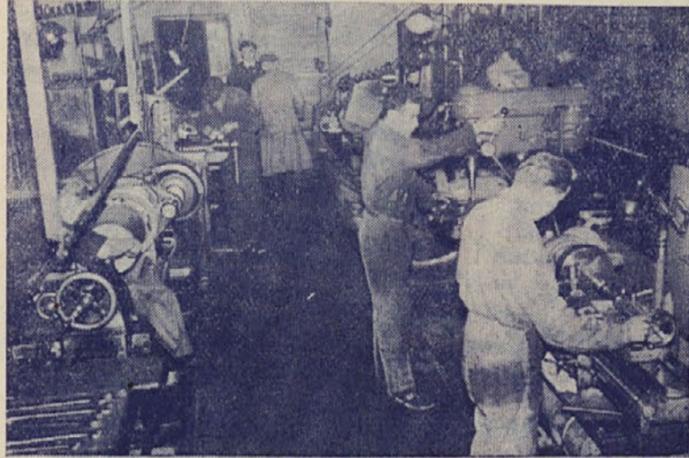
Pionirji v delu za naše kmetijstvo

Silni in hitri razvoj tehnike v zadnjih desetletjih, istočasno pa pomanjkanje delavcev, to sta dva glavna vzroka pospešene tehnizacije tudi v kmetijstvu. Ta tehnizacija je zavzela velik razmah zlasti v pretežno kmetijskih deželah. Naravno je, da se tej tehnizaciji ni moglo izogniti koroško kmetijstvo, četrta zaradi geografske lege in zaradi materialnih razmer ta tehnizacija ni mogla zavzeti tako velikega obsega kakor v nekaterih drugih deželah. Kljub temu pa je tehnizacija tudi v koroškem kmetijstvu že znatno napredovala in so koristi te tehnizacije očitni.

Znatno zaslugo pri takem razvoju koroškega kmetijstva ima najstarejša celovško domača obrtno podjetje, katerega delovanje moramo ravno v tej zvezi oceniti kot podjetje, ki je vršilo pravo pionirsko delo z ozirom na tehnizacijo koroškega kmetijstva. To je podjetje kmetijskih strojev Valentin Paternioner. To podjetje dela že skoraj 5 desetletij vedno v istem pozitivnem smislu za koroško kmetičko prebivalstvo. To podjetje je vedno smatralo in smatra tudi še danes kot svojo prvenstveno nalogo, da s svojim delovanjem pomaga lajšati kmetom njih težko delo.

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1905 in je imelo začetoma svoje prostore na kolodvorski cesti. Zaradi hitrega razvoja podjetja, ki se je pokazalo že takoj prva leta po ustanovitvi podjetja, se je odločilo podjetje za nakup primerne parcele. Ko je podjetje leta 1911 kupilo te parcele na Völkermarkter Ringu št. 7, je bilo podjetje že vodilno v trgovini s kmetijskimi stroji. Na nakupljenem zemljišču so nato nastale velike delavnice, ki so jih vedno spopolnjevali in na novo opremljali. S tem je bila dana možnost, da so nastale zelo zmogljive popravilnice kmetijskih strojev. Te so bile že takoj ob začetku najmoderneje opremljene in so bile temelj današnjim razširjenim in povečanim delavnicam omenjenega podjetja. Ko se je začela po

Ko je leta 1931 umrl ustanovitelj podjetja, gospod komercialni svetnik Valentin Paternioner, je v smislu umrlega vodila podjetje vdova gospa Maria Paternioner, dokler podjetja nista prevzela leta 1938 današnji šef podjetja Tibor Jermendy, zbornični svetnik in načelnik gremija koroških trgovcev s stroji, ter gospa Hanna Jermendy. Velika zasluga današnjega šefa podjetja je, da je s svojo delavnostjo

Pogled na delavnice, ki so opremljene z vsakovrstnimi modernimi stroji

in podjetnostjo ter dolgoletno trgovsko izkušnjo znal izbrati razmeroma ugoden gospodarski položaj v kmetijstvu in je s tem mnogo pripomogel do tehnizacije kmetijstva. Pri tem je zlasti pripomogel koroškemu kmetijstvu do izbrane preizkušenih novejših pridobitev nemške industrije kmetijskih strojev. V ozki zvezi s tem so bile povečane in modernizirane delavnice podjetja. Nove stružnice, brusilni stroji, varilni aparati itd., predvsem pa novo praktično orodje, vse to je pripomoglo, da je moglo biti podjetje vedno kos vsem, tudi najnovejšim tehničnim novostim in iznajdbam.

Kako velikega pomena so bile te investicije, se je pokazalo v celem obsegu ob koncu vojne. Meje Avstrije so bile nenadoma hermetično zaprte in dobava nadomestnih delov za različne kmetijske stroje in orodje inozemskega izvora je bila nemogoča. Takrat so se izkazale delavnice podjetja Paternioner pod vodstvom gospoda Schneider-ja. Delavnice podjetja Paternioner so začele z veliko spretnostjo izdelovati one nadomest-

ne dele, ki so bili za ohranitev in delovanje strojev v koroškem kmetijstvu nujno potrebni. Razen tega pa je poizkušalo podjetje kljub vsem takratnim velikim težočam nadaljevati s tehnizacijo koroškega kmetijstva. S tem delom je podjetje v znatni meri doprineslo do zopetnega povečanja proizvodnje kmetijskih strojev, s tem pa tudi znatno do večje proizvodnje kmetijskih pridelkov in do boljše preskrbe koroškega prebivalstva s prehrano. Ko so prišli končno iz tvornice Steyr-Daimler-Puch A. G. v Steyr-ju prvi avstrijski traktorji, je bilo spet podjetje Paternioner v Celovcu med prvimi, ki je našemu kmetijstvu poizkušalo dobaviti te prvovrstne stroje za delo in vožnjo. Od takrat je odšlo na naše kmetije že na stotine in stotine Steyr-traktorjev. Spremljali pa so jih specialni monterji podjetja Paternioner, ki so srečnim kmetom nudili vsa strokovna pojasnila in so uvedli nove lastnike traktorjev v pravilno delo s temi koristnimi stroji. Kot oficijelni zastopnik za prodajo in nasvete za Steyr-traktorje vrši podjetje Paternioner to odgovorno nalogo že nekaj let v večini koroških okrajev. S pomočjo izvršnih strokovnjakov je podjetje organiziralo naravnost izvrstno posvetovalno službo, ki ji skoraj ni primere in ki je s svojo veliko pripravljenostjo kmetijstvu vedno v pomoč.

Danes je tudi koroško kmetijstvo že razmeroma dobro preskrbljeno z najraznovrstnejšimi kmetijskimi stroji. Da pa bodo stroji tudi dobro oskrbovani in da bodo kmetje vedno mogli dobiti pravočasno vse potrebne nadomestne dele, za to je z vsem strokovnim znanjem poskrbelo podjetje Paternioner. Danes imajo zato praktično kmetovalci vse potrebne nadomestne dele za vsaki tu-ali inozemski kmetijski stroj na razpolago ali pa jih morejo dobiti v razmeroma kratkem času.

Ker so v zadnjih letih tako silno narastle potrebe po vedno večjem številu kmetijskih strojev, je bilo treba tudi skrbeti za razširitev podjetja. Tako je nastalo leta 1951 v bližini tovarnega kolodvora v Celovcu masivno grajeno skladišče. V prostorih tega skladišča so v zvezi s strojno lopo na Völkermarkter Ringu zlasti v času sezonsko največjega povpraševanja po kmetijskih strojih stalne razstave kmetijskih strojev. To omogoča vsakemu kmetovalcu, da se more ob vsakem času praktično informirati o tehničnih novostih in da se more pred nakupom do dobrega prepričati, kateri stroji bi bili najbolj primerni za njegovo posestvo in njegove potrebe in more nato tudi najbolj pravilno izbrati.

V vseh letih svojega obstoja je podjetje Valentin Paternioner ostalo zvesto svojemu prvotnemu načelu, ki je: nasvetovati - prodati - oskrbovati. Po tem načelu je delovalo podjetje vsa leta svojega obstoja v blagor ko-

V skladišču je veliko število najvažnejših kmetijskih strojev,

Nova 300-tonska stiskalnica

roškega kmetijstva in se je tako izkazalo kot zvest pomočnik kmetu pri njegovem težkem delu.

V času mehanizacije obrtnega in industrijskega življenja si tudi kmetijstva ne moremo zamisliti brez mehanizacije. Saj bi pri današnjem pomanjkanju delavcev in pri današnjih plačah ter socialnih dajatvah ne bilo mogoče, da bi živel

Bogata zaloga nadomestnih delov za vse vrste kmetijskih strojev

prvi svetovni vojni mehanizacija in tehnizacija kmetijstva v pospešeni izmeri, je ravno podjetje Paternioner imelo pri tem odločilno vlogo. Prvi bencinski motorji, razen tega pa veliko število najrazličnejših strojev in orodja, je našlo po podjetju Paternioner pot v kmetije v vseh delih koroške dežele.

Ze takoj takrat in od vsega početka je uživalo podjetje Paternioner sloves kot prvo in največje zasebno podjetje na sektorju kmetijskih strojev. Ta upravičeni sloves pa gotovo ni utemeljen in dan samo s prodajanjem kmetijskih strojev. Za to podjetje je bila že takoj od njegove ustanovitve naprej nepisana zapoved in zakon, da kmetom, ki so bili večinoma v mehanizaciji tehnično še neizkušeni, pomaga z nasveti in jih strokovno s tem vpelje v tehnizacijo kmetijstva. Zato je nudilo podjetje kmetom samo one in take stroje, ki so jim mogli biti v pravo pomoč pri težkem kmetijskem delu. K temu strokovnemu posvetovanju se je pridružila nato popravilnica kmetijskih strojev. Te delavnice so izrednega strokovnega pa tudi gospodarskega pomena, ker so pomagale ohranjati kmetijske stroje in jih usposabljali za dolgotrajno delo. Z rastom in razvojem podjetja se je nato izoblikovala trvrstna smer dela tega podjetja in ta je: Strokovno posvetovanje - prodaja - skrb za stroje.

Novi 60 P-Steyr-tractor pred skladiščem firme Valentin Paternioner

VARTA

BATERIJE

ZA AVTOMOBILE IN MOTORNA KOLESNA

TOVARNIŠKO SKLADIŠČE ZA KOROŠKO

GLATZ & THIEL

Avtomobili - nadomestni deli - potrebščine in tehnični material

NA VELIKO IN MALO

Beljak - Villach, Widmannngasse 38

TELEFON 50-62

Vsem svojim cenjenim poslovnim prijateljem želi prav veselo praznike in srečno novo leto

MEDNARODNA SPEDICIJA

A. Künstl & Söhne

CELOVEC - KLAGENFURT, Telefon 45-06 scrija

ZIEGEL- UND KLINKERWERK

Dipl.-Ing. Unger Ullmann

Velikovec - Völkermarkt

želi vsem odjemalcem in poslovnim prijateljem vesel božič in srečno novo leto

Veseli božič in srečno novo leto želi vsem odjemalcem in poslovnim prijateljem

TVRDKA FRITZ BAAR

AVTOMOBILI
NADOMESTNI DELI
POTREBŠČINE

Celovec-Klagenfurt, Rosentalerstr. 48

Konzumno zadružništvo na Koroškem

Stiska malega človeka je v drugi polovici devetnajstega stoletja prisilila delavca, da je začel iskati rešitve v samopomoči. To je bil povod nastanka prve zadruga v obliki konzumne zadruga v Rochdau na Angleskem. Pa ne samo v Angliji, tudi v Nemčiji so takrat začeli delavci misliti na to, kako bi z združnostvom ustvarili lepše življenje sebi in svojim družinam. Ustanavljanje ne samo konzumnih, ampak tudi kreditnih zadrug je bila nujna posledica „delovanja“ stevinih brezvestnežev, ki so si znali pridobivati premoženje z navijanjem cen, z zantevanjem previsokih obrestu, s prodajanjem slabega blaga in podobnim.

Zaradi nevzdržnih razmer pri prodaji živil je moral tudi takratni avstrijski parlament upoštevati željo večine prebivalstva in tako je bil izdan leta 1890 zakon o živilih. Kaznivo je bilo tisto, kar je bilo v avstrijskem parlamentu nam nazorno kaže, kake navede so bile takrat med trgovci. Tako postopanje je se povečalo že tako veliko revščino in stisko celovskega človeka, ki je bil zato nujno prisiljen, da je mislil na samopomoč. Prvi so pri tem pokazali pot takozvani posteni tkačci iz Rochdau na Angleskem, ki so tam ustanovili prvo zadrugo. Nacela teh prvih pionirjev zadružništva so bila tako enostavna in tako splošno veljavna, da v bistvu veljajo še danes po vsem svetu z izjemo komunističnih držav. Ta nacela so: prostovoljno članstvo, brezpogojna nevtrajnost napram vsakomur in razdelitev dobička med člane.

Začetki zadružništva

Konzumno zadružništvo hoče predvsem pomagati pri cenemem nakupu dnevnih gospodinjstkih potrebščin. Pri tem je vsak zadružnik potrošnik, to je konzument, pa vseeno kakšen službeni položaj ima. Ravno zaradi možnosti pridobivati članstvo med vsemi je vzrok tako silnega naraščanja števil članov konzumnih zadrug po vsem svetu. Saj je število vseh gospodinjstev, ki so včlanjena po svojih zadrugah v mednarodni zadružni zvezi, blizu 150 milijonov. To je število, kakor ga gotovo še ni moglo

doslej doseči nobeno drugo prostovoljno združenje.

Zanimivo je, da so začetki konzumnega zadružništva v Avstriji ravno na Koroškem. Leta 1866 so takratni delavci v Plajbergu ustanovili svojo lastno prodajno zadrugo, svoje prvo konzumno društvo. Kako je bilo takrat težko, tega danes niti ne moremo prav razumeti. Ti preprosti ljudje so komaj znali brati in pisati, vendar pa so imeli v sebi zadosti moči in sile, da so hranili krajcer za krajcerjem, da so tako dobili skupaj potrebni začetni kapital. Da so spravili skupaj prvih potrebnih 14 goldinarjev, so pretekli skoraj tri leta. S tem začetnim kapitalom, ki pa je bil seveda zelo skromen, so mogli kupiti nekaj najbolj važnih artiklov, kakor moko, zdrob, vžgalice in sol. Toda začetek je bil narejen, to pa je največja umetnost, kakor je rekel največji slovenski zadružnik, Janez Evangelist Krék.

Tej prvi zadrugi v nemškem Plajbergu je sledilo leta 1892 konzumno društvo v Borovijah. To društvo je torej danes staro že 61 let. Ravno v zadnjih letih je dobilo boroveljsko konzumno društvo prostora, ki so lepi po zunanosti in prijazni v notranosti, kar se samo po sebi vabi kupce. To je dokaz, da tudi na južnem Koroškem, torej med Slovenci, ni nova zadružna misel, da je že staro in zelo zakoreninjeno prepričanje, da je zadružništvo bistvena pomoč pri cenemem nakupu in da je rešitev le v skupnem delu.

Drevo raste...

Leta 1896 je bilo ustanovljeno konzumno društvo v Rutah in nato leta 1908 v Celovcu. Celovška konzumna zadruga predstavlja danes po svoji zmogljivosti gotovo vrhunec avstrijskega konzumnega zadružništva. Prodajalnice celovškega konzumnega društva so urejene moderno, pa zelo praktično, odlično urejeno skladišče celovškega konzuma pa je simbol napredka vsega koroškega zadružništva. — Celovško konzumno zadružništvo vodi direktor Štefan Kruschik, ki je komaj pred kratkim praznoval svojo 60-letnico. Že nad 28 let je go-

spod direktor v službi zadružne ideje in z vso vnemo za to zadružno idejo dela. To izpričujejo uspehi njegovega dela. Kdor hoče danes pisati o konzumnem zadružništvu na Koroškem in posebej v Celovcu, ta bo povsod naletel na uspešno delo gospoda direktorja Kruschika.

Direktor Štefan Kruschik

Za celovskim konzumnim društvom je sledilo leta 1909 konzumno društvo v Spitalu. V Beljaku pa so se prodajalne različnih zadrug, kakor železničarjev, poštnih namočencev itd., združile pravzaprav šele leta 1925 v beljaško konzumno društvo. Tako so tudi na Koroškem dozoreli plodovi drevesca, ki so ga vsadili pred skoraj devetdesetimi leti delavci v Plajbergu. Začetne težave teh idealnih prvih zadružnikov pri nas so bile izredno velike.

Ko so nastajale vedno nove zadruga, se je pokazala potreba po osrednji ustanovi, ki naj bi vse te zadruga povezovala. Tako je nastala leta 1901 zveza konzumnega zadružništva. Ta zveza je imela sprva nalogo organizacijske in pravne pomoči. — Kmalu pa se je pokazalo, da so posamezne zadruga preslabe, da bi se mogle uveljaviti napram srednjim in večjim trgovcem. Zato je bilo ustanovljeno leta 1905 osrednje nakupovalno društvo avstrijskih konzumnih društev, ki se na kratko imenuje „GÖC“ (Grossein-

kaufsgesellschaft österreichischer Consumvereine). — „GÖC“ posreduje danes skupni nakup za vsa avstrijska konzumna društva, da jim tako zagotovi prednosti, ki so v zvezi z nakupom na veliko. Sčasoma je pričela proizvajati Osrednja zveza GÖC razne predmete v svojih delavnicah in tvornicah, tako milo, toaletne potrebščine, živila, kemične proizvode, obreke in tudi pletenine.

Seveda razvoj zadružništva ni šel in še danes tudi ne gre brez težav. Vsako, zlasti pa konzumno zadružništvo, ima številne nasprotnike, ki poizkušajo na razne načine doseči zmanjšanje vpliva in zmanjšanje delokroga konzumnih zadrug. Vendar pa se je posrečilo zagovornikom zadružništva srečno premagati težave drugo za drugo in eden največjih uspehov tega vztrajnega dela se bo pokazal 1. januarja leta 1954, ko bodo odstranjene ovire pri ustanavljanju novih prodajalnic konzumnih zadrug. Seveda bo pri tem treba velike previanosti, saj delajo konzumne zadruga z denarjem svojih članov in so zato tudi članom odgovorne. Zato bodo nove prodajalne konzumnih društev ustanovljene samo tam, kjer se bo pokazala potreba in kjer bodo člani to sami zahtevali.

Onih začetnih 14 goldinarjev, ki so jih pred skoraj 90 leti zbrali plajberški delavci, so nekaka temeljna, osnovna glavnica koroškega zadružništva. Iz prvotnih skromnih začetkov je vkljub vsem nasprotovanjem in kljub dvema svetovnim vojnami nastala velika in močna zadružna organizacija. Leta 1921 je bilo na Koroškem že 28 prodajalnic, leta 1934 pa že 70. Zaradi prepovednega zakona je nastal nato nekaj zastoj vse do konca druge svetovne vojne. Z velikimi napori in z železno vztrajnostjo se je nato po drugi svetovni vojni kljub vsem oviram posrečilo večinoma ugoditi željam zadružnikov po novih poslovalnicah.

Danes je na Koroškem 116 konzumnih prodajalnic, s tem pa seveda še davno ni dosežen konec v razvoju konzumnega zadružništva. Ako gledajo danes koroški zadružniki na mogočno stavbo svojega konzumnega zadružništva, imajo pri tem gotovo samo eno željo: Naj bi bila končana doba nasprotovanja in zaviranja, nato pa bo šlo zadružništvo po naravni poti razvoja. Prepričani smo, da bo to samo v dobro ne samo zadružništva, ampak vsakega koroškega gospodarstva.

KONZUMNE ZADRUGE VABIJO!

CELOVEC-KLAGENFURT, ST. PETER STRASSE 5

OKROG

1.000.000

Vsem svojim cenjenim odjemalcem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto

kupuje v **KONZUMU**
in ti?

Blagoslovljen Božič

želiyo vsem svojim odjemalcem

srečno novo leto

in znancem sledeče tvrdke

BARTEL

VELETRGOVINA S PREMOGOM
IN GRADBENIMI
POTREBŠČINAMI

CELOVEC — KLAGENFURT
Bahnhofstrasse 34, tel. 19-61 in 16-67

Vesele božične praznike in mnogo
uspeha v novem letu želi svojim od-
jemalcem in prijateljem

Janez Miklavčič

obrtni cementnih izdelkov

ŠT. JAKOB V ROŽU

LESNA TRGOVINA -
ŽAGA - EXPORT

FRANC

Mertel

Kupim iglasti les, tudi stoječ
specialiteta: Trami uso Trieste

Brnca pri Beljaku
Fürnitz bei Villach

Vsem odjemalcem, prijateljem in
znancem želi blagoslovljene božične
praznike in srečno novo leto

HERMANN PINTER

UVOZ-VELETRGOVINA
sadje, zelenjava, južno sadje,
živila, konzerve

CELOVEC, Rennplatz 4, tel. 31-84

Vesel božič in srečno novo leto
želi vsem odjemalcem in poslovnim
prijateljem tvrdka

Farben Kikel

Celovec-Klagenfurt, Priesterhausg. 1

Vesele božične praznike ter blago-
slovljeno novo leto želi vsem cenjenim
odjemalcem, gostom in znancem

JANKO OGRIS

trgovina in gostilna

BILČOVS

ADOLF CAMPIDELL

SLIKAR — ZLATAR — KIPAR

Prevzamam VSA POPRAVILA CERKVA
in vzidavo OKLOPNIH TABERNAKLJEV

FEISTRITZ AN DER DRAU — KÄRNTEN — TELEFON 248

Vesele božične praznike ter blago-
slovljeno novo leto želi vsem cenjenim
odjemalcem in znancem

Gašper Ogris — Martič

trgovina

BILČOVS

Vesel božič in srečno novo leto
želi vsem odjemalcem in poslovnim
prijateljem tvrdka

Julius Riva

popolnoma avtomatične elektro-
hladilne omare

Celovec, Rosentalerstrasse 16-19

FRIEDRICH JUNGBAUER

O. H. G.

VELETRGOVINA Z ŽIVILI

Osrednja poslovnicca: CELOVEC — KLAGENFURT
10.-Oktober-Strasse 28, Telefon: 17-73 in 33-26

Podružnice: VELIKOVEC — VÖLKERMARKT
Hauptplatz 144, Telefon 88

FELDKIRCHEN, Gerichtsgebäude, Telefon 80

WOLFSBERG, Ritzing 48, Telefon 370

Vesele božične praznike in mnogi
uspeha v novem letu želi svojim od-
jemalcem tvrdka

RUMWOLF

uvoz mineralnega olja

Celovec-Klagenfurt

STAUDERHAUS

Vesel božič in srečno novo leto
želi vsem odjemalcem in poslovnim
prijateljem tvrdka

FRANZ NAPOTNIK

trgovina z železnino in barvami

CELOVEC, Priesterhausgasse 24

Vsem odjemalcem, prijateljem in
znancem želi blagoslovljene božične
praznike in srečno novo leto

Musikhaus Hergeth

CELOVEC, BURGGASSE 23

Vsem odjemalcem, prijateljem in
znancem želi blagoslovljene božične
praznike in srečno novo leto

Ing. Franz Dullnig

„Ganz“-elektrodelaavnice
in tehnični biro

Celovec-Klagenfurt, Pischeldorfer Str.

Vesele božične praznike in srečno
novo leto želi

Ritter Roman

tiskarna — klišarna
trgovina s papirjem

CELOVEC, Burggasse

Vsem svojim odjemalcem, znancem
in poslovnim prijateljem želi blago-
slovljene praznike in srečno novo leto

FAHRZEUGHAUS

H. WASCHNIG

CELOVEC — KLAGENFURT
St. Ruprechter Strasse 16

Vse vrste **svinčenih akumulatorjev** proizvaja v najboljši kakovosti

Akkumulatorenfabrik DR. LEOPOLD JUNGFER

Bistrica v Rožu - Feistritz i. R., Kärnten

Vsem poslovnim prijateljem in znancem
želimo vesele božične praznike in srečno novo leto

ZELLSTOFFFABRIK DER ARLAND in RECHBERG (Reberca) Papier- und Zellstoffabriken A.-G.

TELEFON: MIKLAUZHOF 1 (MIKLAVČEVO).

Kupujemo vedno vsako količino stoječega in posekanega smrekovega
in jelovega lesa, kakor tudi krajnike in žamanje

Na željo Vas obišče naš zastopnik na domu zaradi ogleda lesa in sklenitve kupčije

Vsem odjemalcem, prijateljem in
znancem želi blagoslovljene božične
praznike in srečno novo leto

STAVBENO PODJETJE - ZIDARSKI MOJSTER

Kavellar Valentin Železna Kapla-Eisenkappel, Pfarrpl. 245, tel. 20

FRANC RAUTER

trgovina z mečanim blagom

ŠT. JAKOB V ROZU

podružnica Področica

nudi odjemalcem vsakovrstno kako-
vostno blago

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želi vsem poslovnim prijateljem in znancem

MAX TRAUN

trgovina kmetijskih strojev

PLIBERK, Kumeschgasse

Vsem odjemalcem, prijateljem in
znancem želi blagoslovljene božične
praznike in srečno novo leto

Elektro-Hollauf

Pliberk-Bleiburg, Dobrla vas-Eberndorf

Vsem odjemalcem, poslovnim prija-
teljem in znancem želi blagoslovljene
božične praznike in srečno novo leto

trgovina kmetijskih strojev

Johan Lomšek

ST. LIPS – DOBRLA VAS – EBERNDORF

Vsem svojim odjemalcem, znancem
in poslovnim prijateljem želi blago-
slovljene praznike in srečno novo leto

**Orcsch
FRANZ**

KLEPAR IN MEHNIK
VARILNI APARATI
MEHANIČNA DELAVNICA

prodaja kleparskih in
mehaničnih potrebščin

ŽELEZNA KAPLA – Eisenkappel,
Vellacher Strasse 248

Vesele božične praznike in srečno
novo leto želi

**Thomas
Skinner**

UMETNI MLIN

Velikšvec – Völkeermarkt
Koroška – Telefon 64

Vsem svojim odjemalcem, znancem
in poslovnim prijateljem želi blago-
slovljene praznike in srečno novo leto

**MATTHIAS
MORITZ**

UMETNI MLIN IN ŽAGA

BREG PRI GRABŠTANJU
Rain bei Grafenstein, tel. 28-44

**Friedrich
KRAUT**

ŽAGA IN MLIN
DOMAČE PODJETJE

Kupuje vse vrste lesa, plohe,
tramove, jamski les in les za
impregnacijo brzojavnih drogov

BISTRICA PRI PLIBERKU
Telefon 17

Vsem svojim odjemalcem, znancem
in poslovnim prijateljem želi blago-
slovljene praznike in srečno novo leto

KLAURA FRIEDRICH TESARSKI MOJSTER Izvršuje najtočnejše
Železna Kapla - Eisenkappel vsa tesarska dela

Blagoslovljen Božič

želiyo vsem svojim odjemalcem

srečno novo leto

in znancem sledeče tvrdke

Blagoslovljene in vesele božične praznike ter srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in trgovskim prijateljem

Trgovina

F. STEFITZ

PLIBERK

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim poslovnim prijateljem

JOHANN RAUNIKAR

žganjarna najboljših žganih pijač
tvornica likerjev

FELDKIRCHEN in KÄRNTEN
CELOVEC — KLAGENFURT, Herrengasse 6

Vsem odjemalcem, prijateljem in znancem želi blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto

OPEKARNA

Straußhof

Dipl.-Ing. HUGO RUESS

CELOVEC — KLAGENFURT
Strauss Hof, tel. 15-69

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim poslovnim prijateljem

**Gottfried
in Ignaz Glawar**

žaga in preša za olje,
tesarstvo, tvornica parketov, mlin

LIBUČE — LOIBACH PRI PLIBERKU

Nakup bukovih hlodov

Vesel božič in obilo sreče v novem letu želi vsem poslovnim znancem

TVRDKA

Johann NOVAK

motorna vozila, motorji in kolesa,
mehanična delavnica

CELOVEC — KLAGENFURT
Feldmarschall-Konrad-Platz 1.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem

Haderlap Franc

KROJASTVO

CELOVEC, Koschatstrasse 71

Ako že nov traktor, potem seveda Ferguson-traktor, ki je idealni pomočnik v vsakem kmečkem gospodarstvu

Traktor z enosnim prevračalnim vozom

Traktor s KMF-obračalnim plugom

Pojasnila daje vsak čas

Küet Macktl & Co.

Celovec - Klagenfurt, Völkermarktersir. 117 (Obusendstation)

kmetijski stroji, traktorji, nadomestilni deli.

— 41 LET —

TRGOVINA IN GOSTILNA

RUTAR

ZITARA VES

Pošta: Miklavčevo

Telefon 1

TRGOVINA

ANTON RUTAR

ST. VID V PODJUNI

Telefon 1.

TRGOVINA IN GOSTILNA

Valentin in Angela Blažej

roj. Rutar

ZGORNJE LIBUČE

Elektro, kolesa, stroje, motorje, železnino,
sodje, barve, šipe in tehnične potrebščine
V TRGOVINI

FRANCE RUTAR

DOBRLA VAS — Eberndorf, telefon 20
Športne predmete, igrače, časopise, papir
in pisarske potrebščine, fotoaparate, filme.

Vsem svojim odjemalcem, znancem
in poslovnim prijateljem želi vesele
praznike in vse najboljše v novem letu

TVRDKA

J. ZAGAR

Celovec-Klagenfurt, Rampenstrasse 15

Vsem svojim odjemalcem, znancem
in poslovnim prijateljem želi blago-
slovljene praznike in srečno novo leto

Richard Scherzer

stavbeno kleparstvo in gradba portalov

CELOVEC — KLAGENFURT

Priesterhausgasse 3, telefon 12-71

Vesele božične praznike in srečno
novo leto želi

Andrej Mičej

ST. VID V PODJUNI

Izvedba in prodaja raznovrstnih ščet, čopičev in metel. — Domače podjetje.

Vesele božične praznike, srečno novo leto želi trgovina s semeni JOSEF KEUSCHNIGG
Celovec — Klagenfurt, Heuplatz 6

Ugoditi smo hoteli izraženim željam in smo se odločili, da začnemo poleg našega priznanega, solidnega in obrtnega kemičnega čiščenja še z

enostavnim kemičnim čiščenjem!

Pri tem postopku čiščenja je obleka samo razpršena in parno zlikana. — S tem vam nudimo možnost, da daste svojo obleko večkrat čistiti. — Cena za to čiščenje je 50% cene navadnega čiščenja. —

Čistilno podjetje:

JOSEF MASSER BELJAK - VILLACH

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim zavarovancem

ASSICURAZIONI GENERALI

(direkcija za Avstrijo)

Deželna poslovalnica za Avstrijo
in Vzhodni Tirol
Celovec-Klagenfurt, 10.-Oktober-Str. 2

Deželna poslovalnica
za ljudsko zavarovanje
Celovec-Klagenfurt, Bahnhofstrasse 35

ERSTE ALLGEMEINE

Unfall- und Schadenversicherungsgesellschaft
Poslovalnica za Koroško in Vzhodni Tirol
CELOVEC — KLAGENFURT — 10.-Oktober-Strasse 2

Blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1954

Vsem znancem in sorodnikom in prijateljem družina ARTAČ RIKARJA VAS V Podjuni	Vsem znancem in prijateljem družina dr. JOŠKO TISCHLER CELOVEC	BERNHARD STRAUSS učitelj CELOVEC — ŽIHPOLJE	Dr. JANKO TISCHLER CELOVEC
Družina LUŽNIK, pd. ROŽARJEVA v GALICIJI	PEVSKO DRUŠTVO SUHA želi č. g. Tomažu Holmarju, provizorju na OBIRSKEM	Vsem znancem in prijateljem PETER OLIP SELE	Vsem znancem in prijateljem HANZI OLIP pd. KALISNIK SELE
REZIKA HOBEL CELOVEC ROJAKOVA DRUŽINA ST. VID v PODJUNI	Vsem naročnikom „Našega tednika“ MARICA ROJSEK uprava CELOVEC	Znancem in prijateljem SKRUTL NEŽA ZAVINCE pri Goričah (Post Miklauzhoř)	Družina ANTON GRIL PLAZNICA
Družina SONJA IN FRANC FISCHER časnikar CELOVEC	POLDI OVSENEK CELOVEC	Vsem prijateljem in znancem po širnem svetu družina ROJSEK CELOVEC	Vsem znancem in prijateljem VILKO PIPP župni upravitelj na GORENCAH
Družina PRISTOVNIK SELE	Svojemu bivšemu dušnemu pastirju, preč. g. Andreju Karičju, blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto hvaležni ŠMARJESKI FARANI	rezervirano	Družina inž. LAMBERT MURI CELOVEC — KORTE
Vsem izseljencem in znancem TRATNIKOVA družina LEDINCE	ANA PERCHINIG CELOVEC, Fehhofgasse 8	Vsem znancem in sorodnikom želi družina KORDEŠ PODJUNA pri GLOBASNICI	Vsem izseljencem, prijateljem in znancem družina URANK pd. KAVH ENCELNA VAS
Vsem svojim klientom in znancem želim vesel Božič in srečno novo leto družina ARBEITSSTEIN PLIBERK	Vsem znancem in prijateljem družina DOLINSEK, pd. KEŽAR V BELI	Vsem rojakom RUDI VOUK APACE	Sorodnikom, znancem in prijateljem ... družina JANEŽIČ LESE pri St. Jakobu v R.
Vsem znancem in prijateljem družina RUPIJEVA VELINJA VES	MARJETA TISCHLER CELOVEC	Družina WOLTE pd. ROGAR APACE	IVANA in ŠTEFAN MESSNER ZELEZNA KAPLA
Božična blagovest vas naj razveseljuje in božji blagoslov vas spremlja, to želi preč. g. sobratom in prijateljem ALOJZIJ VAUTI župnik v SELAH	Vsem znancem, prijateljem, prav posebno pa prijateljicam širom Koroške STANKO BOŽIČ , Večna vas POLDE SMREČNIK , Mala vas	Častiti duhovščini in prijateljem LUDWIGER v. EICHFELS zaloga cerkv. paramentov in zastopnik zvonarne (Pfundner, Wien) CELOVEC — EBENTALER STR. 36/I.	Dipl. inž. FRIDERIK WEDENIG CELOVEC
Rojaki vsi po širnem svetu naj srečna pota bi hodili in domovini v novem letu ljubezen vso bi posvetili družina VALENTIN POLANŠEK OBIRSKO	družina SIENČNIK avtoprevoznik DOBRLA VAS	Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem Slovencem Klub koroških slov. akademikov na DUNAJU	Vsem slovenskim akademikom, dobrotnikom in Slovencem širom sveta želi vesel Božič in blagoslovljeno novo leto Akademija slovenskih bogoslovcev v Celovcu
Odbor zveze slovenskih katoliških visokošolcev želi v svojem in v imenu članstva zveze veselo in blagoslovljeno božično praznike ter srečno novo leto uredništvu, upravi in bralcem „Našega tednika-Kronike“. Vesel božič in srečno novo leto želim tudi vsem rojakom na slovenskem Koroškem. MADRID v ŠPANIJI	Vsem znancem in prijateljem družina REHSMANN ST. JAKOB — CELOVEC	Vsem znancem in prijateljem družina NACHTIGALL CELOVEC	Vsem sorodnikom in znancem družina STARC CELOVEC
	Vsem sorodnikom in znancem družina BLAŽEJ	LOVRO SADJAK CELOVEC in družina KLANČNIKOVA RINKOLE	Vsem izseljencem in znancem KRISTO BREZNIK CELOVEC

Preberi, draga gospodinja!

Trgovina RADLMAYR v Beljaku ve mnogo povedati

Toliko lepega in poceni blaga za vse hišne potrebe ima in po zelo nizkih cenah! Za posteljo na primer: blago za rjuhe, prevleke in blazine, v veliki izbiri in za vsak okus. Volnene odeje ali blago za posteljne odeje. Kovtri, katere prodaja Radlmayr, so polnjeni z odlično vato ali volnenimi kosmiči, so lahki in topli. Kdor je kupil pri Radlmayrju, je zadovoljen in bi vedel o tem svojem zadovoljstvu mnogo povedati. Kovtri — prešite odeje — so ročno delo in tako trpežni, da jih sinovi očetov podedujejo. Pernice in blazine dajo občutek ugodja in Radlmayr pravi, da so njegove pernice in blazine polnjene z najboljšim perjem ali puhom, da so natančno take, na kakršnih on sam počiva, da torej

jamči zanje. Res so nam znanaci povedali, da so nad vse zadovoljni s stvarmi, katere so kupili pri Radlmayrju.

Seveda ima ta trgovina še marsikaj drugega, česar si gospodje žele. Blago za okenske in druge zavese, po nizkih cenah, v najlepših vzorcih. Prevleke za pohištvo in preproge: take, ki trajajo desetletja in se podedujejo — tako so močne in trajne. Za kuhinjo vse obloge: od najcenejšega donau-leuma do linoleja. In še razne gumijaste obloge, ki nadomestujejo linolej, so večkrat cenejše in zato hvaležnejše.

To mi je Radlmayr povedal, prepričan sem se o tem in verjamem.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem cenjenim odjemalcem in znancem želi trgovina z mešanim blagom
FRANC SCHNABL
Celovec, St. Ruprecht, Maisengasse 1

Vsem svojim prijateljem, odjemalcem in poslovnim prijateljem želim vesel Božič in srečno novo leto specerijska trgovina Antonija in Jakob Radoš Celovec, Waidmannsdorf, Siebenhügelstrasse 80

Vesel Božič in srečno novo leto želi vsem poslovnim prijateljem in znancem tvrdka

Josef Kirchbaumer

reparatura avtomobilov — trgovina
moderna service postaja — zaloga Semperit
obročev

OPEL — POSLOVNA SLUŽBA

Celovec — Klagenfurt, Rosentaler Strasse 48
Telefon 23-38

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

R. Novak

Celovec - Klagenfurt
Ebentaler Strasse 7

HARMONIKE
IN AKORDEONI

REZERVIRANO

Blagoslovljen Božič

želijo vsem svojim odjemalcem

srečno novo leto

in znancem sledeče tvrdke

Vesel božič in srečno novo leto želi vsem odjemalcem

WIENER PELZWERKSTÄTTE

J. Vesely

CELOVEC - KLAGENFURT, Obstplatz 2

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem

Rudolf Sablatnik

mesar in prekajevalec

CELOVEC, Siebenhügelstrasse 81
Telefon 49-36

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem, znancem in dobaviteljem

Friedrich Teuppe

(T. ADNAK)

mesarija in prekajevalnica

CELOVEC - KLAGENFURT
Irdnigsiedlung in Völkermarkter Strasse

Vesel božič in srečno novo leto želi drogerija in parfumerija

NIKOLAUS REINL

Celovec, Priesterhausgasse (kiosk)

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1954 želi vsem poslovnim prijateljem in se priporoča

Radio Wretschmig

Celovec - Klagenfurt, Villacher Ring 23.

Vsem odjemalcem, poslovnim prijateljem in znancem želi blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto

**Ljudmila
Mlinar**

GOSTILNA „BRÜCKENWIRT“

GOSTILNA SERCER V SMIHELU
STROJNO MIZARSTVO

PLIBERK

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1954 želi vsem cenjenim obiskovalcem in znancem

SLAŠČICARNA IN KAVARNA

„EXPRESSO“ TODOR

KOSTA TODOR KOSTIC

Celovec-Klagenfurt,
Feldmarschall-Konrad-Pl. 6, Odprto do 24. ure

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem naročnikom

FRANC SABLATNIK

čevljski mojster in trgov. s čevlji, Celovec,
Afritschstrasse 52 / Welzeneggersiedlung

KLEMENT BUXBAUM

stavbeno in pohištveno mizarstvo

BELJAK-VILLACH, Ringmauerweg 11

Vsem odjemalcem in znancem

mizarstvo **JANEZ PEPELNAR**
Podkraj - Reberca

USTANOVLENO 1607

SCHLEPPE- PIVOVARNA

U. GRÖMMER - Celovec - Klagenfurt in Podgora

Ave-božiček želi vsem svojim odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto

AVE-MÖBEL

TVORNICE: STEINFELD IM DRAUTALE

PODRUŽNICE:

CELOVEC-KLAGENFURT, Getreidegasse 1
BELJAK-VILLACH, Moritschgasse

Trgovina s pohištvo Franz Hafner, Wolfsberg
Trgovina s pohištvo Arnold Kreiner, Feldkirchen
Trgovina s pohištvo Josef Maier, Friesach
Trgovina s pohištvo Sepp Schöffmann, St. Veit/Glan
Trgovina s pohištvo Florian Stuppig, Spittal/Drau

Deželna zveza kmetijskih zadrug na Koroškem

CELOVEC - KLAGENFURT, KARDINALPLATZ 5

Denarna in blagovna centrala koroških kmetijskih zadrug

Ob koncu uspešnega leta se spominjamo prizadevanj naših organizacij in želimo vsem funkcionarjem, sodelavcem in članom, kakor tudi vsem prijateljem in zagovornikom kmetijskega združenstva

vesele božične praznike

in srečno novo leto!

LUDWIG

Gelautz

ALPENLÄNDISCHE ZUCKERWAREN-FABRIK

CELOVEC - DUNAJ KLAGENFURT - WIEN
CELOVEC - KLAGENFURT, Heiligen-Geist-Platz 6

Vesel božič in srečno novo leto želi vsem svojim dragim gostom

Volksheller

CELOVEC - KLAGENFURT

Vsem cenjenim odjemalcem in znancem želi vesele božične praznike in srečno novo leto

trgovina **TEREZIJA KUSEJ**

SMIHEL pri Pliberku

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem

trgovska hiša

HERZELE

(PREJE MAGNET)

PLIBERK, KOLODVORSKA ULICA

RDAIO - ELEKTRO

Hans Kreutz

CELOVEC, St. Ruprechter Strasse

Vesele božične praznike in mnogo uspeha v novem letu želi svojim poslovnim prijateljem in odjemalcem

KAUER FRANZ

GREBINJ - MARKT GRIFFEN 22

Izdeluje štedilnike vseh velikosti in v vseh izvedbah za hotele, gospodinjstva in kmetijske kuhinje.

Vesele božične praznike in srečno novo leto Vam želi Vaše podjetje za krovna dela

**GEORG
GÖTZ**

BELJAK - VILLACH
Klagenfurter Strasse

Vesel Božič in srečno novo leto želi svojim cenjenim odjemalcem

hiša pohištva

Möbel Kulterer

BELJAK - VILLACH
Italienerstrasse 1

*Tudi v novem letu ne pozabite na sorodnike,
prijatelje in znance v Jugoslaviji*

DARILNE PAKETE

živila, tehnične predmete (šivalne stroje, radijske aparate, kolesa, štedilnike itd.), harmonike, tekstilno blago itd. razpošilja najhitreje in najbolj zanesljivo

INTEREXPORT - TRST

Breda Rus Mikuletič & Milan Bjelica Zivković

Pošiljamo samo kakovostno prvovrstno blago po nizkih cenah in jamčimo za vsako pošiljko.

Obrnite se osebno ali pismeno na našega zastopnika za Avstrijo:

Dipl.-ing. LAMBERT MURI, Celovec-Klagenfurt, Viktringer Ring 26, Telefon 43-58

Pišite po pojasnila in brezplačne cenike.

Vsem mojim visokospoštovanim odjemalcem, posebno še prečastitim gg. duhovnikom si dovoljujem voščiti

BLAGOSLOVLJENE BOŽICNE PRAZNIKE

z željo po srečnem, blagoslovljenem in milosti polnem letu 1954.

Istočasno izražam tudi svojo zahvalo za zaupanje, katerega sem bil deležen v preteklem letu in temu dodajam tudi prošnjo, da mi ga dobrotljivo ohranite tudi v bodočem letu.

VINSKA KLET **EMIL TELLIAN**

zapriseženi dobavitelj mašnih vin

CELOVEC — KLAGENFURT, PARADAISERGASSE NR. 10

Hans **Traninger**

HOLZ- UND KOHLENGROSSHANDEL

Ausfuhr — Einfuhr

KLAGENFURT, Völkermarkter Strasse 38, Fernruf 15-95, Bahnübersetzung

Vsem poslovnim prijateljem in znancem želi blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto

AUSTRO IMPEX

Komand. družba, komisijko zastopstvo

Celovec - Klagenfurt, 8.-Mai-Str. 47, tel. 33-28

Svojim cenjenim gostom želi prijetne praznike in srečno novo leto

GOSTILNA

„ZUM STILLEN ZECHER“

LASTNICA ANNA WIGOSCHNIG

Celovec - Klagenfurt, 10.-Oktober-Str.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem odjemalcem in poslovnim prijateljem

HISA BLAGA ZA VSAKOGA

Tschernutter

Celovec - Klagenfurt, Karfreitstrasse 1

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi svojim odjemalcem

Drago Krže

lesna trgovina

Celovec - Klagenfurt, Rampenstr. 15

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem svojim gostom, posebno z dežele in se priporoča gostilna „Jesuitenkaserner“

MARIA GREGER

Celovec — Klagenfurt, Karfreitstrasse 16

Vesel Božič in srečno novo leto želi vsem odjemalcem

Stoffe Adamitsch

BELJAK — VILLACH

WIR WÜNSCHEN
IHNEN
RECHT FROHE
WEIHNACHTEN
UND VIEL
GLÜCK IM
NEUEN
JAHR!

KELAG

KÄRNTNER ELEKTRIZITÄTS- AKTIENGESELLSCHAFT

K 31203

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem

Fa. Krischke & Co.

Celovec-Klagenfurt, 8.-Mai Str. in Neuer Platz

VESEL BOŽIC IN SREČNO NOVO LETO!

Obiščite nas tudi v novem letu pri nakupu kmetijskih strojev, peči inštedilnikov, oklopnih blagajn, jeklene opreme za pisarne, trgovskih tehnic ter hladilnih naprav — Holderjevih enosnih vlačilcev in traktorjev. — Ugodni plačilni pogoji, tudi na obroke. —

HANS WERNIG

trgovina s stroji

Celovec — Klagenfurt, Paulitschgasse 13

Hubert
Matt K. G.

Karosserie u. Fahrzeugbau

KLAGENFURT, Herbertstrasse 4

empfiehlt sich für

INSTANDSETZUNGEN

NEUHERSTELLUNG

LACKIERUNG

TAPEZIERUNG

Vsem svojim odjemalcem, znancem in poslovnim prijateljem želi blagoslovljene praznike in srečno novo leto

**Landwirtschaftliche
Genossenschaft Völkermarkt**

Kmetijska zadruga r. z. z o. j. Velikovec

Skladišče — mlekarna — žganjarna

ŽE OD LETA 1899 V SLUŽBI KMETIJTVA

**Landwirtschaftliche
Genossenschaft**

VILLACH - Filialen in Mallestig und Wernberg

Kmetijska zadruga

v BELJAKU - Podružnice v Maloščah in v Vernberku

Blagoslovljen Božič

želijo vsem svojim odjemalcem

srečno novo leto

in znancem sledeče tvrdke

Obmejna carinarnica na avstrijsko-italijanski meji na Vratih že davno ni več odgovarjala potrebam. Prostori so bili premajhni, neprijazni, promet pa vsak dan večji. Že zaradi reprezentance države morajo biti na meji lepe stavbe s prijaznimi prostori. Vsem tem zahtevam je ugodeno z novim carinskim poslopjem, v katerem so uradni prostori ne samo za carino, ampak tudi za obmejno policijo. Ureditve prostorov v novi carinarnici omogoča hitro poslovanje, kar je ravno za obmejni promet velikega pomena.

Nad glavnim vhodom nove carinarnice je prijazno nadstrešje. Stavbeno mojstrska dela pri novi stavbi je izvršilo izredno skrbno podjetje R. u. E. TEICH & CO. iz Beljaka. Ostrešje in ostala tesarska dela je izvršilo podjetje VALENTIN ASSEG s Čajne v Zilji. — Zelo lepo strokovno in zelo okusno so izvršena dela pri oblogah sten in tal, kakor tudi vse sanitarne ureditve. To je delo podjetja ANTON KRRAINER iz Beljaka. — Jeklo za novo zgradbo, material za kleparska dela, za kovinske okove pri pohištvu, kakor tudi peči in štedilnike v stanovanjih

Nova carinarnica na Vratih—Megvarjih

je dobavilo podjetje „EISENHOF“ (BRATJE MICHOR) iz Beljaka. — Ploščice na tleh in terrazzo-tla je izdelalo in položilo renomirano domače podjetje GALL & CLEMENTSCHITSCH iz Beljaka. — Znana trgovska hiša preprog NEUWIRTH iz Beljaka je dobavila preproge in zastore, ki dajejo prostoru neko domačnost in toploto. — Pri carinarnici je velikega pomena tudi tovarna tehtnica, ki jo je dobavilo zastopstvo firme C. SCHEMBER & SÖHNE z Dunaja. Zastopstvo ima za Koroško in Vzhodni Tirol ING. KARL GREIF iz Celovca, ki je dobavil mostno tehtnico za 30 ton nosilnosti v velikosti 10x3 metri. Na tehtnici je mogoče tehtati tudi najtežje tovarne avtomobile. Za natančnejše in prav točno tehtanje je pri tovarni mostni tehtnici še posebna ureditev aparature za precizno tehtanje. Schember-jevo tehtnico je pri carinarnici na

Vratih montiralo strokovno podjetje za tehtnice J. ROTTENSTEINER.

Vsa notranja oprema in pohištvo v novi carinarnici je iz svetle hrastovine, ki jo je dobavilo in izdelalo ter po potrebi tudi montiralo znano celovško podjetje JOHANN VÖLKER, ki je bilo ustanovljeno že leta 1867.

Centralno kurjavo in vse sanitarne naprave je uredilo z vsemi notranjimi instalacijami renomirano celovško podjetje J. WAGNER.

Podjetje FRANZ MÖSSLER U. CO. iz Beljaka je izvršilo vsa krovna dela z eternitom. Kritje z eternitom je izvršeno solidno, brezhibno in v splošna za dovoljstvo.

Tvrdka PETER BRUGGER je zgradila spiralno stopnišče iz umetnega kamna v odlični izdelavi in kakovosti. Podjetje izvršuje kot novost tudi obložitev tal s ploščami iz umetnega kamna v vezani obliki.

GRADBENO PODJETJE

R. u. E. TEICH & CO.

BELJAK — VILLACH

Visoke,
talne in
betonske zgradbe

Vsem poslovnim prijateljem in znancem želi vesele praznike in srečno novo leto

INDUSTRIJA KAMENINE

GALL & CLEMENTSCHITSCH

marmor, umetni kamen, terrazzo, lastni komnolom.

Telefon: BELJAK-VILLACH 50-20 in Treffen 13

FRANZ MÖSSLER & CO.

KROVSTVO IN GRADBENI MATERIAL

BELJAK — VILLACH, Gaswerkstrasse 4

Pokrivanje streh v vseh zaželenih izvedbah, eternit v predvojni kakovosti, gradbeni material vseh vrst.

Johann Rottensteiner

STROKOVNA delavnica za vsakovrstne tehtnice
CELOVEC — KLAGENFURT
St. Veiter-Strasse 14, telefon 11-95

Twornice izdelkov iz betona in umetnega kamna

PETER BRUGGER
BELJAK-VILLACH, DRAUKAI 25

Vsem poslovnim prijateljem, znancem ter sodelavcem želi blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto

gradbeno podjetje

Josef Kunze's Wtw.

BELJAK — VILLACH

Bichlweg 2, telefon št. 59-59

Dograditev, regulacija in asfaltiranje cest — Izolacije — Zemeljska in osuševalna dela.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi

Anton Krainec

OBLOŽITEV STEN
TLAKOVANJE S PLOŠČICAMI
TERRAZZO — OBLOŽITVE
LONGENE PEČI — KAMINI
ELEKTRICNE ZBIRALNE PEČI
vse v strokovni in solidni izvedbi

BELJAK — VILLACH, BAHNHOFPLATZ
Telefon št. 67-35

Vsem svojim cenjenim poslovnim prijateljem

želi prav vesele praznike in srečno novo leto

Zellstoff- u. Papierfabrik Frantschach A. G.

FRANTSCHACH, POST ST. GERTRAUD IM LAV., KÄRNTEN

Telefon: Wolfsberg, Kärnten 521, 522 ali 523. Brzojavni naslov: Natron Wolfsberg Kärnten

Kupuje na Koroškem v krajih severno od Drave

smrekov in borov brusni les

stoječ, dovožen do ceste ali natovorjen v vagon

Na željo Vas obišče naš zastopnik zaradi ogleda lesa in sklenitve pogodbe na domu

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi

JOSEF WAGNER

centralne kurjave
instalacije plino- in vodovodov

CELOVEC - KLAGENFURT, Villacher Strasse 15. — Telefon 28-73.

VALENTIN ASSEG

strojno tesarstvo, žage in lesna trgovina

ČAJNA — NÖTSCH I. GAILTAL

se priporoča:
za projektiranje in izvedbo vseh tesarskih del
gradnja stopnišč — ureditev žag

Eisenhof

BELJAK — VILLACH

BRÜDER MICHORL, last. H. u. P. Sternat

Dolgo žije, ki SCHLEPPE pije

Nov občinski dom v Vetrinju

Ne samo mesto Celovec, tudi okoliške občine imajo velike skrbi zaradi pomanjkanja stanovanj. Pri današnjih razmerah sama zasebna podjetnost ne zadostuje, da bi rešili stanovanjsko krizo. Zato moramo pozdraviti podjetnost vetrinjske občine, ki je z zgradbo novega občinskega doma pridobila 10 novih stanovanj, pet v novem in pet v izpraznjem starem uradnem posloju. Novi občinski dom je stal okrog 750.000 šilingov, katero vsoto je v glavnem prispevala občina sama.

V novem občinskem domu je dobil svoje zelo

lepo urejene prostore občinski urad. Nadalje pa so v novem domu tudi prostori za orožništvo. In končno je v novem domu še pet večjih ali manjših stanovanj z vsemi pritliklinami in skupno pralnico. V kletnih prostorih pa je urejeno še kopalnice s kadnimi kopelmi in s prhami za vse prebivalstvo Vetrinja.

Načrt za novi občinski dom v Vetrinju je izdelal arhitekt WAGNER, vrhovno stavbeno nadzorstvo pa je izročil oddelek za občinske stavbe pri uradu koroške dežel. vlade dipl.-ing. arhitektu SCHMIED-

HOFER-JU.

Gradbena dela je zelo smoterno izvršilo renomirano stavbeno podjetje dipl.-ing. KOSCHAT, tesarska dela pa podjetji LERCHBAUMER iz Celovca in AICHHOLZER iz Goričic. Krovsko dela je izvršilo z znano preciznostjo krovsko podjetje MAYERBRUGGER iz Celovca, vsa mizarjska dela pa podjetje RAGGER & SOHN, kleparska dela pa podjetji HANDLER in VANJO. — Vsa slikarska in pleskarska dela je z znano solidnostjo izvršilo podjetje PUSCHNIG JUN., steklarska dela pa po svoji priznani skrbnosti steklarstvo LEITL. Impregnacije in izglajenje tal je izvršilo dobro znano podjetje M. TKALEC-BEKINA s priznano točnostjo.

Telefonski priključki so delo firme SIEMENS-HALSKE, vodne instalacije firme HANDLER in firme ANDLINGER. Elektroinstalacije so delo podjetja PLEUNIK, kleparska pa domačega podjetja BAUER. Dobre peči za stanovanja in uradne prostore je dobavilo po celem Koroškem znano strokovno podjetje dipl.-ing. MIKLAU. Za notranjo opremo matičnega urada in občinskih uradov je poskrbel z znano vestnostjo tapetniški mojster PERTHEN. Vodnjak pa je poleg občinskega doma vsekaj in izgradil v skalo studenčni mojster ing. PICHL. Končno moramo še enkrat pripomniti, da je z zgradbo novega občinskega doma vetrinjska občina ugodila željam in zahtevam vseh občanov.

Ureditve za kurjavo **Dipl.-Ing. Miklau**

CELOVEC - KLAGENFURT, DOMGASSE 16

Valentin Ragger & Sohu CELOVEC — KLAGENFURT
Mühlgasse 76 - Telefon 12-52
meh. stavbeno, pohištveno in portalno mizarstvo, gradnja stopnišč in strugarna

Vesele božične praznike želi svojim poslovnim prijateljem in odjemalcem
mestni stavbeni mojster

Dipl.-Ing. ANTON KOSCHAT

CELOVEC — KLAGENFURT, St. Ruprecht Strasse 43

SIMON PUSCHNIG JUN.

SLIKARSKI MOJSTER

CELOVEC - KLAGENFURT, ST.-VEITER RING NR. 17/II

ELEKTROMOJSTER **J. PLEUNIK**

Razstavljava in pogonske naprave, instalacije, strelovodi, daljnovodi, motorji in vsa popravila.

VETRINJ-VIKTRING bei Klagenfurt, Tel. Celovec 39-1-63

KARL LEITL STEKLARSTVO
Celovec-Klagenfurt, Burggasse Nr. 9

Tesarstvo — Zgradba stopnic

Jakob Aichholzer

GORIČICE 31 — VETRINJ — VIKTRING
Telefon številka: Celovec 39585

STUDENČNI MOJSTER

Ing. Ernst Diehl

CELOVEC-KLAGENFURT, Humboldtstr. 29

Načrtovanje in izvedba ureditev za preskrbo vode vseh vrst in vsake velikosti. Ureditve za vodne odtoke — Vrtanje — Črpalke
Telefon: 47-03

JOSEF MAYERBRUGGER

MOJSTER ZA KRITJE Z OPEKO IN SKRILJEM

Celovec-Klagenfurt-West, Prinz-Eugen-Strasse 3, tel 42-76

Lasten kamnolom

Izvedba vseh strešnih del za cehkve, stolpe in gradove

Eternit v stari preizkušeni kakovosti in v vseh zaželenih izvedbah

Oglašuj v našem listu!

Koroška banka v Beljaku -

Bank für Kärnten in Villach

Zaradi povečanja obsega poslovanja podružnice Koroške banke — Bank für Kärnten v Beljaku se je pokazala potreba po povečanju dosedanjega posloja tega bančnega podjetja v Beljaku. Nova prenovljena in obnovljena stavba odgovarja vsem zahtevam modernega denarnega zavoda in je reprezentativna. Staro poslojje gotovo ni več odgovarjalo zahtevam gospodarskega in tujkoprometnega življenja v Beljaku. V novi stavbi so prostori za bančno poslovanje razmeščeni v pritličju ter v I. in II. nadstropju. S tem so ustvarjeni pogoji za moderni bančni obrat in je tudi na zunaj poudarjena velika vloga, ki jo ima ta denarni zavod v koroškem gospodarstvu.

Obnovo stare zgradbe in zlasti izredno težavna dela pri novem fundamentiranju je prevzelo in izvedlo z veliko točnostjo in preciznostjo stavbeno podjetje DIPL.-ING. KONRAD HITZE & CO. Pri tem moramo omeniti, da je pri predelavi stare stavbe bil nadomeščen srednji oporni zid v prvem nadstropju z enim samim železo-betonskim stebrom, kar omogoča boljše in lažje poslovanje. Vsa ta dela so bila izvršena tako, da pri tem ni bilo bistveno ovirano redno bančno poslovanje.

Keramične obložitve sten in obloge s terrazzo-materialom v kopalnicah in sanitarnih prostorih je izvršilo izredno skrbno podjetje ANTON KRAINER iz Beljaka. Vodovodno instalacijo in ogrevalne naprave je uredilo z veliko vestnostjo in vzornostjo podjetje FRITZ GRAF & CO. iz Beljaka. — Elektroinstalacije je izvršilo in svetilna telesa dobavilo podjetje ANTON MAYERHOFER iz Beljaka. Asfaltna izolacije nepodkletenega posloja in podlago za linoketno obložitev tal je prevzelo in izredno solidno izvršilo podjetje za gradnjo cest in asfaltiranja JOSEF KUNZES Wtw. iz Beljaka. — V pro-

storih za stranke in v blagajniških prostorih je pod iz sivga marmorja, v uradniških prostorih pa je pod iz elastičnega trajnega „LINOKETT“-MATERIALA, ki se da tudi izredno lahko čistiti. To je dobavila veletrgovina z gumijem KARL HESCHL. — Zelezobetonsko ogrodje za stopnišča v prvo nadstropje je izdelal betonskih tvornic podjetja PETER BRUGGER iz Beljaka. — Zelo lepo so izpadla pleskarska in slikarska dela, ki jih je izvršilo podjetje JOHANN SOMMA & SÖHNE iz Beljaka. Pri tem moramo omeniti zlasti lepe slikarije v prvem nadstropju.

Na splošno moramo še enkrat omeniti, da so se vsa podjetja pri obnovi stavbe podružnice Koroške banke v Beljaku odlikovala s svojim preciznim in solidnim delom, kar je gotovo v čast domačemu rokodelstvu.

Stavbeno in pohištveno mizarstvo
HANS UNTERDÖRFLER
BELJAK-VILLACH, Widmannngasse 42

Schembertechnice

Stalne in cestne mostne tehtnice
Prevozne tehtnice
Polnoavtomatične trgovske namizne tehtnice s kazalcem

Zastopstvo za Koroško in Vzhodni Tirol

ING. KARL GREIF

CELOVEC — KLAGENFURT
Bahnhofstrasse 61/I., telefon 49-57

Brezplačni strokovni nasveti in ponudbe.

Sedlarski in tapetniški mojster
Obložitev gumijastih tal

Leopold Kargl

Beljak - Villach, Hauptplatz 23, tel. 41-40.

Vsa stavbeno kleparska dela izvršuje

Adolf Eder

Beljak - Villach, Gerbergasse 15, tel. 49-18

DIPL.-ING. KONRAD HITZ & CO.

MESTNI STAVBENI MOJSTER

VISOKE, TALNE IN BETONSKE GRADNJE

CELOVEC - KLAGENFURT, St. Ruprecht Strasse 8
BELJAK - VILLACH, Hauptplatz 10

Anton Mayerhofer
ELEKTRO-PODJETJE

BELJAK — VILLACH
Völkendorfer Str., tel. 45-12

Izvršuje vse elektro-instalacije

BANK FÜR KÄRNTEN

AKCIJSKA DRUŽBA / CELOVEC - KLAGENFURT

PODRUŽNICE V

Beljaku - Villach

Špitalu - Spittal an der Drau

Volšperku - Wolfsberg

Priporočila se za vse bančne posle

Vesele božične praznike in mnogo uspeha v novem letu želi

VELETRGOVINA
ugmijevih izdelkov

KARL HESCHL

Graz 24-26 / Beljak-Villach 60-44
Innsbruck 70-1-46 Bregenz-Lochau 20-95

OBLOGE TAL IZ LINOKETA
BUNE GUMIJA AZBESTA

Delovni in invalidni urad v novih prostorih

elektrotehnična dela pa je izvedlo z znano preciznostjo celovško podjetje ING. FRANZ DULLNIG. — Sanitarne ureditve so delo podjetja FRANZ HAAR jun., toplotno-tehnične izolacije aparatov cevnih vodov pa je uredilo najbolje priznано podjetje DIPL.-ING. VOGEL. — Slikarska in pleskarska dela sta izredno lepo izvršili podjetji A. FELDERER in H. JONSCHOU. Vsa ključavničarska dela je z veliko skrbnostjo izvršilo podjetje FERD. JERGITSCH'S SÖHNE. Krovška dela so kakovostno zelo dobro delo podjetja HANS DORFER, in to pri delavnem uradu. Pri invalidnem uradu pa je krovška dela prevzelo priznано celovško podjetje FRANZ FLEISCHMANN, krovsko podjetje in stavbeno kleparstvo v Celovcu. Isto podjetje je obložilo tudi prostore za prhe v kleti s svetlozelenimi korneternimi ploščami izredno lepo in smotreno.

Na vogalu Funderstrasse in Kumpfgasse v Celovcu je zrastle novo poslopje, kjer sta dobila svoje uradne prostore delovni in pa invalidni urad. S povečanjem in preureditvijo dosedanjega poslopja delovnega urada je bilo pridobljenih nad 20 novih uradnih prostorov. Prostorji v starem posloppju so bili lepo preurejeni in to zlasti v sanitarnem oziru.

Poleg delovnega urada so uradni prostori invalidnega urada, ki ima skupno 54 uradnih prostorov. V obeh uradih je urejena centralna kurjava, tla na hodnikih in v glavnih pisarnah so obložena z gumijem, v stranskih prostorih pa so tla terrazna.

Stavbeno-mojstrska dela v invalidnem uradu je prevzela znana celovška firma stavbnega mojstra J. BUCHER-JA, v delovnem uradu pa je prevzelo stavbeno mojstrska dela podjetje ING. V. ISEPP. Strope je pri obeh stavbah zgradilo renomirano celovško stavbeno podjetje DIPL.-ING. MAX SCHMIDT. — Kleparska dela je prevzelo podjetje FRANZ HANDLER iz Celovca in jih je izvedlo s priznано solidnostjo in veliko kvaliteto. Ravno tako sta tudi gradbeno-mizararska dela izvršili s priznано kakovostjo firmi FRIEDRICH PRESCHERN in ALOIS KREUZER. — Elektrotehnični material je dobavilo podjetje THOMAS FRANK,

Izolacije proti vročini mrazu in zvoku
CELOVEC-KLAGENFURT, tel. 45-51

Dipl.-Ing. G. Vogel

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
FRANZ HANDLER
CELOVEC — KLAGENFURT, PRIESTERHAUSGASSE 4 — TELEFON 19-07

Gradbeno in galanterijsko kleparstvo, instalacija plinskih in vodovodnih napeljav ter kurjave

FRIEDRICH PRESCHERN

MIZARSTVO

za opremo stavb, sob in trgovskih lokalov parketna tla

Celovec - Klagenfurt, Johann-Hiller-Strasse 6

Alfons Felderer

slikarstvo — pleskarstvo — zaščita proti rji

Celovec-Klagenfurt
Št. Ruprechter Strasse 67
Telefon 48-87

STAVBENO PODJETJE

Josef Bucher

mestni stavbeni mojster

Celovec — Klagenfurt, Sterneckstrasse 93, tel. 34-15

SE PRIPOROČA
ZA VSA
GRADBENA
DELA

Ferd. Jergitsch' Söhne

Celovec — Klagenfurt, Priesterhausgasse 4

Specialna tvornica za žične ograje vseh vrst in za omrežna vrata, ureditev države na balkonih in stopniščih v moderni izvedbi, križna in varstvena omrežja, žični predpražniki in pocinkane žične rešetke

Arhitekt in mestni stavbeni mojster

ING. VINZENZ ISEPP

CELOVEC — KLAGENFURT Schmalzbergweg 6, tel. 20-73

STAVBENO PODJETJE

MICHAEL KRÖLL

mestni stavbeni mojster

Celovec — Klagenfurt-West, Humboldtstrasse 58 Telefon 39-6-34

se priporoča za izvedbo vseh
železobetonskih in visokih stavb

Shell-ova Filling postaja v Celovcu

Celovec je spet bogatejši za novo gospodarsko podjetje. Svetovnoznan petrolejska firma Shell je zgradila najprej v Salzburgu in sedaj v Celovcu veliko podzemsko skladišče bencina, petroleja itd. Pa tudi nadzemne zgradbe so izredno praktično grajene in v okras mesta. Taka postaja s kioski in velikimi podzemskimi tanki se imenuje po angleško Filling-Station in je ta izraz mednarodno.

Nova Schell-Service-Station je na vogalu Viktringer Ringa in pa Villacher Ringa na zelo prometnem kraju in za avtomobiliste, ki vozijo skozi Celovec, lahko dosegljiva. — Vsa stavbeno-mojstrska dela pri novem tankališču ali veliki napajalni postaji je z znano solidnostjo izvršilo stavbeno podjetje MAX SCHMIDT. — Instalacijo in montažo vseh električnih naprav in ureditev je izvršilo elektro-podjetje ing. H. SENEKOWITSCH.

Tehnično naravnost vzorno je izvršilo vsa dela pri

ogrevanju pump, vse ogrevalne naprave, pripravo tople vode za uporabno vodo in za izpiranje avtomobilov, zračno ogrevanje za pralni prostor in prostor za mazanje znano celovško podjetje PFRIMER & MÖSSLACHER. — Znano podjetje za umetno in stavbeno ključavničarstvo HANS LUSCHIN je prevzelo dela pri dvigalih, čistilnih avto-koles, prezračevanju in razsvetljavi v jamah.

Izredno skrbno in solidno ter precizno je izvršilo svoje delo podjetje HERMANN GOTTWALD iz Braunau-a am Inn. Izvršilo je vse montažne ureditve za oddajo tekočih pogonskih sredstev, vse izolacije tankov za tekoča goriva, vse številne cevi, montažne ureditve za zračni tlak, vse ureditve za maziva, za izpiranje in šamponiziranje, vse razdeljevalce in kontrolne naprave, montažo potrebnih pump, črpal in razdeljevalcev z vsemi glavnimi in stranskimi vodi ter vklopnimi baterijami.

Vsa gradbeno-kleparska dela je izvršilo podjetje BARUZZI iz Celovca, vsa pleskarska in slikarska dela pa je z znano preciznostjo izvršilo podjetje GREIF-EBNER. — Vse številne osteklenitve je zelo skrbno izvršilo znano in renomirano celovško podjetje JOSEF PÖTZL. — Streho in cestni tlak pri napajalni postaji je naravnost vzorno izvršilo podjetje TERRAG-AG. Pri umetnih otokih za pumpanje je tlak iz črnega betona, da izginejo oziroma so nevidni madeži.

Cisto velemestna je neonska svetlobna reklama, ki kaže na križišču Villacher Strasse pot po Villacher Ringu do nove Shellove napajalne postaje. To

svetlobno reklamo je delo znane Neon-Austria firme A. RUDALICS iz Celovca.

Nova Shellova napajalna postaja bo mogla zadovoljiti vse domače avtomobiliste pa tudi vse še tako razvajene avtomobiliste iz zamejstva, ko bodo obiskali ali vozili skozi naše glavno mesto.

VSE ELEKTRIČNE UREDITVE

Ing. H. Senekowitsch

CELOVEC-Klagenfurt, Alter Platz 28, tel. 31-11

Greif-Ebner

CELOVEC-KLAGENFURT
Paulitschgasse 16

Napisi — črke
slikanje — pleskanje

Hans Luschin

Gradbeno in umetno ključavničarstvo
železne konstrukcije

CELOVEC — KLAGENFURT

Johann-Hiller-Strasse 27
Telefon 45-74

Preskrba z vodo
Sanitarne ureditve
Centralne kurjave

PFRIMER & MÖSSLACHER
Celovec-Klagenfurt, Viktringer Ring 37 — 39
Telefon 22-45

TERRAG A. G.

GRADBENI ODDELEK

ASDAG

GRADNJA CEST — ASFALTIRANJE

CELOVEC — KLAGENFURT

Villacher Strasse 57
Telefon 45-48

Ureditve tankališč
in
gradnja aparatov

firma

Ing. H. Gottwald

NASVETI — NAČRTI — MONTAŽA
LASTNE DELAVNICE

Braunau am Inn

CORNELIUS-FLIER-STRASSE 17
TELEFON 721

Alois Baruzzi

OLIVA'S NACHFOLGER

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo

CELOVEC — KLAGENFURT
Burggasse 25, telefon 31-63

Josef Pötzel

Steklo — pocelan — glinasti izdelki
lestenci. Zaloga okenskega, okvirnega, zračnega, namiznega stekla.

CELOVEC — KLAGENFURT
Karfreitstrasse 12

MAX SCHMIDT

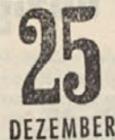
STAVBENO PODJETJE ZA GRADBENO-MOJSTRSKA IN INŽENIRSKA DELA

CELOVEC — KLAGENFURT, GETREIDE GASSE 4 — TEL. 17-95

Podružnica: Št. Vid na Glini — St. Veit a. d. Gl., Schillerplatz 6, tel. 272

Fröhliche
Weihnachten

Alles Gute zu den
Feiertagen!

König
BACKPULVER
mit den
Bilderrzepten

auch in den neuen König-Kochbüchern!

Štejemo si v čast, spomniti naše cenj. čitatelje na znano trvdko

PRAUSE

trgovino s preprogami, pohištvenim blagom in zavesami, Celovec, Bahnhofstrasse 8, Fleischmarkt 9, ki v zadnjem času oglašča v tekstnem delu našega lista. Imenovana trvdka je ena vodilnih trgovskih hiš ter obstoja že od leta 1921, ima svoj osnovni sedež v Celovcu ter filiale na Dunaju in v Inomostu. Trgovina ima veliko zalogo preprog raznih vrst, od posteljnih predložnikov, tekačev, boucljev do najfinejših perzijancev, nadalje mnogovrstno pohištveno blago, kakor rips, damast in brokat, končno bogato izbiro raznovrstnega mrežastega, čipkastega in tiskanega blaga za okenske zaves. Blago je odlične kakovosti, finega sestava, privlačnih barv in ornamentacij, pri vsem tem pa so cene izredno nizke. Tako n. pr. dobite posteljne predložnike od 65.— 8 dalje, bouclé-je od 520.— 8 naprej in zavesno blago celó od 15.— 8 navzgor. — Na željo nudi trvdka svojim cenj. kupcem tudi možnost odplačila na obroke.

Razen tega ima trvdka lastno mizarstvo ter tapetništvo, kjer izdeluje izredno okusno pohištvo po edinstveno nizkih cenah.

Trgovina vabi interese na brezobzven ogled svoje bogate zaloge ter je s strokovnimi nasveti brezplačno na razpolago.

Ob tej priliki želi trvdka vsem poslovnim znancem in interesentom vesel Božič in srečno novo leto.

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.
27. dec.: 7.15 Verski govor — 8 pesmijo pozdravljamo in voščimo. — 28. dec.: 14.30 Tedenski pregled. Slike iz zgodovine (doba rimskih cesarjev). — 29. dec.: 14.30 Zdravnik — Sportni obzornik. 18.30 Slovenska moderna lirika (II). — 30. dec.: 14.30 Za ženo in družino. — 31. dec.: 14.30 Zvočna igra (Vse na elektriko). — 1. jan.: 7.15 Srečno in veselo novo leto! — 2. jan.: 8.45 Za naše male poslušalce. 18.30 Zbori pojejo. — 3. jan.: 7.15 Verski govor — 8 pesmijo pozdravljamo in voščimo. — 4. jan.: 14.30 Tedenski pregled — Iz tehnike in znanosti. — 5. jan.: 14.30 Zdravnik — Slike iz zgodovine (Doba rimskih cesarjev, II del). 18.30 Za našo vas. — 6. jan.: 7.15 Verski govor — Jutranji koncert. — 7. jan.: 14.30 Solistična glasba. 18.30 Pesmi slovenskih skladateljev (II. del, poje tenorist Dušan Pertot). — 8. jan.: 14.30 Sportni obzornik. — 9. jan.: Za naše male poslušalce. — 10. jan.: 7.15 Verski govor. 8 pesmijo pozdravljamo in voščimo.

TRST II. (306.1 m ali 980 kc sek)

Dnevne oddaje: 7.15—8.30, 11.30—14.45, 17.30—24.00. — Ob nedeljah: 8.00—24.00.
24. dec.: 13.00 Pevski duet in harmonika. 19.00 Mamična pravljica. 20.05 Božični motivi. 21.00

Schubert: Simfonija št. 8. 24.00 Prenos polnočnice iz cerkve sv. Jakoba. — 25. dec.: 9.00 Slovenski zbori. 11.00 Prenos božične maše. 13.00 Božična voščila trgovskih podjetij nato božična voščila šolske mladine nato glasba po željah. 16.00 Oddaja za najmlajše (Božične sanje). 20.05 Zbor slovenske filharmonije. — 26. dec.: 9.00 Slovenski motivi. 11.30 Oddaja za najmlajše (Snežna kraljica). 13.00 Glasba po željah. 16.00 Radijski oder. 20.30 Koncert zbora iz sv. Jakoba. 20.00 Gotovac: Simfonično kolo. 21.00 Malo za šalo — malo zares. 22.00 Gershwin: Koncert za klavir in orkester.

LJUBLJANA (val 202.1, 212.4, 327.1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob 19.00 na valu 327.1 m oddaja za inozemstvo.

RADIO VATIKAN

Oddaje vsak četrtek in vsako soboto ob 19. uri. Vsako nedeljo ob 18. uri „Verska ura“. (val 50.25, 31.10, 25.55 in 196 m)

PARIZ (val 30.17 in 41.89 metrov)

Oddaje vsak dan od 19. ure do 19.20

Vesel Božič in srečno novo leto!

Brüder Bettina

Izdelava dežnikov

Celovec - Klagenfurt, Obstplatz 6 Herreng. 10
Praktično božično darilo — dežnik!

Našim inserentom in prijateljem
želi veselo božične praznike
in srečno, uspešno novo leto

Unseren Inserenten und Freunden
wünscht ein frohes Weihnachtsfest
und ein glückliches, erfolgreiches Neujahr

DIE WERBEABTEILUNG

Vesele božične praznike in uspeha polno novo leto 1954 želi trvdka

GMEINER FISCHE

TRGOVINA Z RIBAMI
na drobno in debelo

CELOVEC - KLAGENFURT, Pernhartgasse in Priesterhausgasse

URADNE OBJAVE

Deželno finančno ravnateljstvo za Koroško
NEPOROČENI DELOJEMALCI NAD 40 LET
— DAVNA SKUPINA II
Zvezno ministrstvo za finance objavlja:
Neporočeni (samski, ločeni, ovdoveli) delojemalci, ki so rojeni pred 1. januarjem 1914, pridejo po zakonu o dohodnini iz leta 1953 po 1. januarju 1954 v davčno skupino II, v kolikor nimajo pravice na olajšave zaradi otrok. Delodajalci morajo odtegovati in odvajati uslužbenški davek za mezno-izplačilne dobe, ki nehalo po 31. decembru 1953, po davčni skupini II, četudi je na izkaznici za uslužbenški davek 1954-55 oznaka „Steuergruppe I“. V tem slučaju tudi ni potrebno, da bi izkaznico za uslužbenški davek 1954-55 popravil občinski finančni urad.

V kolikor dosežejo neporočeni delojemalci v koledarskem letu 1954 in 1955 že 40. leto starosti, je v izplačilni dobi po končanem 40. letu starosti odtegovati in odvajati uslužbenški davek ne več po davčni skupini I, ampak po davčni skupini II. Tudi v tem slučaju ni potreben nobeden uradni popravek izkaznice za uslužbenški davek.

Deželno finančno ravnateljstvo za Koroško
DOKLADE ZA OTROKE
Provizorično podaljšanje veljavnosti izkaznic za otroške doklade 1951-52-53
Zvezno ministrstvo za finance razglašča:
Finančni uradi bodo sprejemali prijave za izstavo novih izkaznic za doklade za otroke 1954-55 še do konca marca 1954. Veljavnost izkaznic za otroške doklade 1951-52-53 je s tem provizorično podaljšana do takrat, da izroči upravičenec novo izkaznico za otroške doklade 1954-55 delojemalcu ali izplačilnemu uradu, najkasneje pa do 31. marca 1954.
Ker bo izstava novih izkaznic za otroške doklade pri občinah zaključena v decembru 1953, bo prišlo v poštev provizorično podaljšanje veljavnosti izkaznic za otroške doklade 1951-52-53 v glavnem za one osebe, ki dobijo novo izkaznico za otroške doklade 1954-55 le na predlog pri pristojnem finančnem uradu. Priporočljivo je, da te osebe predložijo svoje prijave za izstavo izkaznic za otroške doklade po možnosti ob dnevih, kakor jih je objavilo zvezno ministrstvo za finance v dnevnem časopisu z dne 5. decembra 1953. Ti dnevi so določeni za stranke pri referatih za uslužbenški davek pri finančnih uradih.

Otvoritev trgovine!

Cenjenemu občinstvu vljudno sporočam, da sem odprl v Celovcu v hiši Kfamergrasse 11

Specialno trgovino za damsko konfekcijo

Moja dolgoletna trgovska praksa in izkušnje mi omogočajo, da morem svojim odjemalcem čim boljše postreči in jim svetovati

Seheibel

Oglasi

PRINAŠAJO
DOBIČEK

B. BELTRAM — TRST IMPORT - EXPORT

Darilne pakete za Jugoslavijo
in druge države po najnižjih cenah

Pošiljamo živila, zdravila, tekstilno blago, šivalne stroje, radijske aparate, harmonike, kolesa, vespe in druge artikle sploh.

Razpolagamo s skladiščem v Punto Franco 2/a-21

OBRNITE SE OSEBNO ALI PISMENO NA URAD
v ulici Valdirivo 3-I. Telefon 69-91

AKORDEONI
nemških in italijanskih znamk,
32 basov S 1250.—; 80 basov
2 registra S 2.350.—; diatonične
harmonike 3- in 4- vrstne
INSTRUMENTI — PIHALA
Največja izbira - ugodni obroki
— poceni
HERGETH - Celovec, Burggasse 23

ČEVLJI

Graf

SO RES NAJBOLJSI

Celovec - Klagenfurt, Burgg.

Solid
Leistungsfähig
Altbekannt
MÖBEL
Altbewährt

Klagenfurt, St.-Veiter-Straße 15
Telefon 22-58

Moderne spalnice, kuhinjsko pohištvo, oblaginjeno pohištvo na ugodne obroke Rudolf SLAMA, Celovec, St. Veiter Strasse 15.

Legitimacijske slike nudi hitro, tudi v eni uri foto ORASCH, Celovec — Klagenfurt, Priesterhausgasse 1.

Kože in krzna kupuje po najvišjih cenah Hans Bonn, trgovina z usnjem, Celovec, Osterwitzgasse 4.

Gumijasti delovni čevlji, galoše, snežke, GUMMIHAUS Wiedner, Celovec-Kalgef. Bahnhofstrasse 33.

Vodilna trgovina za matracni gradbi, blago za pohištvo, polnilni material, juto, oprtnice, motvoz, juto za dekoracije NEDELKO, Celovec 8-Mai-Strasse 11.

Albert Fleischmann

KROVSKI MOJSTER

CELOVEC-KLAGENFURT

Wulfengasse 2a - Tel. 15-23

Vogal Viktringer Ring-a nasproti deželne vlade.

„ADRIA-Getränke“ R. in K. Barišič Ebental-Zrelec, prvotrazredno žgane pijače PLAVEGA JADRANA

Gumijasti škornji, delavski čevlji najceneje v trgovini s čevlji NEUNER — Klagenfurt

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT
PRECHTL

Od 25. do 30. XII.: „Fanfaren der Elie“

STADTTHEATER

Do 26. XII.: „Heimlich, still und leise“
Od 27. do 31. XII.: „Streng geheim“

DOBRLA VES

Dne 26. XII. (zvečer) in 27. XII. (popoldne): „Kongo-Flammende Wildnis“

Dne 31. XII. (zvečer) in 1. I. (popoldne): „Die Diebin von Bagdad“

Damska frizerka Matilda Zotter, Celovec, Salmstrasse 3.

Za izdelovanje

domačih salam kupite že sedaj priznana NARAVNA ČREVA pri

MAX GRAMILLER

Celovec-Klagenfurt, Adlegasse 14

Molža s stroji —

poceni in olajšuje delo

Ni nič posebnega, da so v času mehanizacije in pa pomanjkanja dobrih in zanesljivih delavcev začeli misliti tudi na to, kako bi molžli s stroji. Prvi stroji za molžo so bili umljivo še zelo nepopolni in molza ni bila zanesljiva. Večkrat se je pripetilo, da so dobile krave zaradi slabe molže vnetje vimenov. Ti stroji so bili seveda zaradi visoke cene in zaradi komplicirane ureditve možni samo pri veleposestnikih. Nikdo takrat ni mislil, da bi si kupil molžni stroj za 20 krav, še manj za 10 ali tudi pet in še manj krav.

Kakor vsak stroj pa so se s časom izpopolnili prav posebno stroji za molžo. Danes pomenijo stroji za molžo res veliko izboljšanje molže same, ker molžejo boljše in bolj enostavno, kakor pa je mogoče to napraviti z ročno molžo. Zaradi zelo enostavnega ravnanja s stroji tudi ta molza danes ni nikaka komplicirana zadeva več in more s stroji delati vsak, kdor je le malo skrben. Stroški za vzdrževanje teh strojev pa so danes naravnost malenkostni. Tudi popravila so le redko potrebna in potreba po nadomestnih delih je zelo malenkostna. Ako pa bi bili le kakšni nadomestni deli potrebni, jih more vsak lastnik molžnih strojev dobiti hitro pri zastopstvih tovarn za molzne stroje.

Najboljša svetovna firma za izdelovanje molžnih strojev je gotovo Alfa-tovarna. Ta ima vsled svoje izredno dobro organizirane trgovine možnost, da njeni strokovnjaki obiskujejo vse lastnike molžnih

strojev, jim dajejo morebiti potrebna navodila brez plačno, nadzirajo večkrat delo dobavljenih molžnih strojev in po potrebi preskrbijo v izredno kratkem času vsak morebiti potrebni nadomestni del.

Z veseljem moremo ugotoviti, da je vedno več tudi manjših kmetovalcev na Koroškem, ki so se prepričali o veliki vrednosti molžnih strojev za kmečka gospodarstva. Zato je tudi število kmetov, ki imajo molžne stroje, vedno večje. Ravno na Koroškem je urejena naprava za strojno molžo, ki je najmodernejša na celem svetu. To napravo ima posestnik Rath Wilhelm, vlg. Farrach v Maria Rojach. Ta posestnik si je tudi nabavil Ferguson traktor in vsakemu rade volje pokaže, kako deluje ta najmodernejša molžna naprava.

Ko že omenjamo Alfa-molzne stroje, moramo omeniti, da ta tovarna izdeluje tudi skoraj vse druge kmetijske stroje, kakor n. pr. razne rezilnike za krmo in za silos, grablje, obračalnike, itd. Zlasti znani pa so Alfa-separatorji, to je Alfa-posnemalniki. To omenjamo zato, ker je treba tudi omeniti, da morejo dobiti spet vse nadomestne dele za Alfa separatorje tudi oni, ki imajo še mogoče stare modele teh separatorjev.

Za vse informacije, za vsa pojasnila in za vse podatke naj se obrnejo zanimanci na prodajalno in zalogo kmetijskih strojev KURT MARKTL, VÖLKERMARKTER STRASSE (poleg končne obustaje v št. Petru) v CELOVCU.

PRODAJALNICE

Janesch

CELOVEC

Formanek

BELJAK

želiyo vsem cenjenim odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto

Vesel Božič in srečno novo leto želi svojim cenjenim odjemalcem

TRGOVINA

Radlmayr

preproge, pregrinjala, blago za pohištvo

BELJAK — VILLACH
Postgasse 3

Blagoslovljene praznike in srečno novo leto želi

Tvornica harmonik

Franz Lubas & Sohn

Celovec-Klagenfurt, St. Veiter Strasse 58
Nove izdelave in popravila

Vsem svojim prijateljem in znancem želi blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto

Linninger Wilhelm

impregniranje lesa

CELOVEC-KLAGENFURT, Friedelstrasse 1
Telefon 25-73

Poslovalnica v Pliberku-Bleiburg pri kolodvoru.

Priporoča se s svojimi izbornimi vini in okusnimi jedami gostilna SOCHER (Christian in Anna Kornbarth) CELOVEC, St.-Veiter Strasse.

Furnirje, vezane plošče, panell-plošče, karton-plošče in vse lesene sorte vam nudi v bogati izbiri in po nizkih cenah

Schnabl Franc

CELOVEC — St. Ruprecht
Telefon 48-86

Johann Rottensteiner
STROKOVNA delavnica za vsakovrstne tehtnice
CELOVEC — KLAGENFURT
St.-Veiter-Strasse 14, telefon 11-95

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem znancem in poslovnim prijateljem

UMETNI MLINI

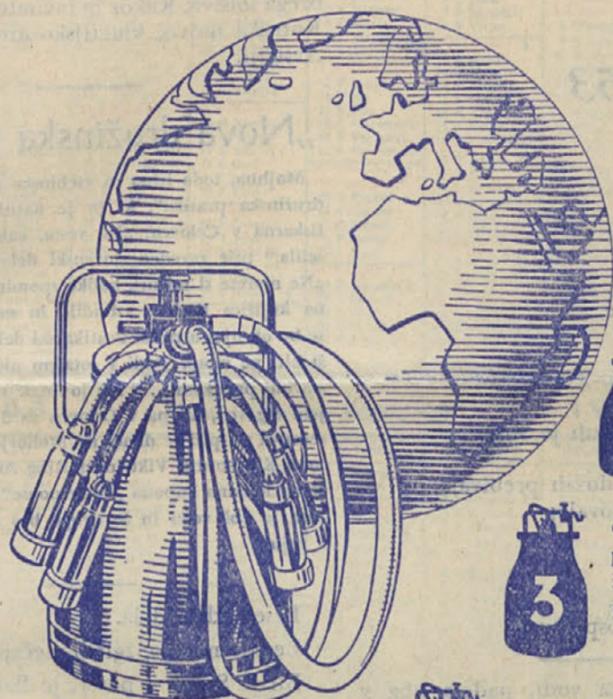
Otto
Glanzer

SPITTAL NA DRAVI IN
MÜHLDOF V BELJASKI DOLINI

MODERNI MLINI ZA PSENICO
RZ IN KORUZO

ALFA-MOLZNI STROJI

so se obnesli po vsem svetu

Enakomerna dobra molža od prve do zadnje krave, kar preprečuje bolezni vimenov zaradi površne molže

Izognemu se večjemu delu ročne molže, kar omogoča, da morejo tudi manj močni delavci izvršiti polnovredno molžo

Odtok mleka je mogoče opazovati na prozornih kapicah patentiranih seskov in pa na steklu, ki je montirano na pokrovu mlečne posode

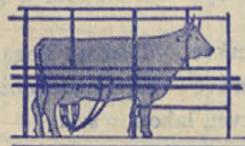
Zelo malenkostni obratni stroški zaradi male porabe pogonske sile vakuumpark brez ventilov

Mala molžna ureditev tip L 5 za 2-6 krav

Alfa-ureditve za molžo montirajo strokovnjaki, ki tudi začnejo z molžo in nato delo večkrat nadzirajo

Malkstandanlagen für mittlere und große Betriebe

Vse je preskrbljeno za točno dobavo nadomestnih delov; vse potrebne nadomestne dele je mogoče dobiti pri naših zastopstvih v vsej Avstriji

Molžna ureditev tipa W 9 in W 20 za srednje in velike kmetije

Alfa-molžni stroji so poceni. Male molžne ureditve moremo dobaviti že za S 5.500,—

ALFA

Nasvete dajemo po naših dobro organiziranih prodajalnah ali pa direktno

A K T I E N G E S E L L S C H A F T **ALFA-SEPARATOR**
WIEN XII, WIENERBERGSTRASSE - TEL. R 33-500

KALABRAND

(Koroška dež. zavarovalnica za škodo po ognju)

sporoča, da je njena podružnica v Št. Vidu na Gl.-St. Veit a.d. Gl.
od 2. januarja 1954 dalje na Hauptplatz-u Nr. 26

V deželah brez Božiča

V vseh komunističnih deželah so skušale in skušajo oblasti na vse mogoče načine ovirati proslavo Božiča in jo napraviti za nevarno.

V nekaterih deželah so zaprli cerkve, otroci so se morali udeležiti pouka komunistične doktrine namesto verskih obredov. V Vzhodni Nemčiji so skušali komunisti uporabiti božično proslavo za svojo propagando; tako so v vzhodnem delu Berlina nalepili lepake z velikim naslovom „Mir ljudem na zemlji — Nemški narod zahteva konec ameriških napadov.“ Prebivalci sovjetskega dela Berlina so v velikih množicah prisli v zahodni del mesta, da nakupijo živila za svoje rodbine. Ko so se vrnili v sovjetsko cono, jim je ljudska policija velik del kupljenega blaga zaplenila.

Na Madžarskem so številne cerkve zaprli zaradi „nevarnosti požara“, v drugih pa so prepovedali zbiranje vernikov, da se „prepreči širjenje epidemij“. Na Češkoslovaškem je pisal časopis „Rude Pravo“, da je božično obdarovanje ostanek kapitalizma, tradicionalno božično nagrado za delavce so zmanjšali na višino enodnevnih mezd. V Romuniji so se morali učenci udeležiti posebnih propagandnih predavanj o božiču. Na Estonskem, Letonskem in Litvanskem so bile verske službe božje v času, ko so morali delavci delati in je moral vsakdo imeti posebno dovoljenje, da se udeleži verskega obreda.

Na Balkanu, tako tudi v Jugoslaviji, je bil božični dan navaden delaven dan. Bo-

žično drevo so nadomestili z „zimsko ali novoletno jelko“, drevo so okrasili s slikami komunističnih voditeljev. Božičnih smrek niso smeli pred božičem prodajati, ampak šele za novo leto.

Vesel Božič in srečno novo leto
želi svojim cenjenim odjemalcem

trgovska hiša **SAMONIG**
BELJAK — VILLACH
na Samonigovem vogalu

Toda vsi ti komunistični ukrepi niso mogli preprečiti verske gorečnosti ljudi v deželah pod komunizmom. Uradni strankini časopisi grajajo zaradi tega prebivalstvo zaradi „buržujskih in klerikalnih teženj“. Bolgarski „Trud“ se tudi pritožuje, da se je odtegnil delu za božične praznike visok odstotek delavcev.

MATERIAL ZA POLNJENJE STOLOV IN NASLONJACEV

Tovarne „Glass Fibers Inc.“ v Toledu, izdeluje nov material za polnjenje stolov in naslonjačev iz steklenih vlaken, ki ga je imenovala „Feather-Flex“ in ki popolnoma nadomešča razne snovi iz gumija, bombaževe klobučevine in perja, ki so jih do zdaj uporabljali. Novi material je lahek in prožen, obdrži vedno prvotno obliko, ne gori in ne vsrka vlage.

Absolventkam gospodinjstkih šol

Kako bomo obhajale v družini praznike? Brez dvoma tudi ve čutite, da danes ni več tiste prave praznične sreče v naših družinah, kot bi morala biti: saj se pogosto sliši vprašanje: Le zakaj ob božičnih praznikih v družinah ni več tako lepo kot je bilo nekdanj? Ravno na to vprašanje hočemo odgovoriti.

Prvi vzrok bi bil gotovo ta, ker naš človek išče sreče v modernih zabavah, ki so ga tako neopazno odtrgale od družine. Drugi pa je ta, ker je srce družine odpovedalo — mati. Ona ne zna več lepo povezati svojih domačih, da bi iskali in doma našli srečo.

O kako so se nekdanj v družini veselili zlasti božičnih praznikov. Kako so odrasli otroci z veseljem pripravljali blagoslovljen les in kadilnico, da bodo na sveti večer kadili po vseh prostorih. Kako so z radostjo v srcih postavljali jaslice. Kar veselja so poskakovali otroci, ko so zagledali v jaslicah ljubko Dete Jezusa. Kako so vsi veselo prepevali sveto-nočne pesmi. O kaka ljubezen je sijala iz oči vseh, ko so si voščili srečne in milosti polne praznike.

Ob teh lepih spominih se vprašujemo: Zakaj pa danes ni več tako? Le spoznajmo in priznajmo, da nič drugega ni krivo kot samo to, ker v srcih ugaša tista ljubezen do Boga kot je gorela nekdanj.

Edino ta ljubezen je tista močna vez, ki družijo v ljubezni. Samo Jezus v jaslicah more prinesiti v naše družine — toploto tiste sreče, ki smo jo nekdanj čutili. Zato pohitimo k jaslicam, odprimo srca, da bo zopet Bog s svojo ljubeznijo zavladal v njih. Ven iz družin tuje navade! Naj se pozivi zopet lepa navada postavljanja jaslic. Ti mati, boš skrbela, da boš lepše pripravila praznike. Ne samo s potico, drugače moraš vsem svojim dragim pokazati vir prave božične sreče. Na splošno ni pomanjkanja, da, nekatere mize so prepolne tudi najbolj-ših jedi in lepih darov. Kljub temu pa nismo srečni, ker je vse to le zunanja dobrota. Če pa bo novorojeni Zveličar v srcih, bomo zopet srečni tudi pri čisto preprosti mizi.

Pri tej priliki vsem absolventkam gospodinjstkih šol želimo iz srca res srečne blagoslovljene in milosti polne božične praznike.

Zborovanje gospodinjstkih učiteljic

Kakor vsak drugi poklic, potrebuje tudi gospodinjstvo teoretično in praktično izšolan naraščaj za premostitev številnih nalog, ki še čakajo rešitve na tem področju. Če ravno je v zakonu zasidrana obširna kmečka poklicna izobrazba, mora stati za zakonom živa moč, ki more mrtvi črki vdihniti življenje. Izkušnja kaže, da imajo predvsem gospodinjice razumevanje za to potrebo in pošljejo večkrat pod osebnimi žrtvami svojo hčerko v kmetijsko-gospodinjstvo šolo.

Deželna kmetijska zbornica za Koroško,

ki ta razvoj ne samo z velikim zanimanjem zasleduje, ampak je pripravljena nuditi tudi tozadevno pomoč in usmerjati pot kmečke mladine k boljši bodočnosti, je priredila začetkom meseca decembra v Kucherhofu v Celovcu zborovanje gospodinjstkih učiteljic, na katero je bil povabljen tudi zastopnik našega lista.

Najprej je ravnatelj kmetijske zbornice, dvorni svetnik dr. Stotter, ki je zastopal zadržanega predsednika kmetijske zbornice, pozdravil vse navzoče. Naglasil je predvsem važnost teoretičnega in praktičnega šolanja ženske podeželske mladine. V prihodnje bo predvsem treba skrbeti za oblikovanje dobrega šolstva. Kakor je ravnatelj izjavil, ima Koroška največ kmetijsko-strokovnih šol v Avstriji.

„Nova družinska pratika“

Majhna, toda lična in vsebinsko pestra je „Nova družinska pratika“, ki jo je natisnala Mohorjeva tiskarna v Celovcu. „Ne veste, kako me je razveselila“, piše zaveden slovenski delavec iz Francije. „Ne morete si misliti, koliko spominov bo ta majhna knjižica ljudem vzbudila in marsikatera solza se bo ob njej utrla. Pratikarski del je tak, da bolj-ši biti ne more. Tudi v ostalem nič ne zaostaja za stariimi pratikami...“ Ali jo imaš? Dobiš jo pri svojem trgovcu, ali pa v Celovcu za 3 šilinge. Iz inozemstva pa piši še danes na Mohorjevo družbo, Celovec-Klagenfurt, Viktringer Ring 26 in priloži 2 internacionalna kupona „de response“ za eno pratiko. Sam je boš vesel in še druge boš razveselil z njo v tujini.

Beseda dolg dela.

Besede mičejo, zgledi vlečejo.

Bil je Savel, a postal je Pavel.

Birtovega dekleta in mlinarjevega praseta ne jemlji k hiši.

Blago se po niti nabira, a po vrvi zapravljaja.

Blizu cerkve — daleč od Boga.

Blíže cerkve — rajši mašo zamudi.

Bob v cvet, lakota v svet.

Bodi revež ali bogatin, vsak je matere zemlje sin.

Bršljanski:

Sveti večer 1953

Na angelskih perutih tih
priplul v zamejstvo sveti je večer:
„Slovenskim dušam nosim božji mir,
i jaz sem čul nebeški dih — — —

Na Krasu čul Odršenika Doberdób,
ob Jadranu srebrnošoljkaste vasice,
nad svetim Betlehemom božje sijejo zvezdice,
povsod je polno angelskih podob.

Prinaša dušam večno mladostje,
na harfe zlate so zabrenkali poetje.

V začetku je bilá Beseda, z Očetom eno Duh je Sina,
Beseda učlovčila se je, Marijina sinjina,
s sv. Jožefom rednikom bo v slovenskih dušah prebivala,
nebesa so se zemlji naši, vsemu svetu darovala;

i jaz dotaknil sem se zlate strune,
naj se glasé do Roža, Zilje in Podjune,
do kraškega svetišča Obršljanske-Vnebovzete,
naj sijejo Slovincem v sveti nóči zvezde z Gospe Svete.

Ako slepec slepca vodi, padeta oba v jamo.

Ako skoči kdo v vodo, hočeš tudi ti vanjo?

Ako se kmet z gospodo brati, ne bo imel s čim orati.

JOSEF FERCHER

Velemizarstvo in modelno mizarstvo

BELJAK-VILLACH, Kumpfallee 3, tel. 40-45

Želi vsem svojim odjemalcem in poslovnim prijateljem vesele praznike in mnogo sreče v novem letu.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem in poslovnim prijateljem

VELETRGOVINA Z VINOM

Sima Hubert

Beljak - Villach, Ringmauergasse 11

Vsem svojim cenjenim poslovnim prijateljem
želi prav vesele praznike in srečno novo leto

LESNO PODJETJE

Josef Reiter NASL.

ZAGA — LESNA TRGOVINA — IZVOZ LESA

PLIBERK, telefon 323

Vesel božič ter srečno novo leto želi vsem odjemalcem

UVOZNA DRUŽBA

Z U Z Z I

„KÄRNTNER FRUCHTHOF“

CELOVEC - KLAGENFURT, SÜDBAHNGÜRTEL 48

Telefon: 53-27, 55-79. — Daljnopis: 094/488

Zahvaljujemo se za zaupanje, ki smo ga bili deležni v starem letu ter se bomo potrudili postreči svojim odjemalcem najboljše tudi v novem letu.

JOH. VÖLKER, ust. 1867

TVORNICA POHIŠTVA in STAVBENO MIZARSTVO

Bogato skladišče pohištva vseh vrst iz trdega in mehkega lesa, oblazinjeno pohištvo, preproge

CELOVEC - KLAGENFURT, Villacher Ring 47, (Schillerpark)
Telefon 17-25

Prva in edina koroška STEKLARNA s pihanjem

Alexander Rudalics

CELOVEC - Klagenfurt, Villacher Str. 3, tel. 30-03

Moderne naprave za notranje in zunanje razsvetljave
NEON-reklamni napis

KOROŠKI PREMOG

LAVANTALER KOHLENBERGBAU

GES. M. B. H.

ST. STEFAN i. L.

Kupujte domači premog, ker je poceni in obenem pomagata domačemu gospodarstvu in delavstvu

Vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem se zahvaljujemo za zaupanje, ki so nam ga v preteklem letu izkazali in jim želimo srečen Božič in novo leto

VODSTVO IN OSOBE LJUDSKE TRGOVSKE HIŠE

DIETMAR WARMUTH & CO. BELJAK — VILLACH

JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL	MAJ	JUNIJ
1 P Novo leto 2 S Makarij	1 P Ignacij 2 T Svetnica 3 S Blaž	1 P Albin 2 T Pust 3 S Pepelnica	1 C Hugo 2 P Franc. P. 3 S Rihard	1 S Filip. Jak. 2 N Atanazij 5 P Aleksander	1 T Regina 2 S Marcin 3 C Klotilda
3 N Ime Jez. 4 P Tit 5 T Telesfor 6 S Sv. 3 kralji 7 C Valentin 8 P Severin 9 S Julijan	4 C Andrej 5 P Ag. a 6 S Doroteja 7 N Romuald 8 P Janez 9 T Apolonija 10 S Soštra 11 C Lur. M. B 12 P Benedikt 13 S Gregor	4 C Kazimir 5 P Janez 6 S Felicita 7 N Tomaž 8 P Julijan 9 T Frančiška 10 S 40 muč. 11 C Sofronij 12 P Gregor 13 S Kristina	4 N Tiha 5 P Vincencij 6 T Sikst 7 S Herman 8 C Albert 9 P Marija 7 l. 10 S Apolon.	4 T Florijan 5 S Pij V. 6 C Janez 7 P Stanislav 8 S Viktor 9 N Gregorij 10 P Izidor 11 T Mamert 12 S Pankracij 13 C Servacij 14 P Bonifacij 15 S Zolija	4 P Kvirin 5 S Bonifacij 6 N Binkostj 7 P Bink. pon. 8 T Medard 9 S Primož 10 C Marjeta 11 P Barbara 12 S Leon
10 N Sv. družina 11 P Higi. 12 T Tatjana 13 S Veronika 14 C Hilarij 15 P Pavel. p. 16 S Marcell	14 N Valentin 15 P Favnin 16 T Julijana 17 S Gregorij 18 C Simeon 19 P Konrad 20 S Šadot	14 N Matilda 15 P Klemen 16 T Hilarij 17 S Patricij 18 C Ciril 19 P Jožef	11 N Cvetna 12 P Julij 13 T Ida 14 S Just 15 C Vel. četrtek 16 P Vel. petek 17 S Vel. sobota 18 N Vel. noč 19 P Vel. poned.	16 N Janez 17 P Bruno 18 T Erik 19 S Celestin 20 C Bernard 21 P Feliks 22 S Julija 23 N Janez R. 24 P M. P. krist. 25 T Urban 26 S Filip 27 C Vnelohod 28 P Avgustin 29 S M. Mag. P. 30 N Ivana Or. 31 P Angela	17 C Sv. R. Telo 18 P Elizabeta 19 S Julijana 20 N Silverij 21 P Alojzij 22 T Pavlin 23 S Agripina 24 C Janer K. 25 P Srce Jez. 26 S Jan. l. P. 27 N Hema 28 P Irenej 29 T Peter 4. P. 30 S Sp. Pavl.
17 N Anon. p. 18 P Stol s. P. 19 T Marij 20 S Fabijan 21 C Neza 22 P Vincent 23 S Zar. M. D.	21 N Feliks 22 P Stol s. P 23 T Peter D 24 S Matija 25 C Valburga 26 P Porfirij 27 S Gabrijel	21 N Benedikt 22 P Caharija 23 T Jožef O. 24 S Gabrijel 25 C F. Mar. ozn 26 P Fmanuel 27 S Rupert	20 T Konrad 21 S Anzelm 22 C Leonida 23 P Vojteh 24 S Jurij 25 N Marko 26 P Marcellin 27 T Peter K. 28 S Vital 29 C Robert 30 P Katarina	23 N Janez R. 24 P M. P. krist. 25 T Urban 26 S Filip 27 C Vnelohod 28 P Avgustin 29 S M. Mag. P. 30 N Ivana Or. 31 P Angela	24 N Timotej 25 P Pavel sp. 26 T Polikarp 27 S Janez Z. 28 C Peter N. 29 P Franc. Sal. 30 S Martina 31 N Janez B.

1954

„Naš tednik-Kronika“

1954

JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
1 C Teobald 2 P Ob. D. M. 3 S Leon	1 N Vezi sv. P. 2 P Alfonz 3 T Lidija 4 S Dominik 5 C Ožholt 6 P Sikst II. 7 S Kajetan	1 S Egidij 2 C Stefan 3 P Doroteja 4 S Zalka 5 N Angel. 6 P Caharija 7 T Marko 8 S R. D. M. 9 C Peter Kl. 10 P Nikolaj 11 S Milan	1 P Remigij 2 S Angeli v. 3 N Rožnoven 4 P Frančišek 5 T Placid 6 S Bruno 7 C Justina 8 P Brigita 9 S Janez L.	1 P Vsi sveti 2 T Verne d. 3 S Viktorin 4 C Karel B. 5 P Elizabeta 6 S Lenart 7 N Janez G. 8 P Bogomir 9 T Božidar 10 S Andrej 11 C Martin šk. 12 P Martin p. 13 S Stanislav	1 S Eligij 2 C Barbara 3 P Fran. K. 4 S Barbara 5 N 2. adventna 6 P Miklavž 7 T Ambrož 8 S B. a. D. M. 9 C Abel 10 P Mar. L. 11 S Danijel
4 N Urh 5 P Anton 6 T Izaija 7 S Ciril, Met. 8 C Elizabeta 9 P Tomaž 10 S Amalija	8 N Sever 9 P Janez V. 10 T Lovrenc 11 S Suzana 12 C Cecilija 13 P Kasian 14 S Evzebij 15 N Vel. Gosp. 16 P Inahim 17 T Julijana 18 S Helena 19 C Ludovik 20 P Bernard 21 S Ivana F.	12 N Ime M. 13 P Filip 14 T Ciprijan 15 S 7 jal. Mar 16 C Ljudmila 17 P Lambert 18 S Jožef K. 19 N Januarij 20 P Evstahij 21 T Matej 22 S Tomaž 23 C Tekla 24 P M. reš. uj 25 S Kleofa 26 N Justina 27 P Korma 28 T Venceslav 29 S Mibael 30 C Hieronim	10 N Žegnanijska 11 P Nikazij 12 T Maks 13 S Edvard 14 C Kalist 15 P Terezija 16 S Hedvika 17 N Marjeta 18 P Luka 19 T Peter Al 20 S Janez 21 C Uršula 22 P Kordula 23 S Severin 24 N Rafael 25 P Krispin 26 T Evarist 27 S Frumencij 28 C Simon 29 P Narcis 30 S Alfonz 31 N Kristus Kr.	14 N Jozafat 15 P Leopold 16 T Jelder 17 S Gregor 18 C Odon 19 P Elizabeta 20 S Feliks 21 N Dar. D. M. 22 P Cecilija 23 T Klemen 24 S Janez 25 C Katarina 26 P Konrad 27 S Virgilij 28 N I. adventna 29 P Saturnin 30 T Andrej	5 N 2. adventna 6 P Miklavž 7 T Ambrož 8 S B. a. D. M. 9 C Abel 10 P Mar. L. 11 S Danijel 12 N 3. adventna 13 P Lucija 14 T Dušan 15 S Kristina 16 C Evzebij 17 P Lazar 18 S Gracijan 19 N 4. adventna 20 P Evgenij 21 T Tomaž 22 S Demetrij 23 C Viktorija 24 P Adam, Eva 25 S Božič 26 N Stefan 27 P Janez. E. 28 T N. otroci 29 S Tomaž 30 C David 31 P Silvester
11 N Olga 12 P Moh. Fort. 13 T Evgenij 14 S Frančišek 15 C Vladimír 16 P Mar. K. 17 S Aleš	22 N Srce Mar. 23 P Filip 24 T Jernej 25 S Ludovik 26 C Celerin 27 P Antuza 28 S Avgustin 29 N Janez obg. 30 P Roza 31 T Rajko	25 N Jakob 26 P Ana 27 T Rudolf 28 S Viktor 29 C Marta 30 P Julita 31 S Ignacij	18 N Mirko 19 P Vincencij 20 T Elija 21 S Danijel 22 C Mar. Mag. 23 P Liborij 24 S Kristina	25 N Jakob 26 P Ana 27 T Rudolf 28 S Viktor 29 C Marta 30 P Julita 31 S Ignacij	

ZA ZUPNE URADE POSEBNI POPUSTI

Katece vednosti!
 Vam nudi
Leipnickhaus Rademayer

PRI NAKUPU PREPROG • PREGINJAL • BLAGA ZA
 POHIŠTVO • NAMIZNEGA IN POSTELJNEGA PERILA

1 NAJVEČJO IZBIRO

2 PAZLJIVO POSTREŽBO

3 NIZKE CENE - PRAČILNE OLAŠJAVE

BELJAK-VILLACH - POSTGASSE 3 - TEL. 47-67

JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL	MAJ	JUNIJ
1 P Novo leto 2 S Makarij	1 P Ignacij 2 T Svečnica 3 S Blaž	1 P Albin 2 T Pust 3 S Pepelnica	1 Č Hugo 2 P Franč. P. 3 S Rihard	1 S Filip, Jak. 2 N Atanazij 3 P Aleksander	1 T Regina 2 S Marcelin 3 Č Klotilda
3 N Ime Jez. 4 P Tit 5 T Telesfor 6 S Sv. 3 kralji 7 Č Valentin 8 P Severin 9 S Julijan	4 Č Andrej 5 P Agata 6 S Doroteja 7 N Romuald 8 P Janez 9 T Apolonija 10 S Sotera 11 Č Lur. M. B. 12 P Benedikt 13 S Gregor	4 Č Kazimir 5 P Janez 6 S Felicita 7 N Tomaž 8 P Julijan 9 T Frančiška 10 S 40 muč. 11 Č Sofronij 12 P Gregor 13 S Kristina	4 N Tiha 5 P Vincencij 6 T Sikst 7 S Herman 8 Č Albert 9 P Marija 7 ž. 10 S Apolon.	4 T Florijan 5 S Pij V. 6 Č Janez 7 P Stanislav 8 S Viktor 9 N Gregorij 10 P Izidor 11 T Mamert 12 S Pankracij 13 Č Servacij 14 P Bonifacij 15 S Zofija	4 P Kvirin 5 S Bonifacij 6 N Binkošti 7 P Bink. pon. 8 T Medard 9 S Primož 10 Č Marjeta 11 P Barbara 12 S Leon
10 N Sv. družina 11 P Higin 12 T Tatjana 13 S Veronika 14 Č Hilarij 15 P Pavel, p. 16 S Marcel	14 N Valentin 15 P Favstin 16 T Julijana 17 S Gregorij 18 Č Simeon 19 P Konrad 20 S Sadot 21 N Feliks 22 P Stol. s. P. 23 T Peter D. 24 S Matija 25 Č Valburga 26 P Porfirij 27 S Gabrijel	14 N Matilda 15 P Klemen 16 T Hilarij 17 S Patricij 18 Č Ciril 19 P Jožef 20 S Feliks 21 N Benedikt 22 P Caharija 23 T Jožef O. 24 S Gabrijel 25 Č Mar. ozn. 26 P Emanuel 27 S Rupert	18 N Vel. noč 19 P Vel. poned. 20 T Konrad 21 S Anzelm 22 Č Leonida 23 P Vojteh 24 S Jurij 25 N Marko 26 P Marcelin 27 T Peter K. 28 S Vital 29 Č Robert 30 P Katarina	16 N Janez 17 P Bruno 18 T Erik 19 S Celestin 20 Č Bernard 21 P Feliks 22 S Julija 23 N Janez R. 24 P M. P. krist. 25 T Urban 26 S Filip 27 Č Vnebohod 28 P Avguštin 29 S M. Mag. P. 30 N Ivana Or. 31 P Angela	13 N Anton 14 P Bazilij 15 T Vid 16 S Beno 17 Č Sv. R. Telo 18 P Elizabeta 19 S Julijana 20 N Silverij 21 P Alojzij 22 T Pavlin 23 S Agripina 24 Č Janez K. 25 P Srce Jez. 26 S Jan. i. P. 27 N Hema 28 P Irenej 29 T Peter i. P. 30 S Sp. Pavl.

Ch. Geollitsch & Co.

ZIDARSKA OPEKA IN VOTLA OPEKA
PREMOG KOKS DRVA

CELOVEC-KLAGENFURT

Karfreitstrasse 14, Telefon 28-23 in 28-24

Trgovina sanitarnih potrebščin

Karl Fial

izdelava bandaž in ortopedičnih pripomočkov

Strokovnjak za vložke za ploske in povešene noge

CELOVEC, Stari trg 30

ustanovljeno 1908, telefon 14-28

Vse kmetijske in poljedelske stroje, kolesa, šivalne stroje, motorje, mline, žage ter vse nadomestne dele naročite najceneje pri vašem domačem podjetju

Narodni svet kor. Slovencev

Kmečka gospodarska zveza
CELOVEC, VIKTRINGER RING 26

Družba sv. Mohorja
v Celovcu

Viktringer Ring 26 Telefon 26-69

Kärntnerische
Landes-Brandschaden-
Versicherungs-Anstalt

Koroška deželna zavarovalnica
proti požarni škodi

Celovec - Klagenfurt, Alter Platz 30
Telefon 18-46 in 18-47

Poslovalnica v vseh občinah

Albert Fleischmann

KROVSKI MOJSTER

se priporoča za vsa v stroko spadajoča dela

CELOVEC - KLAGENFURT

Wulfengasse 2a - Tel. 15-23

Vogel Viktringer Ring-a nasproti deželne vlade

Lomšek Johan

ST. LIPS

Pošta DOBRLA VES - EBERNDORF

Starši,

pošljite svoje hčerke v gospodinjstvo šolo v St. Jakob v Rožu ali v St. Rupert pri Velikovcu.

Založba - tiskarna - trgovina z devotionalijami in knjigovoznica

Vaša papirna trgovina v Celovcu

Strein

Polnilna peresa, pisarniške potrebščine, papir in vse za pisarne

TRGOVINA NA VELIKO
Naročajte pri nas slovenske žalne trake

Unterkärntner
Molkerei
(Spodnje - koroške mlekarne)

CELOVEC-KLAGENFURT

reg. z. z. o. z.

Podružnice za Celovecokolico:

Kriva vrba, Poreče, Vrba, Otok, Ribnica, Borovlje, Grabštanj

JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
1 Č Teobald 2 P Ob. D. M. 3 S Leon 4 N Urh 5 P Anton 6 T Izaija 7 S Ciril, Met. 8 Č Elizabeta 9 P Tomaž 10 S Amalija	1 N Vezi sv. P. 2 P Alfonz 3 T Lidija 4 S Dominik 5 Č Ožbolt 6 P Sikst II. 7 S Kajetan 8 N Sever 9 P Janez V. 10 T Lovrenc 11 S Suzana 12 Č Cecilija 13 P Kasijan 14 S Evzebij 15 N Vel. Gosp. 16 P Joahim 17 T Julijana 18 S Helena 19 Č Ludočnik 20 P Bernard 21 S Ivana F.	1 S Egidij 2 Č Štefan 3 P Doroteja 4 S Zalka 5 N Angel. 6 P Caharija 7 T Marko 8 S R. D. M. 9 Č Peter Kl. 10 P Nikolaj 11 S Milan 12 N Ime M. 13 P Filip 14 T Ciprijan 15 S 7 žal. Mar. 16 Č Ljudmila 17 P Lambert 18 S Jožef K. 19 N Januarj 20 P Evstahij 21 T Matej 22 S Tomaž 23 Č Tekla 24 P M. reš. uj. 25 S Kleofa 26 N Justina 27 P Kozma 28 T Venceslav 29 S Mihael 30 Č Hieronim	1 P Remigij 2 S Angeli v. 3 N Rožnoven. 4 P Frančišek 5 T Placid 6 S Bruno 7 Č Justina 8 P Brigita 9 S Janez L. 10 N Žegnanjska 11 P Nikazij 12 T Maks 13 S Edvard 14 Č Kalist 15 P Terezija 16 S Hedvika 17 N Marjeta 18 P Luka 19 T Peter Al. 20 S Janez 21 Č Uršula 22 P Kordula 23 S Severin 24 N Rafael 25 P Krispin 26 T Evarist 27 S Frumencij 28 Č Simon 29 P Narcis 30 S Alfonz 31 N Kristus Kr.	1 P Vsi sveti 2 T Verne d. 3 S Viktorin 4 Č Karel B. 5 P Elizabeta 6 S Lenart 7 N Janez G. 8 P Bogomir 9 T Božidar 10 S Andrej 11 Č Martin šk. 12 P Martin p. 13 S Stanislav 14 N Jozafat 15 P Leopold 16 T Jedert 17 S Gregor 18 Č Odon 19 P Elizabeta 20 S Feliks 21 N Dar. D. M. 22 P Cecilija 23 T Klemen 24 S Janez 25 Č Katarina 26 P Konrad 27 S Virgilij 28 N I. adventna 29 P Saturnin 30 T Andrej	1 S Eligij 2 Č Barbara 3 P Fran. K. 4 S Barbara 5 N 2. adventna 6 P Miklavž 7 T Ambrož 8 S B. s. D. M. 9 Č Abel 10 P Mar. L. 11 S Danijel 12 N 3. adventna 13 P Lucija 14 T Dušan 15 S Kristina 16 Č Evzebij 17 P Lazar 18 S Gracijan 19 N 4. adventna 20 P Evgenij 21 T Tomaž 22 S Demetrij 23 Č Viktorija 24 P Adam, Eva 25 S Božič 26 N Štefan 27 P Janez. E. 28 T N. otroci 29 S Tomaž 30 Č David 31 P Silvester

Štedilnike, peči, stroje, kolesa, motorje, elektromaterial, radijske in fotoaparate dobite najugodnejše - tudi na obroke -

V TRGOVINI

FRANCE RUTAR

DOBRLA VAS - Eberndorf, tel. 20

Železnina, šipe, barve, posoda, oprema, živila, obutev, usnjina, gume, športni predmeti, igrače, bizuterija, čtivo, papir in pisarniške potrebščine.

Gottfried Anrather

CELOVEC - KLAGENFURT
Paulitschgasse 9

v bližini Prechtl-kina

Zlati in srebrni nakit, prstani, uhani
Velika zaloga vseh vrst in kvalitet

SOLIDNA POSTREZBA ZMERNE CENE

Sprejema tudi popravila

ELEKTRO-PODJETJE

Michael Hollauf

se priporoča kmetom za ureditve krajevnih omrežij, instalacij, navitja motorjev in vseh drugih v stroko spadajočih del
Bogata zaloga motorjev in elektrotehničnih potrebščin

Pliberk-Bleiburg, Glavni trg 10, tel. 280
Dobrla ves-Eberndorf, podružnica

Schleppe pivovarna

ustanovljena 1607

Pivovarne v Celovcu in Podgori

LJUBO DOMA, KJODOR GA IMA

Slika nam predstavlja knjige in časopise, ki jih tiska tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Po ursti vidite vseh sedem koledarjev, ki jih je Družba izdala od leta 1948 dalje. Večernice so najlepše čtivo. Knjigo o škofu Jegliču vidite. Ali jo že imate v svoji domači knjižnici? Molitvenik, pesmi Milke Hartmanove in cela vrsta listov. Kakor je bila Mohorjeva družba skozi stoletje pri kulturnem delu vodilna, tako postaja zopet med koroskimi in vsemi Slovenci kulturni činiteelj, preko katerega ne more nihče.

Mohorjeva družba je zopet postala založba slovenskih šolskih knjig. Založila je „Slovensko vadnico“ za srednje in glavne šole, izdala je „Slovensko besedo“ kot pomožno berilo, tiskarna Mohorjeve tiska „Mladi rod“, list vse šolske mladine. Ta šolski list se je v zadnjih letih dobro razvil in je moral nadomestiti vse druge šolske knjige, ki bi jih moral poskrbeti deželni šolski svet, oziroma deželna vlada, oba pa sta na žalost čakala na državno pogodbo in pri tem pa upala ...!

Na sliki vidite tudi list „Naš tednik—Kronika“. Doma in v tujini, saj gre v 25 držav vsega sveta, povezuje Slovence, katerim preteklost ni le bežni sen, marveč globoko doživeto slovensko in katoliško kulturno življenje in doživetje. Naš kulturni mesečnik „Vera in dom“ je tudi na sliki, in nadeja verski list „Nedelje“, ki nas vse spremlja skozi cerkveno leto.

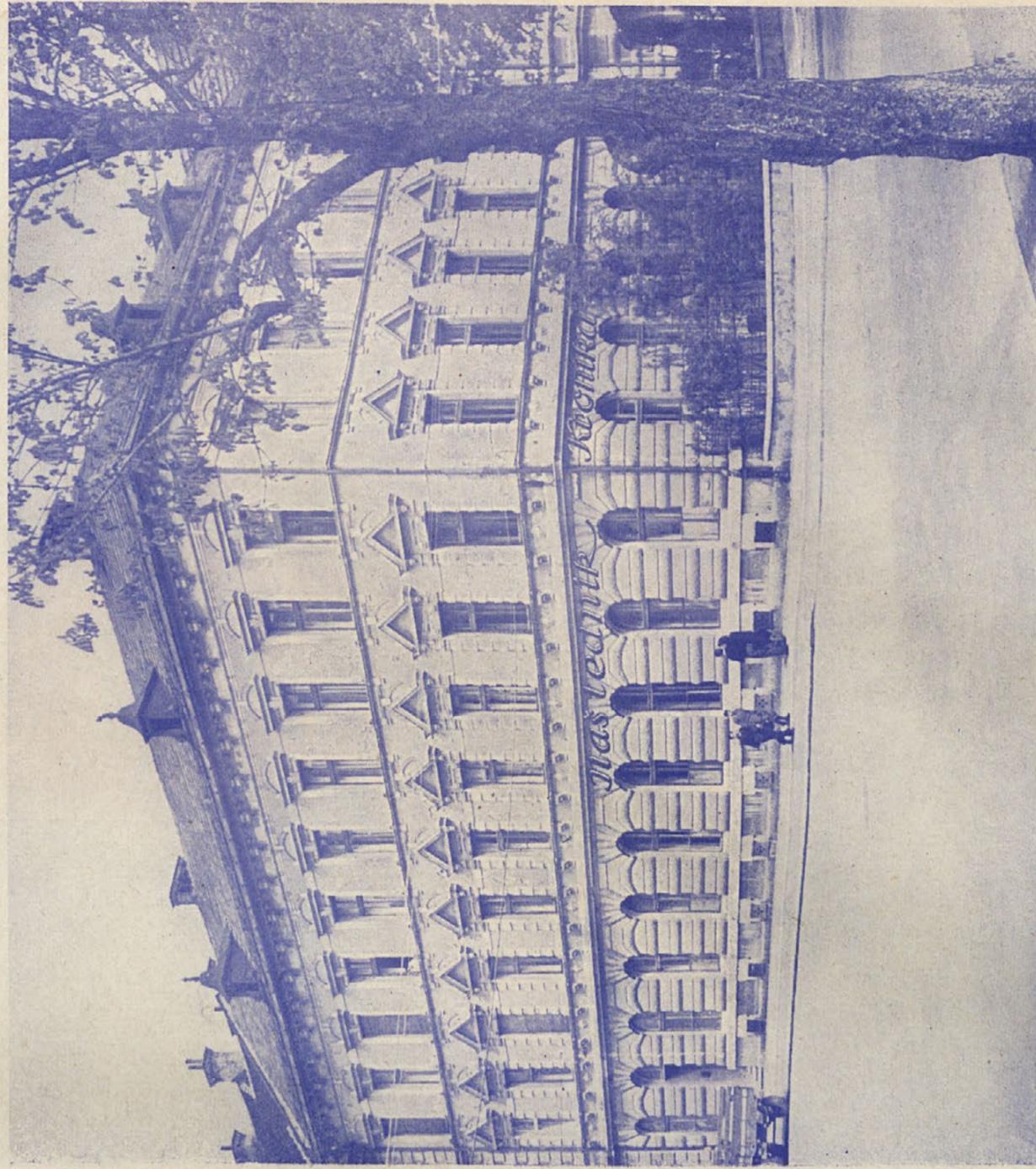
Razume se, da na sliko nismo mogli vsega zajeti. Zajeli pa smo velik del našega skupnega dela v tiskani in pisani besedi. Ob tej priliki pa gre zahvala in priznanje vsem onim zaupnikom in poverjenikom, ki so širili po naši domovini slovensko tiskano besedo. Temu priznanju pa pridružujemo željo in prošnjo, da bi to delo vsi brez izjeme v enaki meri vršili tudi znanprej in da bi delo za dober tisk še podvojili. Čim trdnjša bo ta naša skupnost, tem večja bo naša sila. Naj si pri tem nobeđen izmed nas ne domišlja, da je za tako tiskovno delo preveč ali premalo študiral, vsi smo ena skupnost in slika dobro izpričuje, kaj združeno delo ustvarja.

ILUSTRIRANA PRILOGA

Pri nas na Koroskem

NAŠ TEDNIK—KRONIKA

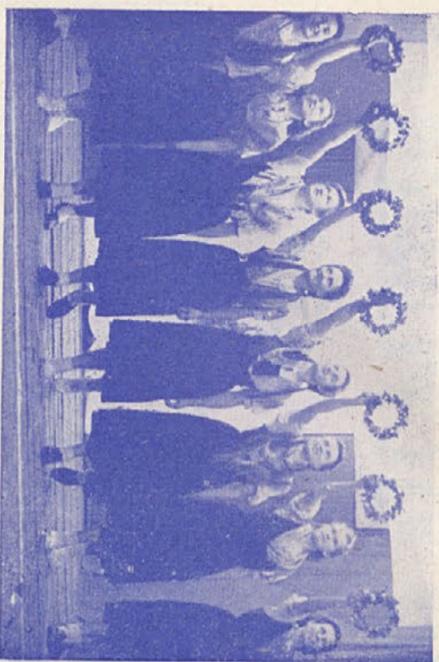
BOŽIČNA PRILOGA 1953

Dom Družbe sv. Mohorja v Celovcu

nad sto let središče kulturnega, političnega in gospodarskega življenja koroskih Slovencev

Mlade gospodinje in matere

Slika na levi
Na zaključni priveditvi gos-
podinjske šole v št. Ru-
pertz.

Rajanje gojenk na odru.

Slika na desni

S šentruperške razstave
ročnih del

Slika na desni

S šentruperške razstave
ročnih del

Slika na desni:
Rjpušnica na poti na nov
dom neveste. Ona prinaša
v košari znamenja globoke
vernosti in slovenske do-
mačnosti na nov dom.

Pol stoletja so vrata gospodinjske šole v št. Rupertu odprta slovenskim dekletom. Na stotine deklet je že obiskovalo gospodinjsko šolo v št. Rupertu.

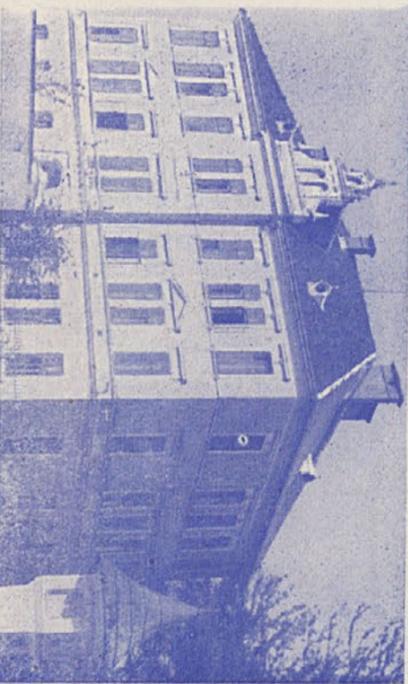
Dne 23. septembra 1951 je šentruperška šola praznovala svojo petdesetletnico; saj je minilo 50 let, odkar so koroški Slovenci pod vodstvom požrtvovalnega župnika Trebejca zgradili ta dom slovenski mladini.

Bivše gojenke so prispele iz vseh delov naše dežele, da se v skupni proslavi spomnijo v zavodu preživetih mesecev in da s svojim prihodom izrazijo tudi priznanje in zahvalo šoli, katera jim je dala potrebno izobrazbo za gospodinjstvo in materinstvo.

Cerkvena proslava in tudi kulturna prireditve popoldne sta pokazali, da se je ob tej proslavi združil narod iz vseh naših dolin in tako pokazali, da je šola last nas vseh in da bomo tudi mi vsi šolo branili, če bo potreba in da bomo in materinstvo.

šoli tudi pomagali pri izpolnjevanju zastavljenih si nalog. Pevci in otroci iz št. Lenarta pri 7 studencih so sodelovali na proslavi, pel je zbor „Slavček“ kot zastopnik Roža in peli so znani šmihelski pevci.

V šolskem razredu, tu se učijo dekleta za praktično življenje, ob strani učiteljica sestra Goncaga

Gospodinjska šola v št. Rupertu

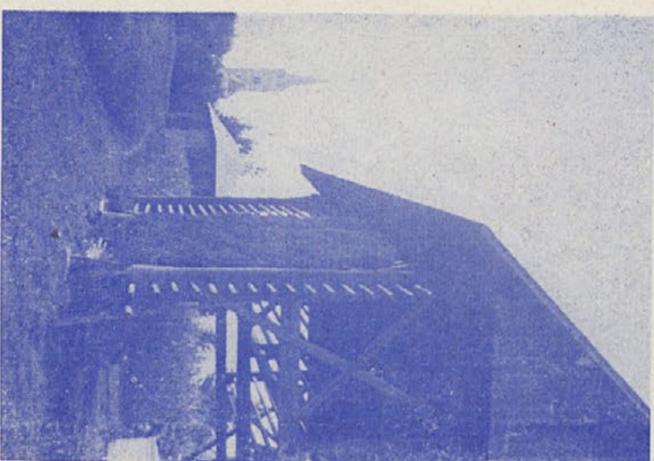
PO DOMOVINI NAOKOLI

Rožani so vesele duše in se radi ženijo. Radi tega smo izbrali tudi ženitovnjaški sliki. Na prvi sliki vidimo, ko nevesta blagoslovlja svojo bala, predno jo odpeljejo voznički na novi dom. Krava in svinja, postelja in omara pa še voz žita, to so znaki in deli nevestine bala. Tako je bilo nekoč in tako je ostalo tudi danes.

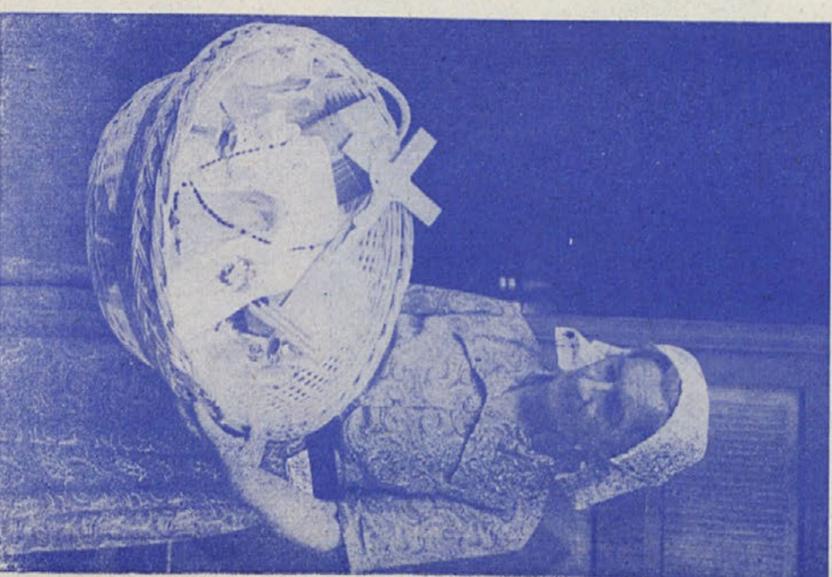
Slika na desni:

Rjpušnica na poti na nov
dom neveste. Ona prinaša
v košari znamenja globoke
vernosti in slovenske do-
mačnosti na nov dom.

Slika na levi:

V Podjuni le malo pozna-
mo gošpodarstvo napravo
kozolca ali stoga. Žilja in
Rož pa se postlužujeta stoga
tako za sušenja žita kakor
tudi za sušenja sena. Na
sliki vidimo žiljski stog in
pogled na cerkev sv. Mar-
tina v Bistrici na Žilji.

Preko naše deželne reke Drave gradijo most. Vojna ni mogla kljub vsem padajočim bombam zadeti kamenskemu mostu smrtne udarca. Po vojni pa so ga pognali z eksplozivnimi sredstvi v zrak in tako odrezali Podjuno od deželne glavnega mesta Celovca. Danes je težko presoditi, ali je bila to krakovitost ali dalekovidnost politike. Dejstvo je, da mostu ni bilo in da že leta sem vozi vlak po pomolnem mostu. Tekom letotnje zime bo dogotovljen nov most, za katerega bodo porabili nad 700.000 kg železa. Da taka stvar ni za deset šilingov, vsak seveda razume.

Delo Kmečke gospodarske zveze

Kmečka gospodarska zveza se je tekom zadnjih dveh let na vso moč potrudila, da omogoči ženski mladini strokovno izobrazbo.

Gospodična Milka Hartmanova je s svojimi sodelnicami stavila vse svoje znanje in vse svoje sile tej stroki gospodarske izobrazbe na razpolago.

Kuharski tečajji so bili po raznih krajih naše domovine. Na slikah vidite nekaj posnetkov teh kuharskih tečajev. Bili so tečajji, kjer so Slovenci Slovincem nasprotovali in vendar srečno ugotovili, da je pod Milkim vodstvom to delo napredovalo. Vsi tečajji so zapustili tako v gospodarskem kakor tudi v kulturnem oziru sledove, katerih smemo biti veseli. Tekom ene zime deset tečajev, to je vsekakor delo, katero morajo priznati tudi tisti, ki bi radi drugače želeli.

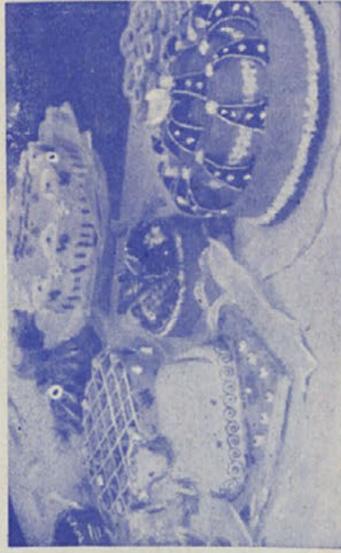
Seveda ne more Milka voditi vseh tečajev neposredno.

Naše kuharice

Razstava ročnih del

Razstava kuharske umetnosti

Zato je bilo treba izobraziti več kuharic. To pa so oskrbele naše šolske sestre v St. Jakobu. Leta 1952 so tekom poletnih mesecev šolale sestre naše kuharice in tako moremo danes računati na strokovno moči. Na sliki vidite dušo tega dela ali če hočete, motor-tega dela, sestro Jasno in pa Milko, Franco, Hanco, Micko, Marto, Mojčko in našo Katicco. Vse se trudijo, da bi poverjeno jim nalogo vršile v zadovoljstvo vseh.

Druga slika nam kaže Milko na tečaju. Vedno je veliko veselja, če Milka pride. Dostikrat ne vemo, kje jemlje, ona vedno daje. To je njena moč. Če sv. pismo piše, da imajo neporočeni več otrok kakor poročeni, tako velja to za našo Milko. Mi smo njeni duhovni otroci.

Nervozna je naša Milka in dostikrat se krega, vendar je njeno delo nenadomestljivo. Ona stavi dušo in telo v službo skupnega dela in radi tega jo vsi tako cenimo.

Šmihelski kuharski tečaj

45 let resnega dela

Slika na desni

Sestre in gojenke ob eni mizi; to je družinska skupnost, katere se dekleta vse življenje rade spominjajo

Slika na levi

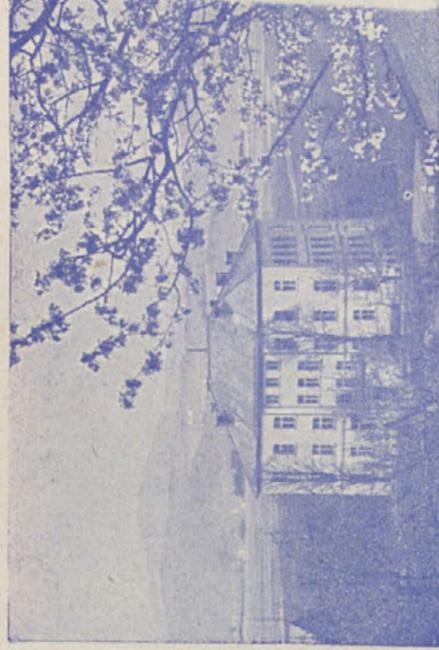
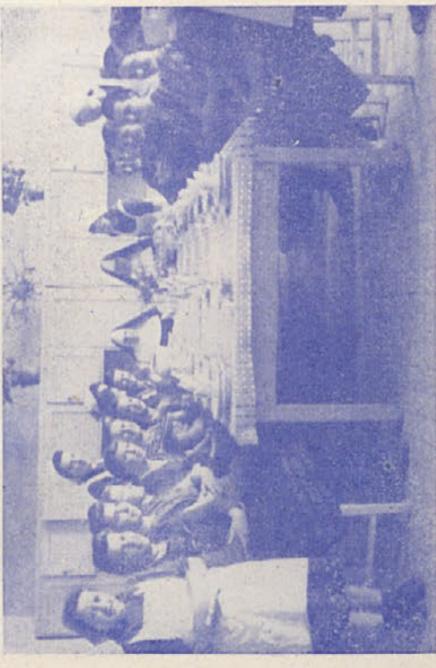
Pogrnjena miza in Bog-
cev kot; slika domač-
sti v slovenski hiši

šla šola in število deklet vsako leto zopet izpričuje zaupanje naroda do šole.

Sentjakobska šola pa ima še eno posebnost, poleg gospodarskih tečajev vodijo sestre tudi šivalne tečaje, kjer vršita delo sestri Leona in Metodija. V gospodinjski šoli pa so na delu strokovne učiteljice Jasna, Salvatora in Jelisava. Kdor pa obišče gospodarstvo, bo tam našel in opazil spretno roko sestre Benvenute. Cela sestrska družina dela in se trudi vse leto, da tako pri razmeroma skromnih prispevkih omogoči šolanje mladih deklet v gospodinjstvu in šivanju. — Vsej sestrski družini načeljuje sedaj s. Ervina.

S koso na rami, s Šimlo v vpregi so sestre dan za dnem na delu. Ne na polju in ne v gozdu, ne v hlevu in ne v hiši, nikjer zanemarjenosti. Vsi Slovenci pa smo tega dela veseli. Eno željo imamo sedaj za praznike in za vstop v novo leto in ta je, da bi Vsemogočni bogato blagoslovil delo naših šolskih sester; to je gotovo tudi tvoja želja, dragi bralec.

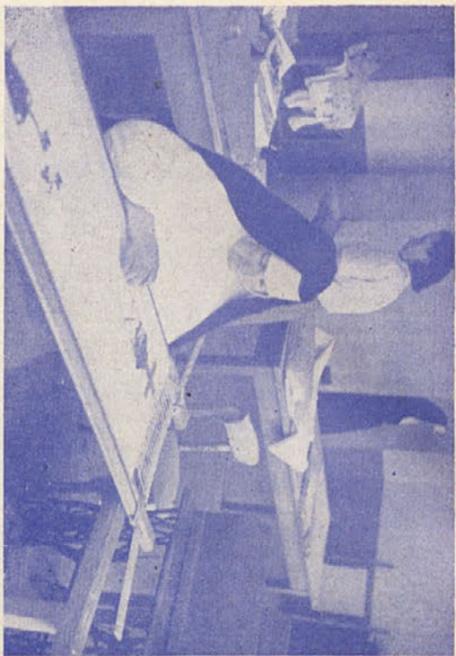

Gospodinjska šola v št. Jakobu v Rožu

Gospodinjski tečaj v št. Jakobu
V sredi je tudi šentjakobski kaplan g. Česen, ki mnogo svojih moči posveti gospod. šoli.

Za našega kulturnega življenja

Umetnica in strokovnjakinja sestra Gabriella pripravlja paramente. Dolga leta je vodila in predstavljala konvent šolskih sester v Št. Rupertu. Po katastrofi, katero je povzročila druga svetovna vojna, je ona zopet pripravila mladim gojenkam nov dom v Št. Rupertu. Prazna je bila hiša in le njenemu delu in pomoči vseh sester se imamo danes zahvaliti, da je v hiši, katero je z velikimi težavami gradil pokojni župnik Treiber, zopet gospodinjstva šola. S. Gabriella se ni bala nobene poti in prav nobene težave, dala je svoje zadnje telesne moči za dom šolskih sester in za gospodinjstvo šole. Dames sicer ni več prednica konventa v Št. Rupertu, tam jo nasleduje sestra Elfrida, pač pa je sestra Gabriella znana po vsej deželi in radi se je spominjamo stari in mladi, saj je bila vedno del krščanske in slovenske družine.

Kdo dames ne pozna igralske družine slov. kulturnega društva v Celovcu. Saj so gostovali siron naše domovine s „Svojeglavčkom“ in so se ponovno postavili na celovškem odru. So to delavci, ki ves dan težko delajo na stavbiščih, so uradniki, vsi pa imajo za slovensko kulturno življenje polno razumevanja.

Slika spodaj v sredi:

Slovinci in še prav posebno Korošci so pevci. Ali se boste čudili, da so osnovali posebno pevsko zvezo, katere predsednik je predsednik pevškega društva v Šmihelu, g. dr. Kraiger. „Dokler bomo peli, tako dolgo bomo ostali...“ je dejal škof Rožman.

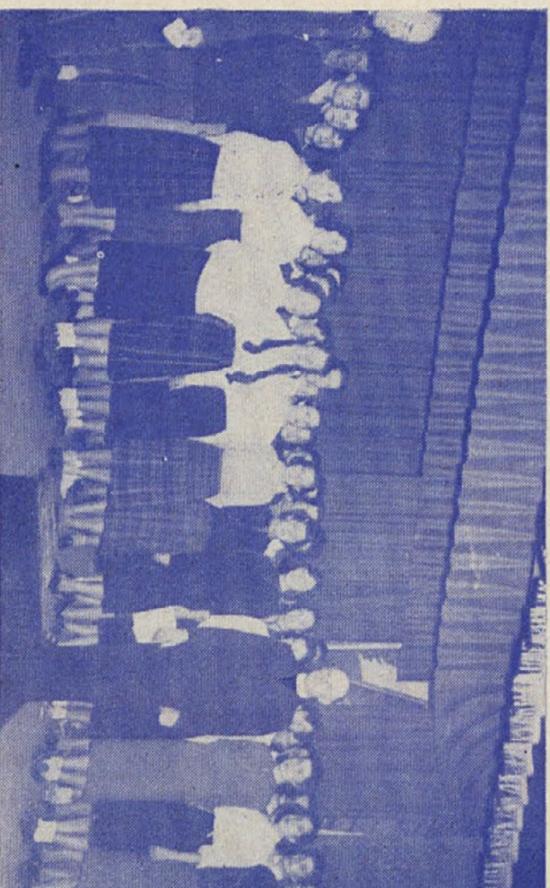
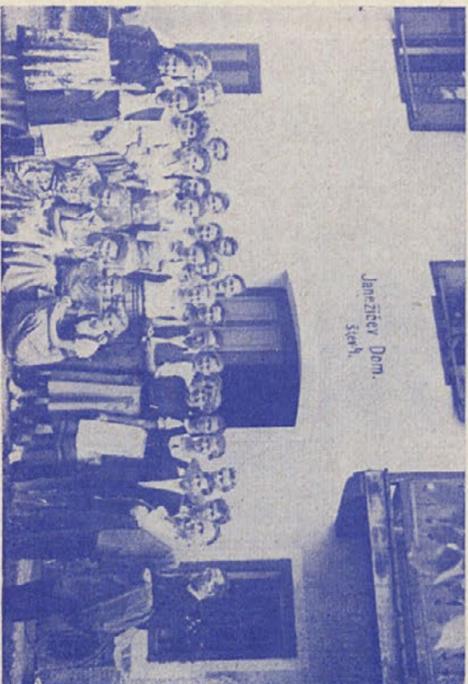

Slika zgoraj v sredi:

Šmihelski pevci v Gorici in Trstu. Na raznih domačih odrih in tudi živem dežele so se postavili šmihelski pevci pod vodstvom Miha Sadjaka. V Gorici in Trstu so doživeli veliko priznanja in v Jadranskem morju so se osvežili. Tisto sliko pa bomo pokazali v drugi. Sicer pa je medtem nastalo pevsko društvo, kateremu predseduje g. dr. Kraiger.

Slika spodaj na desni:

V zadnjem letju so imeli učiteljskinki, ki obiskujejo slovenski pouk, dan duhovne obnove v Št. Jakobu in so ob tej priliki obiskali tudi Janežičev dom v Lešah. Janko Janežič je po stari tradiciji pozdravil mladino na svojem domu in jo tudi pogostil. Prav lepa mu hvala.

Za letošnje binkošti so nas obiskali slovenski učiteljskinki iz Trsta v spremstvu svojih profesorjev. V treh dneh so obiskali vse tri naše doline. Na binkoštno soboto so peli lepe slovenske pesmi v Kolpingovi dvorani v Celovcu (glej sliko), na binkoštni ponedeljek so pa obiskali zaključno prireditev gospodinjstva šole v Št. Rupertu. Med nas so prinesli polno južnega razpoloženja, sami so se naužili naših krasot.

